

EIROPAS KOMISIJA
NODOKĻU POLITIKAS UN MUITAS SAVIENĪBAS
ĢENERĀLDIREKTORĀTS
Netiešie nodokļi un nodokļu administrēšana
Pievienotās vērtības nodoklis

Publicēti 2020. gada septembrī

Paskaidrojumi

par

e-komercijas PVN noteikumiem

Padomes Direktīva (ES) 2017/2455

Padomes Direktīva (ES) 2019/1995

Padomes Īstenošanas regula (ES) 2019/2026

Atruna. Šie paskaidrojumi nav juridiski saistoši un tikai ietver praktiskus un informatīvus norādījumus par to, kā būtu jāpiemēro ES tiesību akti, pamatojoties uz Komisijas Nodokļu politikas un muitas savienības ģenerāldirektorāta uzskatiem.

Šo paskaidrojumu mērķis ir veidot labāku izpratni par konkrētām ES tiesību aktu daļām PVN jomā. Tos sagatavoja Komisijas dienesti, un, kā norādīts pirmajā lapā minētajā atrunā, tie nav juridiski saistoši.

Šie paskaidrojumi nav izsmelīgi. Tāpēc, lai gan tie sniedz detalizētu informāciju vairākos jautājumos, ir iespējams, ka daži elementi šajā dokumentā nav iekļauti.

Katram paskaidrojumu lietotājam, kuru interesē kāds konkrēts temats, ir ieteicams izlasīt visu nodaļu, kas attiecas uz interesējošo tematu.

Satura rādītājs

1	NO 2021. GADA 1. JŪLIJA PIEMĒROJAMO JAUNO PVN NOTEIKUMU GALVENIE ELEMENTI.....	6
1.1	IEVADS	6
1.2	DARĪJUMI, UZ KURIEM ATTIEKSIES 2021. GADĀ IEVIESTĀS IZMAIŅAS	7
1.3	ATTIECĪGIE TIESĪBU AKTI	7
1.4	GLOSĀRIJS	8
2	ELEKTRONISKO SASKARŅU LOMAS	11
2.1	ELEKTRONISKĀ SASKARNE, KAS IR DOMĀJAMĀIS PIEGĀDĀTĀJS — DIREKTĪVAS 2006/112/EK 14.A PANTS	11
2.1.1	Attiecīgie noteikumi	11
2.1.2	Kāpēc tika ieviests 14.a pants?.....	11
2.1.3	Uz kādiem darījumiem attiecas domājamā piegādātāja noteikums?	11
2.1.4	Kāds ir 14.a panta mērķis?	13
2.1.5	Vai elektronisko saskarņi uzskata par domājamo piegādātāju attiecībā uz visu pārdošanu, ko tā veicina?	16
2.1.6	Kad nodokļa maksātājs veicina vai neveicina piegādi?.....	17
2.1.7	Darbības, uz kurām neattiecas domājamā piegādātāja noteikums.....	21
2.1.8	Vairāku elektronisko saskarņu iesaistīšanās.....	21
2.1.9	Domājamā piegādātāja ierobežota atbildība (PVN īstenošanas regulas 5.c pants)	22
2.1.10	Pārdevēja un pircēja statusa prezumpcija.....	26
2.2	ELEKTRONISKO SASKARŅU PIENĀKUMI SAISTĪBĀ AR UZSKAITES VEIKŠANU	27
2.2.1	Kādi ir domājamā piegādātāja uzskaites veikšanas pienākumi?	27
2.2.2	Informācija, kas jāglabā elektroniskajām saskarņēm, kuras veicina piegādes, nebūdamas domājamie piegādātāji.....	28
2.2.3	Attēls — Elektronisko saskarņu ziņošanas pienākumi	30
3	ĪPAŠIE REŽĪMI.....	32
3.1	ĀRPUSSAVIENĪBAS REŽĪMS	34
3.1.1	Attiecīgie noteikumi	34
3.1.2	Kāds ir jauno noteikumu mērķis?.....	34
3.1.3	Kurš var izmantot ārpusvienības režīmu, un kādām piegādēm to var izmantot?	34
3.1.4	Kādi ir rēķinu izrakstīšanas pienākumi?.....	35
3.1.5	Vai ir nepieciešams iecelt nodokļu pārstāvi?	36
3.2	SAVIENĪBAS REŽĪMS	36
3.2.1	Attiecīgie noteikumi	36

3.2.2	Kāds ir jauno noteikumu mērķis?	36
3.2.3	Kurš var izmantot Savienības režīmu, un kādām piegādēm to var izmantot?	36
3.2.4	Vai Savienības režīmu var izmantot daļai piegāžu, uz kurām attiecas režīms?	37
3.2.5	Kas ir preču tālpārdošana Kopienas iekšienē?	38
3.2.6	Piegādes vieta	39
3.2.7	Piegādes vietas robežvērtība (10 000 EUR)	39
3.2.8	Kādi ir rēķinu izrakstīšanas pienākumi?	41
3.2.9	Vai ir nepieciešams iecelt nodokļu pārstāvi?	42
3.2.10	Ja ārpus Savienības piegādātājs sniedz pakalpojumus patērētājiem ES un veic preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē, kurš režīms ir jāizmanto?	42
3.3	JAUTĀJUMI UN ATBILDES PAR ĪPAŠAJIEM REŽĪMIEM	42
3.4	KAS JUMS JĀDARA, JA IZMANTOJAT ĀRPUS SAVIENĪBAS VAI SAVIENĪBAS REŽĪMU?	49
3.5	IMPORTA REŽĪMS	50
4	ZEMAS VĒRTĪBAS PREČU TĀLPĀRDOŠANA UN IMPORTS	51
4.1	IMPORTĒTU PREČU TĀLPĀRDOŠANA	52
4.1.1	Attiecīgie noteikumi	52
4.1.2	Kāpēc šis jēdziens tika ieviests?	52
4.1.3	Kādi darījumi ir aptverti?	52
4.1.4	Piegādes vieta	53
4.2	IMPORTA REŽĪMS	54
4.2.1	Attiecīgie noteikumi	54
4.2.2	Kāpēc šis importa režīms tika ieviests?	54
4.2.3	Uz kādām preču piegādēm attiecas importa režīms?	55
4.2.4	Kurš var izmantot importa režīmu?	56
4.2.5	Kas ir starpnieks?	57
4.2.6	<i>IOSS</i> PVN identifikācijas numurs	58
4.2.7	Kā importa režīms darbojas?	59
4.2.8	<i>IOSS</i> PVN identifikācijas numura validācija	60
4.2.9	Kas jums jādara, ja izmantojat importa režīmu?	61
4.2.10	Jautājumi un atbildes par <i>IOSS</i>	63
4.3	ĪPAŠAIS REŽĪMS IMPORTA PVN DEKLARĒŠANAI UN SAMAKSAI	79
4.3.1	Attiecīgie noteikumi	79
4.3.2	Kāpēc tika ieviests īpašais režīms?	79
4.3.3	Uz kādiem darījumiem attiecas īpašais režīms?	79

4.3.4	Kurš var izmantot īpašo režīmu?	80
4.3.5	Kā tas darbojas?.....	80
4.3.6	Kas ir jādara uzņēmējiem, kuri izmanto īpašo režīmu?.....	81
4.3.7	Praktisks piemērs.....	82
5	14.A PANTĀ PAREDZĒTO DOMĀJAMĀ PIEGĀDĀTĀJA NOTEIKUMU PIEMĒROŠANA — SCENĀRIJI.....	83
5.1	DOMĀJAMĀIS PIEGĀDĀTĀJS, KAS VEICINA PREČU PIEGĀDES ES	83
5.2	DOMĀJAMĀIS PIEGĀDĀTĀJS, KAS VEICINA IMPORTĒTU PREČU TĀLPĀRDOŠANU	92

Attēlu saraksts

1. attēls.	Preču piegādes, uz kurām attiecas domājamā piegādātāja noteikums	13
2. attēls.	Domājamā piegādātāja modeļa sekas.....	14
3. attēls.	Elektronisko saskarņu ziņošanas pienākumi	31
4. attēls.	IOSS režīms	59
5. attēls.	IOSS muitas process	61
6. attēls.	Importa režīma kopsavilkums	63
7. attēls.	Īpašā režīma kopsavilkums	80

Tabulu saraksts

1. tabula.	Rēķinu izrakstīšana	16
2. tabula.	Domājamā piegādātāja, kas izmanto vienu no īpašajiem režīmiem, uzskaites pienākumi	27
3. tabula.	Pārskats par izmaiņām īpašajos režīmos, kas būs piemērojamas no 2021. gada 1. jūlija.....	32
4. tabula.	Pārskats par īpašajiem režīmiem	33
5. tabula.	Piegādes vietas robežvērtība (10 000 EUR)	40
6. tabula.	PVN atbrīvojums pirms un pēc 2021. gada 1. jūlija.....	51
7. tabula.	Reģistrācija IOSS atbilstīgi piegādātāja veidam un uzņēmējdarbības vietai.....	57

1 NO 2021. GADA 1. JŪLIJA PIEMĒROJAMO JAUNO PVN NOTEIKUMU GALVENIE ELEMENTI

1.1 IEVADS

No 2021. gada 1. jūlija kļūs piemērojami grozījumi Direktīvā 2006/112/EK (PVN direktīva), kas skar noteikumus, kuri piemērojami pārrobežu e-komercijas darījumiem ar patērētājiem (B2C). Padome minētos noteikumus pieņēma ar Direktīvu 2017/2455 2017. gada decembrī un Direktīvu 2019/1995 2019. gada novembrī (e-komercijas PVN direktīvas).

Šo izmaiņu loģiskais pamats ir pārvarēt šķēršļus pārrobežu tiešsaistes tirdzniecībai, kā paziņots Komisijas 2015. gada paziņojumā “Digitālā vienotā tirgus stratēģija Eiropai”¹ un 2016. gada paziņojumā par rīcības plānu PVN jomā “Ceļā uz vienotu ES PVN zonu — laiks pieņemt lēmumu”². Konkrētāk, ar izmaiņām tiks risinātas problēmas, kuras rodas PVN režīmos preču tālpārdošanai un zemas vērtības sūtījumu importā, proti,

- ES uzņēmumiem, kas pārdod preces tiešsaistē galapatērētājiem, kuri atrodas citās dalībvalstīs, ir jāreģistrējas kā PVN maksātājiem un jāuzskaita PVN patērētāja dalībvalstī, ja to pārdošanas apjoms pārsniedz tālpārdošanas robežvērtību, t. i., 35 000/100 000 EUR. Tas rada būtisku administratīvu slogu tirgotājiem un kavē ES iekšējās tiešsaistes tirdzniecības attīstību;
- tā kā atbrīvojumu no PVN piešķir zemas vērtības preču importam ar vērtību līdz 22 EUR, un šāds atbrīvojums noved pie ļaunprātīgas prakses, dalībvalstis zaudē daļu no saviem nodokļu ieņēmumiem;
- tā kā ārpussavienības uzņēmumi, kas pārdod preces no trešām valstīm patērētājiem ES, var veikt no PVN atbrīvotu preču piegādes ES, un tiem nav jāreģistrējas kā PVN maksātājiem, tiem rodas acīmredzama komerciāla priekšrocība salīdzinājumā ar viņu konkurentiem ES.

Ar jaunajiem noteikumiem ES uzņēmumi tiks nostādīti tādā pašā situācijā kā ārpussavienības uzņēmumi, kam saskaņā ar noteikumiem, kuri ir spēkā pirms 2021. gada jūlija, nav jāiekasē PVN, tiks vienkāršoti ar PVN saistītie pienākumi uzņēmumiem, kas iesaistīti pārrobežu e-komercijā, un tiks padziļināts ES vienotais tirgus. Galvenās izmaiņas ir šādas:

- ņemot vērā panākumus saistībā ar vienas pieturas aģentūras minishēmu PVN jomā (MOSS), kas ļauj telekomunikāciju, apraides un elektroniski sniegtu pakalpojumu (TAE) sniedzējiem reģistrēties kā PVN maksātājiem vienā dalībvalstī un uzskaitīt minētajā dalībvalstī PVN, kas maksājams citās dalībvalstīs³, šī sistēma tiks paplašināta, aptverot citus B2C pakalpojumus, preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē, kā arī noteiktas preču iekšzemes piegādes, kā rezultātā izveidojas lielāka vienas pieturas aģentūra (OSS);

¹ COM(2015) 192 *final*.

² COM(2016) 148 *final*.

³ Sk. Komisijas sagatavotos paskaidrojumus un norādījumus par PVN režīmu TAE pakalpojumiem: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/telecommunications-broadcasting-electronic-services/content/guides_en.

- pašreizējā robežvērtība preču tālpārdošanai Kopienas iekšienē tiks atcelta un aizstāta ar jaunu ES mēroga robežvērtību, kas ir 10 000 EUR, līdz kurai TAE pakalpojumu sniegšanai un preču tālpārdošanai Kopienas iekšienē joprojām var uzlikt PVN dalībvalstī, kurā uzņēmējdarbību veic nodokļa maksātājs, kas sniedz minētos TAE pakalpojumus, vai kurā atrodas minētās preces brīdī, kad sākas to nosūtīšana vai transportēšana;
- tiks ieviesti īpaši noteikumi, saskaņā ar kuriem uzņēmumu, kas veicina piegādes, izmantojot elektronisku tiešsaistes saskarni, PVN nolūkos uzskata par tādu, kurš pats ir saņēmis un piegādājis preces (“domājamais piegādātājs”);
- PVN atbrīvojums mazu sūtījumu importam ar vērtību līdz 22 EUR tiks atcelts, un tiks izveidots jauns īpašs režīms tādu preču tālpārdošanai, kuras importē no trešām teritorijām vai trešām valstīm un kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR. Minētais režīms tiek dēvēts par importa vienas pieturas aģentūru (*IOSS*);
- tiks ieviesti vienkāršošanas pasākumi attiecībā uz importēto preču tādos sūtījumos, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR, tālpārdošanu gadījumā, ja *IOSS* netiek izmantota (īpašais režīms);
- tiks ieviestas jaunas uzskaites prasības uzņēmumiem, kas veicina preču piegādes un pakalpojumu sniegšanu, izmantojot elektronisku saskarni, arī tad, ja elektroniskā saskarne nav domājamais piegādātājs.

1.2 DARĪJUMI, UZ KURIEM ATTIEKSIES 2021. GADĀ IEVIESTĀS IZMAIŅAS

Jaunie noteikumi attiecas uz šādiem darījumiem:

- 1) no trešām teritorijām vai trešām valstīm importētu preču tālpārdošana, ko veic piegādātāji un domājamie piegādātāji (definēta PVN direktīvas 14. panta 4. punkta otrajā daļā), izņemot preces, kam uzliek akcīzes nodokļus;
- 2) preču tālpārdošana Kopienas iekšienē, ko veic piegādātāji vai domājamie piegādātāji (definēta PVN direktīvas 14. panta 4. punkta pirmajā daļā);
- 3) preču pārdošana iekšzemes tirgū, ko veic domājamie piegādātāji (sk. PVN direktīvas 14.a panta 2. punktu);
- 4) pakalpojumu sniegšana nodokļa maksātājiem (galapatērētājiem), ko veic nodokļa maksātāji, kuri neveic uzņēmējdarbību ES, vai nodokļa maksātāji, kuri veic uzņēmējdarbību ES, bet ne patērīna dalībvalstī.

Vairāk skaidrojumu par darījumiem, uz kuriem attiecas 1. punkts, ir atrodams šo paskaidrojumu 4. nodaļā. Vairāk informācijas par piegādēm, uz kurām attiecas 2., 3. un 4. punkts, skatīt 3. nodaļā.

1.3 ATTIECĪGIE TIESĪBU AKTI

Tiesību akti, kas minēti šajos paskaidrojumos, citu starpā ir šādi:

- Padomes Direktīva 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu, kas grozīta ar [Padomes Direktīvu \(ES\) 2017/2455](#) un [Padomes Direktīvu \(ES\) 2019/1995](#) (PVN direktīva)
- Padomes Īstenošanas regula (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus Direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu un kas grozīta ar [Padomes Īstenošanas regulu \(ES\) 2017/2459](#) un [Padomes Īstenošanas regulu \(ES\) 2019/2026](#) (PVN īstenošanas regula)
- Padomes Regula (ES) Nr. 904/2010 par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā, kas grozīta ar [Padomes Regulu \(ES\) 2017/2454 \(Administratīvās sadarbības regula\)](#)
- [Komisijas Īstenošanas regula \(ES\) 2020/194](#) (2020. gada 12. februāris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (ES) Nr. 904/2010 piemērošanai attiecībā uz īpašajiem režīmiem nodokļa maksātājiem, kas sniedz pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas, un kas veic preču tālpārdošanu un konkrētas preču piegādes iekšzemē
- [Padomes Lēmums \(ES\) 2020/1109](#) (2020. gada 20. jūlijs), ar ko Direktīvas (ES) 2017/2455 un (ES) 2019/1995 groza attiecībā uz transponēšanas un piemērošanas datumem, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju
- [Padomes Regula \(ES\) 2020/1108](#) (2020. gada 20. jūlijs), ar ko Regulu (ES) 2017/2454 groza attiecībā uz piemērošanas datumem, reaģējot uz ar Covid-19 pandēmiju
- [Padomes Īstenošanas regula \(ES\) 2020/1112](#) (2020. gada 20. jūlijs), ar ko Īstenošanas regulu (ES) 2019/2026 groza attiecībā uz piemērošanas datumem, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju
- [Komisijas Īstenošanas regula \(ES\) 2020/1318](#) (2020. gada 22. septembris), ar ko Īstenošanas regulas (ES) 2020/21 un (ES) 2020/194 groza attiecībā uz piemērošanas datumem, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju

1.4 GLOSĀRIJS

B2C (uzņēmumi patērētājiem) piegādes — piegādes galapatērētājiem, kas aptver darījumus, kuri uzskaitīti 1.2. sadaļā (sīkāk aprakstīti šajos paskaidrojumos). Šajos paskaidrojumos patērētājs var tikt dēvēts arī par pircēju.

Sūtījums — preces, ko sapakojis kopā un vienlaicīgi nosūtījis viens un tas pats piegādātājs vai pamatā esošais piegādātājs vienam un tam pašam saņēmējam un uz ko attiecas viens un tas pats pārvadājuma līgums.

Domājamais piegādātājs — nodokļa maksātājs, kuru uzskata par personu, kas saņēmusi preces no pamatā esošā piegādātāja un kas piegādā preces galapatērētājam. Tādējādi domājamajam piegādātājam ir tādas pašas tiesības un pienākumi PVN nolūkos kā piegādātājam. Šo paskaidrojumu kontekstā domājamais piegādātājs ir nodokļa maksātājs, kas veicina piegādes ar elektroniskas saskarnes starpniecību, kā noteikts PVN direktīvas 14.a pantā (sk. 2. nodaļas 2.12.1. sadaļu).

Preču tālpārdošana — preču tālpārdošana Kopienas iekšienē un no trešām teritorijām vai trešām valstīm importētu preču tālpārdošana, kā definēts PVN direktīvas 14. panta 4. punktā.

Elektroniskā saskarne — būtu jāinterpretē kā plašs jēdziens, kas ļauj divām neatkarīgām sistēmām vai sistēmai un galalietotājam komunicēt ar ierīces vai programmas palīdzību. Elektroniska saskarne var ietvert tīmekļa vietni, portālu, vārteju, tirdzniecības vietu, lietojumprogrammas saskarni (*API*) utt.

Šajos paskaidrojumos atsauce uz elektronisku saskarni atkarībā no konteksta var nozīmēt elektronisku saskarni, kā definēts iepriekš, vai nodokļa maksātāju, kas ekspluatē elektronisku saskarni.

ES dalībvalstis — ES valstis, kurās ir piemērojami šie PVN noteikumi. Tās ir Beļģija, Bulgārija, Čehija, Dānija, Vācija, Igaunija, Īrija, Grieķija, Spānija, Francija, Horvātija, Itālija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Ungārija, Malta, Nīderlande, Austrija, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovēnija, Slovākija, Somija un Zviedrija.

Akcīzes preces — produkti, kam uzliek akcīzes nodokļus, piemēram, alkohols, tabaka un enerģijas dzērieni.

Izpildes pakalpojumi — pakalpojumi, ko sniedz preču piegādātājiem un kas sastāv no preču uzglabāšanas noliktavā, pasūtījumu sagatavošanas un preču nosūtīšanas no noliktavas.

Starpturētājs — persona, kas veic uzņēmējdarbību Kopienā un ko iecēlis piegādātājs vai domājamais piegādātājs, un kas veic no trešām teritorijām vai trešām valstīm importētu preču tālpārdošanu kā persona, kam jāmaksā PVN un kas atbild par importa vienas pieturas aģentūras režīmā noteikto pienākumu izpildi.

Patiesā vērtība —

a) attiecībā uz komerciālām precēm: pašu preču cena, kad tās pārdod eksportam uz Savienības muitas teritoriju, neietverot pārvadājuma un apdrošināšanas izmaksas, izņemot gadījumus, kad tās ietilpst cenā un nav atsevišķi norādītas rēķinā, un jebkurus citus nodokļus un maksājumus, ko muitas dienesti var noskaidrot no jebkāda(-iem) attiecīgā(-ajiem) dokumenta(-iem);

b) attiecībā uz nekomerciālām precēm: cena, kas par šīm precēm tiktu maksāta, ja tās tiktu pārdotas eksportēšanai uz Savienības muitas teritoriju.

Zemas vērtības preces — sūtījumos esošas preces, kuru patiesā vērtība importējot nepārsniedz 150 EUR (izņemot produktus, kam uzliek akcīzes nodokļus).

Nodokļu pārstāvis — persona, kas veic uzņēmējdarbību Kopienā un ko piegādātājs iecēlis par personu, kura atbild par PVN samaksu un par PVN saistību izpildi.

Īpaši režīmi — “īpaši režīmi” attiecas uz ārpus Savienības režīmu, Savienības režīmu un importa režīmu.

“Ārpus Savienības režīms” ir īpašais režīms pakalpojumiem, kurus sniedz nodokļa maksātāji, kas neveic uzņēmējdarbību Kopienā, kā noteikts PVN direktīvas XII sadaļas 6. nodaļas 2. iedaļā — vairāk skaidrojumu atrodams 3. nodaļā;

“Savienības režīms” ir īpašais režīms preču tālpārdošanai Kopienas iekšienē, preču piegādēm dalībvalstī, kuras tiek veicinātas ar elektroniskām saskarnēm, un pakalpojumiem, ko sniedz

nodokļa maksātāji, kuri veic uzņēmējdarbību Kopienā, bet ne patērīna dalībvalstī, kā noteikts PVN direktīvas XII sadaļas 6. nodaļas 3. iedaļā — vairāk skaidrojumu ir atrodams 3. nodaļā;

“importa režīms” ir īpašais režīms tādu preču tālpārdošanai, kuras importētas no trešām teritorijām vai trešām valstīm, kā noteikts PVN direktīvas XII sadaļas 6. nodaļas 4. iedaļā — vairāk skaidrojumu ir atrodams 4. nodaļā.

Piegādātājs — nodokļa maksātājs, kas pārdod preces vai pakalpojumus ES vai veic no trešām teritorijām vai trešām valstīm importētu preču tālpārdošanu tieši pircējiem, ja piegāde nav tikusi veicināta ar elektronisku saskarni.

Nodokļa maksātājs, kas neveic uzņēmējdarbību Kopienā — nodokļa maksātājs, kam Kopienas teritorijā nav saimnieciskās darbības pastāvīgas vietas un pastāvīgas iestādes.

Trešās teritorijas un trešās valstis — “trešās teritorijas” ir teritorijas, kas minētas PVN direktīvas 6. pantā, un “trešā valsts” ir jebkura valsts vai teritorija, uz kuru neattiecas Līgums par Eiropas Savienības darbību (sk. PVN direktīvas 5. pantu). Šo paskaidrojumu publicēšanas brīdī trešās teritorijas, kas uzskaitītas 6. pantā, ir šādas: Atosa kalns; Kanāriju salas; Francijas teritorijas Gvadelupa, Francijas Gviāna, Martinika, Reinjona, Senbartelmī, Senmartēna; Ālandu salas; *Campione d'Italia*; Lugāno ezera Itālijas ūdeņi; Helgolandes sala; Bizingenas teritorija; Seūta; Meliļa; Livinjo.

Pamatā esošais piegādātājs — nodokļa maksātājs, kas piegādā preces vai veic no trešām teritorijām vai trešām valstīm importētu preču tālpārdošanu, izmantojot elektronisku saskarni (sk. 2. nodaļas 2.1. sadaļu).

2 ELEKTRONISKO SASKARŅU LOMAS

2.1 ELEKTRONISKĀ SASKARNE, KAS IR DOMĀJAMĀIS PIEGĀDĀTĀJS — DIREKTĪVAS 2006/112/EK 14.A PANTS

2.1.1 Attiecīgie noteikumi

Attiecīgie noteikumi ir atrodami PVN direktīvā un PVN īstenošanas regulā.

PVN direktīva

- 14. pants, 14.a pants
- 31.–33. pants
- 36.b pants
- 66.a pants
- 136.a pants
- 169. pants
- 205. pants
- 219.a–221. pants
- 242. pants, 242.a pants

PVN īstenošanas regula

- 5.b pants
- 5.c pants
- 5.d pants
- 41.a pants
- 54.b pants
- 54.c pants
- 63.c pants

2.1.2 Kāpēc tika ieviests 14.a pants?

Lai nodrošinātu efektīvu un lietpratīgu PVN iekasēšanu, vienlaikus samazinot administratīvo slogu piegādātājiem, nodokļu administrācijām un patērētājiem. Nodokļa maksātāji, kas veicina preču tālpārdošanu, izmantojot elektronisku saskarni (EI), tiks iesaistīti PVN iekasēšanā par šādu pārdošanu. Šajā saistībā PVN direktīvā tiks ieviesta jauna tiesību norma (14.a pants), kas paredzēs, ka šādus nodokļa maksātājus noteiktos apstākļos uzskata par tādiem, kuri paši veic piegādes, un ka tiem būs pienākums uzskaitīt PVN par šādu pārdošanu (domājamā piegādātāja noteikums).

2.1.3 Uz kādiem darījumiem attiecas domājamā piegādātāja noteikums?

Nodokļa maksātājs, kas veicina preču piegādi, izmantojot elektronisku saskarni, piemēram, tirdzniecības vietu, platformu, portālu vai tamlīdzīgus līdzekļus⁴, ir domājamais piegādātājs šādos gadījumos:

⁴ “Tamlīdzīgi līdzekļi” ietver jebkuras pašreizējās vai nākotnes tehnoloģijas, kas ļauj pārdošanu veikt elektroniski.

- 1) no trešām teritorijām vai trešām valstīm importētu preču tālpārdošana sūtījumos, kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR (šādas preces bieži dēvē par zemas vērtības precēm) — 14.a panta 1. punkts, vai
- 2) preču piegādes Kopienā, ko veic nodokļa maksātājs, kurš neveic uzņēmējdarbību Kopienā, personai, kas nav nodokļa maksātāja; aptverta ir gan piegāde iekšzemē, gan preču tālpārdošana Kopienas iekšienē — 14.a panta 2. punkts.

Citiem vārdiem sakot, nodokļa maksātājs, kas veicina piegādi, izmantojot elektronisku saskarni, klūst par domājamo piegādātāju attiecībā uz šādu preču piegādēm, ko veic, izmantojot elektronisku saskarni:

- preces sūtījumos, kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR un kuras piegādā pircējam ES un importē ES, neatkarīgi no tā, vai pamatā esošā piegādātāja/pārdevējs veic uzņēmējdarbību ES vai ārpus ES;
- preces, kas jau laistas brīvā apgrozībā ES, un preces, kas atrodas ES un ko piegādā pircējiem ES, neatkarīgi no to vērtības, ja pamatā esošais piegādātājs/pārdevējs neveic uzņēmējdarbību ES⁵.

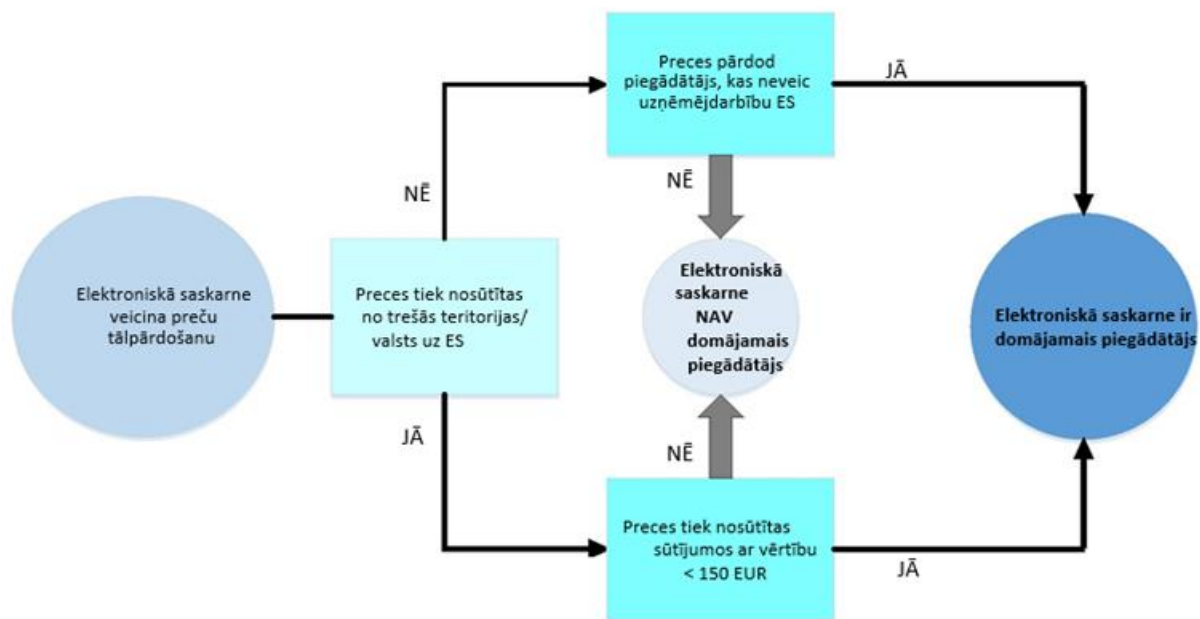
Attiecīgi nodokļa maksātājs, kas veicina piegādi, izmantojot elektronisku saskarni, neklūs par domājamo piegādātāju attiecībā uz darījumiem, kas skar:

- preces sūtījumos, kuru patiesā vērtība pārsniedz 150 EUR un kuras importē ES, neatkarīgi no tā, kur pamatā esošais piegādātājs/pārdevējs veic uzņēmējdarbību;
- preces, kas jau laistas brīvā apgrozībā ES, un preces, kas atrodas ES un ko piegādā pircējiem ES, neatkarīgi no to vērtības, ja pamatā esošais piegādātājs/pārdevējs veic uzņēmējdarbību ES.

Kopsavilkums ir sniegts 1. attēlā tālāk.

⁵ Preces, kas novietotas muitas noliktavā ES, jau atrodas ES teritorijā, tāpēc tās nevar uzskatīt par nosūtītām no trešām valstīm vai trešām teritorijām, kā nepieciešams, lai uz tām varētu attiecināt jēdzienu “importētu preču tālpārdošana”.

1. attēls. Preču piegādes, uz kurām attiecas domājamā piegādātāja noteikums

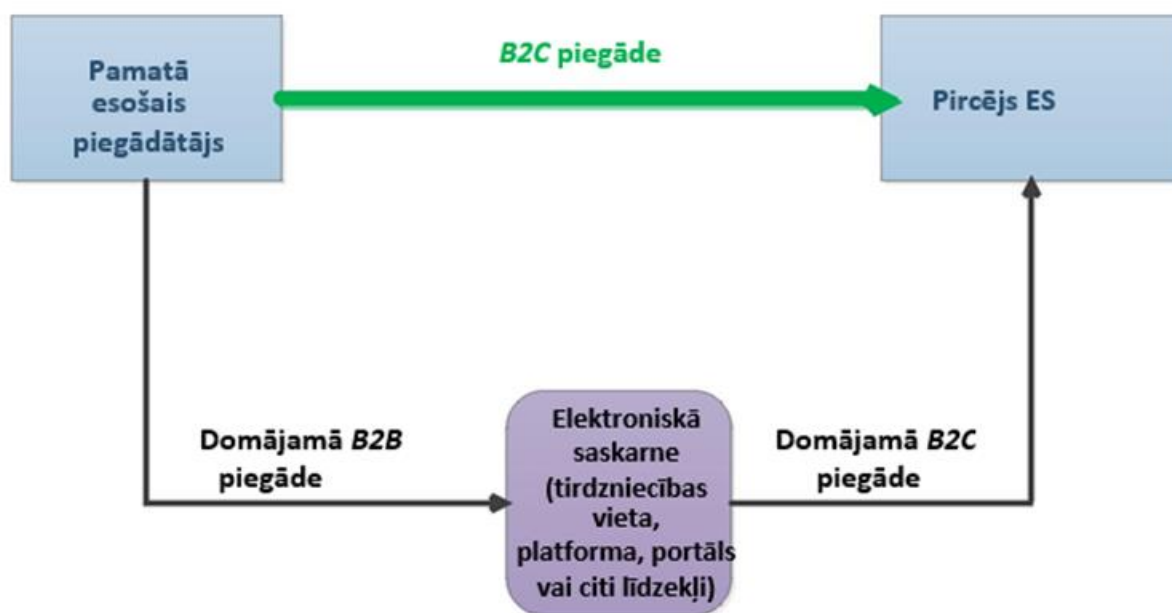

2.1.4 Kāds ir 14.a panta mērķis?

Jaunais 14.a pants, ar ko ievieš domājamā piegādātāja noteikumu PVN nolūkos (“domājamā piegādātāja noteikums”), paredz, ka nodokļa maksātāju, kas veicina piegādi, uzskata par tādu, kas pats ir saņēmis un piegādājis preces (tā dēvēto “domājamo piegādātāju”). Tas nozīmē, ka viena piegāde no piegādātāja (tā dēvētā pamatā esošā piegādātāja), kas pārdod preces galapatērētājam, izmantojot elektronisku saskarni (*B2C* piegāde), tiek sadalīta divās piegādēs:

- 1) piegāde no pamatā esošā piegādātāja elektroniskajai saskarnei (domājamā *B2B* piegāde), ko uzskata par piegādi bez transportēšanas, un
- 2) piegāde no elektroniskās saskarnes pircējam (domājamā *B2C* piegāde), kas ir piegāde, uz kuru ir attiecināts transports.

2. attēls. Domājamā piegādātāja modeļa sekas

Šā domājamā piegādātāja noteikuma rezultāts ir tāds, ka nodokļa maksātāju, kas veicina piegādi, izmantojot elektronisku saskarni, PVN nolūkos uzskata par preču faktisko piegādātāju. Tas nozīmē, ka PVN nolūkos tiks uzskatīts, ka viņš ir iegādājies preces no pamatā esošā piegādātāja un pārdevis tās tālāk pircējam.

2.1.4.1. Kādi ir PVN rēķinu izrakstīšanas pienākumi attiecībā uz šīm piegādēm?

Attiecībā uz piegādi 1) — piegāde no pamatā esošā piegādātāja elektroniskajai saskarnei (domājamā B2B piegāde)

Domājamā B2B piegāde var būt:

a) importēto preču tālpārdošana (14.a panta 1. punkts)⁶

Tā kā šāda piegāde notiek ārpus ES, uz šo domājamo B2B piegādi ES PVN noteikumi neattiecas. Tāpēc pamatā esošajam piegādātājam nav PVN rēķina izrakstīšanas pienākumu ES;

b) preču piegāde ES (14.a panta 2. punkts)

Pamatā esošajam piegādātājam ir jāizraksta PVN rēķins domājamam piegādātājam saskaņā ar tās dalībvalsts noteikumiem, kurā notiek piegāde.

Šī domājamā B2B piegāde ir atbrīvota no PVN, un pamatā esošajam piegādātājam ir atskaitīšanas tiesības (PVN direktīvas 136.a pants un 169. panta b) punkts). Lai gan PVN direktīva paredz dalībvalstīm iespēju atbrīvot nodokļa maksātājus no pienākuma izrakstīt rēķinu no nodokļa atbrīvotu piegāžu gadījumā (PVN direktīvas 220. panta 2. punkts), attiecībā uz šo konkrēto piegādi šāda iespēja nepastāv. Attiecībā uz šiem domājamiem B2B

⁶ 14.a panta 1. punkta piemērošanas scenārijus sk. paskaidrojumu 5. nodaļā.

darījumiem var izmantot pašaprēķina kārtību. Piemērojami būs tās dalībvalsts pašaprēķina noteikumi, kurā notiek piegāde.

Attiecībā uz piegādi 2) — piegāde no elektroniskās saskarnes pircējam (domājamā B2C piegāde)

Domājamā B2C piegāde var būt:

a) importēto preču tālpārdošana (14.a panta 1. punkts)

Uz šo domājamo piegādi attiecas ES PVN tiesību akti par rēķinu izrakstīšanu, ja vien importēto preču tālpārdošanas piegādes vieta ir ES. PVN direktīva paredz, ka nav pienākuma izrakstīt PVN rēķinu par B2C piegādēm, līdz ar to šāda pienākuma nav arī par šo domājamo B2C piegādi. Tomēr dalībvalstis tik un tā var noteikt pienākumu izrakstīt PVN rēķinu par šo piegādi (PVN direktīvas 221. pants). Turklāt muitas dienesti var pieprasīt pavaddokumentus muitošānai, kas parasti ir komercrēķins.

Ja tiek izrakstīts rēķins un elektroniskā saskarne izmanto īpašo režīmu, būs piemērojami identifikācijas dalībvalsts rēķinu izrakstīšanas noteikumi (PVN direktīvas 219.a pants). Ja īpašo režīmu neizmanto, būs piemērojami tās dalībvalsts rēķinu izrakstīšanas noteikumi, kurā, domājams, notiek importēto preču tālpārdošana. Elektroniskajai saskarnei būs jāiekasē par preču piegādi PVN, kas piemērojams patēriņa dalībvalstī, un jāieskaita šis PVN nodokļu administrācijai attiecīgajā dalībvalstī. Elektroniskās saskarnes IOSS identifikācijas numurs rēķinā nav jānorāda, jo IOSS numura paziņošana būtu jāierobežo līdz nepieciešamajam minimumam;

b) preču piegāde ES (14.a panta 2. punkts)

Šī situācija aptver gan iekšzemes piegādes, gan preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē, ko veic elektroniskā saskarne⁷, kura darbojas kā domājamais piegādātājs.

Attiecībā uz iekšzemes piegādēm, ko veic elektroniskā saskarne, parasti nav pienākuma izrakstīt rēķinu par šo domājamo B2C piegādi. Tomēr patēriņa dalībvalstis tik un tā var noteikt pienākumu izrakstīt PVN rēķinu par šo piegādi (PVN direktīvas 221. pants). Ja tiek izrakstīts rēķins un elektroniskā saskarne izmanto īpašo režīmu šai iekšzemes B2C piegādei, būs piemērojami identifikācijas dalībvalsts rēķinu izrakstīšanas noteikumi (PVN direktīvas 219.a pants). Ja īpašo režīmu neizmanto, būs piemērojami tās dalībvalsts rēķinu izrakstīšanas noteikumi, kurā notiek piegāde.

Attiecībā uz preču tālpārdošanu ES iekšienē, ja izmanto Savienības režīmu, nav juridiska pienākuma izrakstīt rēķinu par šo B2C piegādi (PVN direktīvas 220. panta 1. punkta 2. apakšpunkts⁸). Ja elektroniskā saskarne izraksta rēķinu, būs piemērojami tās dalībvalsts rēķinu izrakstīšanas noteikumi, kurā elektroniskā saskarne izmanto īpašo režīmu, t. i., identifikācijas dalībvalsts noteikumi (PVN direktīvas 219.a pants). Ja Savienības režīmu neizmanto, elektroniskajai saskarnei ir jāizraksta rēķins pircējam, ievērojot tās dalībvalsts rēķinu izrakstīšanas noteikumus, kurā notiek piegāde.

⁷ 14.a panta 2. punkta piemērošanas scenārijus sk. paskaidrojumu 5. nodaļā.

⁸ Labojums Padomes Direktīvā (ES) 2017/2455 (2017. gada 5. decembris), ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK un Direktīvu 2009/132/EK (OV L 348, 29.12.2017.).

Neatkarīgi no tā, vai izmanto Savienības režīmu, elektroniskajai saskarnei būs par piegādātajām precēm jāiekasē PVN, kas piemērojams patēriņa dalībvalstī, un vēlāk jāsamaksā šis PVN nodokļu administrācijai.

Tālāk 1. tabulā ir sniegts dažādo rēķinu izrakstīšanas pienākumu kopsavilkums.

1. tabula. Rēķinu izrakstīšana

Piegādes		Vai ir pienākums izrakstīt rēķinu saskaņā ar PVN direktīvu?	Vai dalībvalstis var noteikt rēķina izrakstīšanas pienākumu?	Kuras dalībvalsts rēķinu izrakstīšanas noteikumi ir piemērojami?
Domāja mā B2B piegāde	Importēto preču tālpārdošana (14.a panta 1. punkts)	Nepiemēro* * Komerccrēķins muižošanai	Nepiemēro	Nepiemēro
	Preču piegāde ES (14.a panta 2. punkts)	JĀ	Nepiemēro	Dalībvalsts, kurā notiek piegāde
Domāja mā B2C piegāde	Importēto preču tālpārdošana (14.a panta 1. punkts), <u>kas notiek ES</u>	NĒ* * Komerccrēķins muižošanai	JĀ	a) Izmanto īpašo režīmu — identifikācijas dalībvalsts b) Neizmanto īpašo režīmu — dalībvalsts, kurā notiek importēto preču tālpārdošana
	Preču piegāde ES (14.a panta 2. punkts) — 1) piegāde iekšzemē, ko veic EI 2) Preču tālpārdošana ES iekšienē, ko veic EI	1) NĒ 2) a) Izmanto īpašo režīmu — Nē b) Neizmanto īpašo režīmu — JĀ	1) JĀ 2) a) NĒ b) JĀ	a) Izmanto īpašo režīmu — identifikācijas dalībvalsts b) Neizmanto īpašo režīmu — dalībvalsts, kurā notiek importēto preču tālpārdošana

2.1.5 Vai elektronisko saskarņi uzskata par domājamo piegādātāju attiecībā uz visu pārdošanu, ko tā veicina?

Novērtējums par to, vai elektroniskā saskarne veicina preču piegādi un tādējādi ir domājams piegādātājs, būtu jāveic par katru darījumu, ņemot vērā nākamajās sadaļās izklāstītos noteikumus. Attiecīgi var uzskatīt, ka elektroniskā saskarne veicina konkrētas piegādes un tādējādi ir domājams piegādātājs attiecībā uz šīm preču piegādēm, un vienlaikus tā var būt iesaistīta citās piegādēs, attiecībā uz kurām tā nav domājams piegādātājs.

Piemēram, elektroniskā saskarne var būt iesaistīta 1) tādu preču piegādēs, kas ir sūtījumos, kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR, un ko importē ES, un attiecībā uz kurām tā nav domājama piegādātājs, un 2) preču (kas jau ir laistas brīvā apgrozībā ES) piegādēs ES, ko veic pamatā esošais piegādātājs/pārdevējs, kurš neveic uzņēmējdarbību ES, attiecībā uz kurām domājama piegādātājs būs tirdzniecības vieta.

2.1.6 Kad nodokļa maksātājs veicina vai neveicina piegādi?

PVN īstenošanas regulas 5.b pantā ir paskaidrots, kad nodokļa maksātājs būtu jāuzskata par tādu, kas veicina preču piegādi domājamā piegādātāja noteikuma piemērošanas nolūkā.

Jēdziens “veicina” nozīmē ka, izmantojot elektronisku saskarni, notiek pircēja saziņa ar piegādātāju, kurš piedāvā pārdot preces ar elektroniskās saskarnes palīdzību, un rezultātā ar šīs elektroniskās saskarnes palīdzību tiek piegādātas preces pircējam. Citiem vārdiem sakot, pārdošanas un pirkšanas darījums starp pārdevēju un pircēju tiek īstenots/noslēgts ar elektronisko saskarni ekspluatējošā nodokļa maksātāja palīdzību. Šis jēdziens aptver situācijas, kad pircēji ierosina pirkšanas procesu vai izsaka piedāvājumu iegādāties preces un pamatā esošie piegādātāji pieņem piedāvājumu ar elektroniskās saskarnes starpniecību. E-komercijas darījumos tas parasti izpaužas tādējādi, ka faktiskās pasūtīšanas un norēķināšanās process notiek ar elektroniskās saskarnes palīdzību. Turklāt frāze “rezultātā ar šīs elektroniskās saskarnes palīdzību tiek piegādātas preces” nozīmē, ka darījums tiek noslēgts elektroniskajā saskarnē (tīmekļa vietnē, portālā, vārtejā, tirdzniecības vietā, lietojumprogrammas saskarnē (*API*) vai izmantojot tamlīdzīgus līdzekļus), bet to nenosaka preču fiziskā piegāde, ko var noorganizēt/veikt nodokļa maksātājs, kurš ekspluatē elektronisko saskarni, vai arī cita persona.

Nodokļa maksātāju, t. i., elektronisku saskarni, **neuzskata** par tādu, kas veicina piegādi, ja:

- a) tas ne tieši, ne netieši nenosaka noteikumus, saskaņā ar kuriem tiek veikta preču piegāde (sk. 2.1.6.1. sadaļu), un
- b) tas ne tieši, ne netieši nav iesaistīts atļaujas došanā, lai veiktu iekasēšanu no pircēja par izdarīto maksājumu (sk. 2.1.6.2. sadaļu), un
- c) tas ne tieši, ne netieši nav iesaistīts preču pasūtīšanā vai piegādē (sk. 2.1.6.3. sadaļu).

Šie nosacījumi nodokļa maksātājam ir jāizpilda kumulatīvi, lai to uzskatītu par tādu, kas neveicina piegādi. Attiecīgi pat tad, ja nodokļa maksātājs veic tikai vienu no iepriekš uzskaitītajām darbībām, to tik un tā var uzskatīt par tādu, kas veicina preču piegādi.

Domājamā piegādātāja noteikums neattiecas arī uz šādām darbībām (vairāk informācijas sk. 2.1.7. sadaļā):

- a) maksājumu apstrāde saistībā ar preču piegādi;
- b) preču iekļaušana sortimentā vai reklamēšana;
- c) pircēju novirzīšana vai pāradresēšana uz citām elektroniskām saskarnēm, kurās piedāvā iegādāties preces, bez jebkādas turpmākas iesaistīšanās piegādē.

2.1.6.1 Kad elektroniskā saskarne nosaka piegādes noteikumus?

a) Jēdziens “noteikumu noteikšana”

Saskaņā ar PVN īstenošanas regulas 5.b panta 2. punkta a) apakšpunktu, ja nodokļa maksātājs, kas ekspluatē elektronisko saskarni, tieši vai netieši nosaka noteikumus, saskaņā ar kuriem notiek piegāde, to uzskatīs par tādu, kas veicina preču piegādi, un tas būs domājams piegādātājs.

Ar “noteikumiem” būtu jāsaprot pamatā esošā piegādātāja un pircēja tiesības un pienākumi saistībā ar piegādi, piemēram, cena, preču veids/raksturs, maksāšanas kārtība, piegāde vai jebkādas garantijas. Tie attiecas arī uz nosacījumiem, ar kādiem gan pamatā esošais piegādātājs, gan pircējs izmanto tīmekļa vietni/platformu (tostarp nosacījumiem konta uzturēšanai tīmekļa vietnē/platformā).

Tā kā minētā norma attiecas uz jebkuru no noteikumiem, ko var noteikt tieši vai netieši, šis jēdziens būtu jāinterpretē plaši. Ar to ir paredzēts aptvert virkni nodokļa maksātāju, kas ekspluatē tirdzniecības vietu, platformu, portālu vai jebkādu tamlīdzīgu uzņēmējdarbības modeli, kurš pastāv vai rodas tiešsaistes/e-komercijas tirdzniecībā.

Jēdzienu “netieši” un “jebkurš” izmantošana to noteikumu noteikšanā, saskaņā ar kuriem notiek preču piegāde, ir paredzēta, lai novērstu tiesību un pienākumu mākslīgu sadalīšanu starp elektronisko saskarni un pamatā esošajiem piegādātājiem. Piemēram, ar norādi, ka pārdevējs (pamatā esošais piegādātājs) ir atbildīgs par precēm, ko pārdod ar tirdzniecības vietas / platformas starpniecību, vai ka līgums tiek noslēgts starp pamatā esošo piegādātāju un pircēju, nepietiek, lai nodokļa maksātāju, kas ekspluatē elektronisko saskarni, atbrīvotu no PVN saistībām, kādas tam ir kā domājamam piegādātājam.

Tādējādi šis jēdziens pārsniedz līgumiskās attiecības un aplūko ekonomisko realitāti un jo īpaši ietekmi, ko uz preču faktisko piegādi īsteno elektroniskās saskarnes, vai to ieguldījumu preču faktiskajā piegādē.

b) Šajā jēdzienā ietilpstošo darbību piemēri

Dažādi elementi/iezīmes var norādīt uz to, ka nodokļa maksātājs, kas ekspluatē elektronisku saskarni, nosaka noteikumus. Lai nonāktu pie galīgā secinājuma, jāņem vērā visas piegādes iezīmes. Tomēr tālāk ir sniegti daži tādu darbību piemēri (tie nav kumulatīvi un nav izsmeļoši), kas norāda, ka nodokļa maksātājs, kurš ekspluatē elektronisku saskarni, tieši vai netieši nosaka noteikumus:

- elektroniskajai saskarnei pieder tehniskā platforma, ar kuras starpniecību preces tiek piegādātas, vai tā pārvalda šādu tehnisko platformu;
- elektroniskā saskarne nosaka noteikumus preču iekļaušanai sortimentā un pārdošanai ar tās platformas starpniecību;
- elektroniskajai saskarnei pieder ar piegādi saistītie pircēju dati;
- elektroniskā saskarne nodrošina tehnisko risinājumu pasūtījumu saņemšanas procesam vai pirkšanas ierosinājumam (piemēram, ievietojot preces iepirkumu grozā);
- elektroniskā saskarne organizē/pārvalda piedāvājuma paziņošanu, pasūtījuma pieņemšanu vai samaksu par precēm;

- elektroniskā saskarne nosaka nosacījumus, saskaņā ar kuriem piegādātājs vai pircējs ir atbildīgs par preču atgriešanas izmaksu segšanu;
- elektroniskā saskarne nosaka pamatā esošajam piegādātājam vienu vai vairākas konkrētas samaksas metodes, uzglabāšanas vai izpildes nosacījumus vai nosūtīšanas vai piegādes metodes, ko izmanto darījuma izpildei;
- elektroniskajai saskarnei ir tiesības apstrādāt vai ieturēt pircēja maksājumu no pamatā esošā piegādātāja vai citādi ierobežot piekļuvi naudas līdzekļiem;
- elektroniskā saskarne atrodas situācijā, kurā tā var kreditēt pārdošanu bez pamatā esošā piegādātāja atļaujas vai apstiprinājuma gadījumā, ja preces nav pienācīgi saņemtas;
- elektroniskā saskarne nodrošina pircēju apkalpošanu, sniedz palīdzību saistībā ar preču atgriešanu vai apmaiņu vai sūdzību vai strīdu pārvaldības procedūrām piegādātājiem un/vai pircējiem;
- elektroniskajai saskarnei ir tiesības noteikt cenu, par kādu preces tiek pārdotas, piemēram, piedāvājot atlaidi pircēju lojalitātes programmā, un tā kontrolē vai ietekmē cenu noteikšanu.

2.1.6.2 *Kad elektroniskā saskarne ir iesaistīta atļaujas došanā, lai veiktu iekasēšanu no pircēja par izdarīto maksājumu?*

a) Jēdziens “atļaujas došana, lai veiktu iekasēšanu”

Saskaņā ar PVN īstenošanas regulas 5.b panta 2. punkta b) apakšpunktu, ja nodokļa maksātājs, kas ekspluatē elektronisko saskarni, tieši vai netieši ir iesaistīts atļaujas došanā, lai veiktu iekasēšanu no pircēja par izdarīto maksājumu, to uzskata par tādu, kas veicina preču piegādi, un uz to attieksies domājamā piegādātāja noteikums.

Jēdziens “atļaujas došana, lai veiktu iekasēšanu” attiecas uz situāciju, kurā elektroniskā saskarne var ietekmēt to, vai, kad un ar kādiem nosacījumiem pircējs maksā. Elektroniskā saskarne atļauj maksājumu, kad tā nolemj, ka pircēja kontu, bankas karti vai tamlīdzīgu norēķinu līdzekli var debitēt / no tā var atskaitīt maksājumu par piegādi, vai kad tā iesaistās paziņojuma par atļauju veikt maksājumu vai saistību veikt maksājumu saņemšanā no pircēja. Šis jēdziens nenozīmē, ka elektroniskajai saskarnei ir faktiski jāiekasē vai jāsaņem maksājums vai ka tai jābūt iesaistītai katrā maksājuma procesa posmā.

b) Šajā jēdzienā ietilpstošo darbību piemēri

Dažādi elementi/iezīmes var norādīt uz to, ka elektroniskā saskarne ir iesaistīta atļaujas došanā. Lai izdarītu galīgo secinājumu, jāņem vērā visas piegādes iezīmes. Tomēr tālāk ir sniegti daži tādu darbību piemēri (tie nav kumulatīvi un nav izsmeļoši), kas liecina, ka elektroniskā saskarne ir iesaistīta atļaujas došanā, lai veiktu iekasēšanu no pircēja par izdarīto maksājumu:

- elektroniskā saskarne paziņo pircējam informāciju par maksājumu, piemēram, maksājamo cenu, tās komponentiem, jebkādam papildu maksām, kas jāveic, maksājuma laiku, maksājuma metodēm u. tml.;
- elektroniskā saskarne uzsāk procesu, kurā veic iekasēšanu no pircēja;

- elektroniskā saskarne ievāc/saņem no pircēja maksājuma datus/informāciju, piemēram, kredītkartes/debetkartes numuru, kartes derīguma termiņu, drošības kodu, maksājuma turētāja vārdu, uzvārdu un/vai kontu, digitālās valūtas vai kriptovalūtas konta informāciju, digitālā maka informāciju utt.;
- elektroniskā saskarne iekasē naudu par piegādātajām precēm un tad to pārskaita pamatā esošajam piegādātājam;
- elektroniskā saskarne savieno pircēju ar trešo personu, kas apstrādā maksājumu, ievērojot no elektroniskās saskarnes saņemtos norādījumus (domājamā piegādātāja noteikums neattiecas uz tāda nodokļa maksātāja darbībām, kurš tikai apstrādā maksājumu, nekādā citā veidā neiesaistoties piegādē — sk. 2.1.7. sadaļu).

2.1.6.3 Kad elektroniskā saskarne ir iesaistīta preču pasūtīšanā vai piegādē?

a) Jēdziens “iesaistīšanās preču pasūtīšanā vai piegādē”

Saskaņā ar PVN īstenošanas regulas 5.b panta 2. punkta c) apakšpunktu, ja nodokļa maksātājs, kas ekspluatē elektronisko saskarni, tieši vai netieši ir iesaistīts preču pasūtīšanā vai piegādē, tas veicina preču piegādi un uz to attiecas domājamā piegādātāja noteikums.

Jēdziens “iesaistīšanās preču pasūtīšanā vai piegādē” būtu jāinterpretē plaši.

Iesaistīšanās preču pasūtīšanā vēl nenozīmē, ka elektroniskā saskarne ir iesaistīta pirkuma pasūtījuma sagatavošanā, bet attiecas uz situācijām, kurās elektroniskā saskarne var jebkādā veidā ietekmēt preču pasūtīšanu.

Jēdziens “iesaistīšanās preču pasūtīšanā vai piegādē” neaprobežojas tikai ar preču fizisko piegādi, ko var noorganizēt/veikt elektroniskā saskarne vai tās vārdā vai arī cita persona. Tas attiecas uz situācijām, kurās elektroniskā saskarne var jebkādā veidā ietekmēt preču piegādi.

b) Šajā jēdzienā ietilpstošo darbību piemēri

Dažādi elementi/iezīmes var norādīt uz to, ka nodokļa maksātājs, kas ekspluatē elektronisku saskarni, ir iesaistīts preču pasūtīšanā vai piegādē. Lai izdarītu galīgo secinājumu, jāņem vērā visas piegādes iezīmes. Tomēr tālāk ir sniegti daži tādu darbību piemēri (tie nav kumulatīvi un nav izsmeļoši), kas liecina, ka elektroniskā saskarne ir iesaistīta preču pasūtīšanā vai piegādē:

- elektroniskā saskarne nodrošina tehnisko rīku pasūtījuma pieņemšanai no pircēja (parasti tas ir iepirkumu grozs / norēķināšanās process);
- elektroniskā saskarne paziņo apstiprinājumu un/vai pasūtījuma datus pircējam un pamatā esošajam piegādātājam;
- elektroniskā saskarne iekasē no pamatā esošā piegādātāja maksu vai komisijas maksu, pamatojoties uz pasūtījuma vērtību;
- elektroniskā saskarne nosūta apstiprinājumu, lai sāktu preču piegādi, / sniedz norādījumus pamatā esošajam piegādātājam vai trešai personai piegādāt preces;
- elektroniskā saskarne sniedz izpildes pakalpojumus pamatā esošajam piegādātājam;

- elektroniskā saskarne organizē preču piegādi;
- elektroniskā saskarne paziņo piegādes datus pircējam.

2.1.7 Darbības, uz kurām neattiecas domājamā piegādātāja noteikums

PVN īstenošanas regulas 5.b pantā ir ietverts ierobežots to darbību saraksts, uz kurām domājamā piegādāja noteikums neattiecas. Ja elektroniskā saskarne **tikai un vienīgi** veic kādu no uzskaitītajām darbībām vai to apvienojumu, to neuzskata par domājamo piegādātāju. Šīs darbības ir šādas:

- a) maksājumu apstrāde saistībā ar preču piegādi un/vai
- b) preču iekļaušana sortimentā vai reklamēšana, un/vai
- c) pircēju novirzīšana vai pāradresēšana uz citām elektroniskām saskarnēm, kurās piedāvā iegādāties preces, bez jebkādas turpmākas iesaistīšanās piegādē.

Ja elektroniskā saskarne veic darbības, kas nodrošina piekļuvi norēķinu sistēmai vai tikai informē par iespējamām precēm pārdošanai (piemēram, noklikšķinot uz reklāmas, pircējs tiek novirzīts uz pārdevēja tīmekļa vietni vai mazu reklāmu tīmekļa vietnēm, kas nepiedāvā pirkšanas iespējas), to neuzskata par domājamo piegādātāju. Elektroniskā saskarne nav tieši vai netieši iesaistīta piegādē, kas notiek starp piegādātāju un pircēju pilnīgi neatkarīgi, un tāpēc tai parastajā uzņēmējdarbības gaitā nebūs zināšanu par tādiem elementiem kā i) vai un kad tiek noslēgts darījums, ii) kur atrodas preces vai iii) uz kuriem preces tiek transportētas. Bez šādas informācijas elektroniskajai saskarnei būtu neiespējami izpildīt PVN saistības, kādas tai ir kā domājamam piegādātājam.

Lai gan elektronisko saskarni neuzskata par domājamo piegādātāju attiecībā uz iepriekš minētajām darbībām/piegādēm, tā tik un tā var būt domājamais piegādātājs attiecībā uz citām piegādēm, ko tā veicina.

2.1.8 Vairāku elektronisko saskarņu iesaistīšanās

PVN īstenošanas regulas 5.b pantā ir sniegts plašāks skaidrojums par domājamā piegādātāja jēdzienu: *“notiek pircēja saziņa ar piegādātāju, kurš piedāvā pārdot preces ar elektroniskās saskarnes palīdzību, un rezultātā ar šīs elektroniskās saskarnes palīdzību tiek piegādātas preces”*. Tas attiecas uz situācijām, kurās faktiskais pasūtīšanas un/vai norēķināšanās process tiek pārvaldīts/veikts, izmantojot elektronisko saskarni. Tas nozīmē, ka var būt tikai viena elektroniskā saskarne, kas ir domājamais piegādātājs, un tā ir elektroniskā saskarne, kurā tiek pieņemts pasūtījums un ar kuras starpniecību tiek noslēgta piegāde. Jebkurš cits starpnieks piegādes ķēdē parasti veic *B2B* piegādi vai nu pamatā esošajam piegādātājam, elektroniskajai saskarnei, kas ir domājamais piegādātājs, vai, iespējams, jebkurai citai elektroniskajai saskarnei.

1. piemērs.

Pircējs pasūta preces, ko pārdošanai piedāvā pamatā esošais piegādātājs, izmantojot elektronisko saskarni Nr. 1. Pamatā esošais piegādātājs netur pārdošanai piedāvāto preču krājumus, bet iegādājas preces, izmantojot elektronisko saskarni Nr. 2 (tiešās piegādes platforma). Pamatā esošais piegādātājs dod norādījumus saskarnei Nr. 2 (tiešās piegādes platformai) nosūtīt preces tieši pircējam.

Lai noteiktu, vai šajā gadījumā elektroniskā saskarne ir domājamais piegādātājs, būtu jāizpēta, ar kuras elektroniskās saskarnes starpniecību notiek pārdošanas faktiskā noslēgšana ar pircēju un tādējādi ar kuras elektroniskās saskarnes starpniecību pircējs veic pasūtīšanu un/vai norēķināšanos. Ja pasūtīšanas un/vai norēķināšanās process notiek ar elektroniskās saskarnes Nr. 1 starpniecību, tiešās piegādes platforma (elektroniskā saskarne Nr. 2) sniedz pakalpojumu pamatā esošajam piegādātājam.

2. piemērs.

Pircējs plāno pasūtīt preces, kas izliktas pārdošanai elektroniskajā saskarnē (EI 1). Izdarot pasūtījumu, viņš tiek pārvirzīts uz citu elektronisko saskarni (EI 2), kurā preces pārdošanai piedāvā pamatā esošais piegādātājs. Pārdošanas darījums tiek galīgi noslēgts ar elektroniskās saskarnes Nr. 2 (EI 2) starpniecību.

Lai gan sākotnējā saziņa notika ar elektroniskās saskarnes Nr. 1 starpniecību, pārdošanas darījums tiek noslēgts ar elektronisko saskarni Nr. 2, tādējādi domājamais piegādātājs būs pēdējā minētā saskarne.

2.1.9 Domājamā piegādātāja ierobežota atbildība (PVN īstenošanas regulas 5.c pants)

2.1.9.1 Kāpēc šis noteikums tika ieviests?

Domājamā piegādātāja noteikums ir “fikcija”, kas radīta PVN nolūkos. Domājamam piegādātājam parasti nepieder preces, un īpašumtiesību uz precēm nodošana notiek starp pamatā esošo piegādātāju un pircēju. Tādējādi domājamā piegādātāja rīcībā bieži vien nebūs informācijas, kas vajadzīga, lai noteiktu piegādes vietu un lai tas izpildītu savas PVN saistības, piemēram, informācijas par to, kur preces atrodas darījuma brīdī (nosūtīšanas vieta), vai par piegādāto preču raksturu. Elektroniskajai saskarnei būs jāsaņem šāda informācija no pamatā esošā piegādātāja. Turklāt domājamam piegādātājam būs jānosaka savas PVN saistības brīdī, kad pircējs veic norēķināšanos. Attiecīgi domājamais piegādātājs bieži būs atkarīgs no tās informācijas precizitātes, kuru piegādātāji sniedz pirms norēķināšanās vai, vēlākais, tās laikā, lai varētu nodrošināt pareizā PVN režīma (samaksas un ziņošanas pienākumu) piemērošanu piegādei. Lai neradītu nesamērīgu slogu tirdzniecības vietām, tiek nodrošināta lielāka juridiskā noteiktība, un to atbildība par PVN samaksu ir ierobežota iepriekš noteiktos gadījumos.

Pamatojoties uz PVN īstenošanas regulas 5.c pantu, nodokļa maksātājs, kas ekspluatē elektronisko saskarni un ko uzskata par tādu, kurš pats ir saņēmis un piegādājis preces, nav atbildīgs par PVN nomaksu, kas pārsniedz to PVN summu, kuru viņš deklarējis un samaksājis par šīm piegādēm, ja ir izpildīti **visi šādi nosacījumi**:

- a) nodokļa maksātājs ir atkarīgs no informācijas, ko sniedz piegādātāji, kuri pārdod preces ar tā elektroniskās saskarnes starpniecību, vai citas trešās personas, lai pareizi deklarētu un samaksātu PVN par šīm piegādēm;

- b) a) punktā minētā no piegādātājiem saņemtā informācija ir kļūdaina;
- c) nodokļa maksātājs var pierādīt, ka nav zinājis un nekādi nav varējis zināt, ka saņemtā informācija ir nepareiza.

Ja ir izpildīti iepriekš minētie nosacījumi atbildības ierobežošanai, elektroniskā saskarne nebūs atbildīga par PVN starpību attiecībā uz konkrētajām piegādēm un iespējamiem kavējuma sodiem un procentiem gadījumā, ja maksājamais PVN tiek novērtēts atkārtoti. Šādā gadījumā uz pamatā esošā piegādātāja atbildību var atsaukties, ja dalībvalsts ir ieviesusi valsts pasākumus, kas paredz šāda pamatā esošā piegādātāja solidāru atbildību. Elektroniskajai saskarnei turpmākajos darījumos ir jāizmanto jaunā/pareizā informācija.

1. piemērs.

Patērētājs pasūta preces ar elektroniskās saskarnes starpniecību no pamatā esošā piegādātāja, norādot piegādes adresi dalībvalstī A. Elektroniskā saskarne iekasē tādu PVN, kas ir piemērojams precēm dalībvalstī A. Pēc pasūtījuma veikšanas pircējs un pamatā esošais piegādātājs vienojas par piegādi dalībvalstī B, kurā PVN likme par piegādāto preci ir augstāka nekā dalībvalstī A. Elektroniskā saskarne par to netiek informēta. Šajā situācijā elektroniskā saskarne nav atbildīga par PVN starpību un iespējamiem kavējuma sodiem un procentiem dalībvalstī B. Uz pamatā esošā piegādātāja atbildību var atsaukties tikai tad, ja dalībvalsts B ir ieviesusi valsts pasākumus, kas paredz pamatā esošā piegādātāja solidāru atbildību.

2. piemērs.

Pamatā esošais piegādātājs informē elektronisko saskarni par preces vērtību un raksturu, saskaņā ar kuru maksājamais PVN ir 100 EUR. Elektroniskā saskarne kļūdaini deklarē PVN 70 EUR. Ierobežotas atbildības noteikums šajā gadījumā nav piemērojams, un elektroniskā saskarne tik un tā ir atbildīga par 30 EUR (100 EUR un 70 EUR starpības) un iespējamo kavējuma sodu un procentu samaksu.

3. piemērs.

Audita laikā nodokļu iestādes konstatē, ka PVN saistībām vajadzēja būt 120 EUR, nevis 100 EUR, kā to bija noteikusi elektroniskā saskarne atbilstoši informācijai, kas saņemta no pamatā esošā piegādātāja. Tā kā ierobežotas atbildības noteikums attiecas uz summām, kas nebija paziņotas no pamatā esošā piegādātāja / citas trešās personas saņemtas nepareizas informācijas dēļ, elektroniskā saskarne nebūs atbildīga par PVN 20 EUR apmērā (120 EUR un 100 EUR starpību). Šādā gadījumā uz pamatā esošā piegādātāja atbildību var atsaukties, ja dalībvalsts ir ieviesusi valsts pasākumus, kas paredz pamatā esošā piegādātāja solidāru atbildību.

4. piemērs.

Pamatā esošais piegādātājs, kura saimnieciskās darbības pastāvīgā vieta vai pastāvīgā iestāde ir ES, iekļauj preces sarakstā elektroniskās saskarnes tīmekļa vietnē. Pamatā esošais piegādātājs informē elektronisko saskarni, ka sarakstā iekļautās preces atrodas dalībvalstī A. Tāpēc elektroniskajai saskarnei nav jādeklarē PVN par minēto preču pārdošanu. Tomēr nodokļu audita laikā izrādās, ka preces (visas vai to daļa) tika nosūtītas patērētājam ES tieši no vietas ārpus ES vienā sūtījumā un ka minētajā sūtījumā iekļauto preču vērtība nepārsniedza 150 EUR. Elektroniskā saskarne nebūs atbildīga par attiecīgo PVN summu kā domājamais piegādātājs attiecībā uz importēto preču tālpārdošanu. Tomēr šajā darījumā

nebūtu jārodas PVN zaudējumiem, jo PVN jau būs iekasēts, preces importējot ES (IOSS atbrīvojums nav iespējams).

2.1.9.2 Pierādīšanas pienākums attiecībā uz iepriekš minētajiem nosacījumiem

Pierādīšanas pienākums patiešām būs nodokļa maksātājam, kas ekspluatē elektronisko saskarni (domājamam piegādātājam) un kam ir jāpierāda, ka ir izpildīti visi nepieciešamie nosacījumi, lai paļautos uz ierobežotas atbildības noteikumu. Tā kā katrs gadījums var būt atšķirīgs, nav iespējams sniegt noteiktas vadlīnijas par to, kad nosacījumi ir izpildīti attiecībā uz katru individuālu scenāriju. Tas būtu jānovērtē un jāpierāda katrā individuālā gadījumā. Tomēr elektroniskajai saskarnei būtu jāņem vērā turpmāk izklāstītie apsvērumi.

Pirmkārt, domājamam piegādātājam būtu jāpieliek komerciālā ziņā samērīgas un pienācīgas pūles, lai savāktu visu nepieciešamo informāciju no pamatā esošā piegādātāja un lai tas varētu izpildīt savas PVN saistības. Šim procesam būtu jānotiek komerciālo attiecību ietvaros starp piegādātāju un elektronisko saskarni, kas darbojas kā domājamais piegādātājs, ietverot nepieciešamo detalizācijas līmeni. Tāpēc tas var atšķirties atkarībā no elektroniskās saskarnes (tās lieluma, automatizācijas līmeņa utt.).

Informācija, kuru elektroniskajai saskarnei varētu būt nepieciešams savākt no pamatā esošā piegādātāja un uz kuru vēlāk jāpaļaujas PVN paziņošanas un iekasēšanas nolūkos, cita starpā ir šāda:

- pamatā esošā piegādātāja uzņēmējdarbības vieta;
- preču apraksts;
- ar PVN nodokli apliekamā summa (pamatojoties uz norēķināšanās cenu);
- nosūtīšanas vieta (pamatojoties uz informāciju, kas pieejama līdz norēķināšanās brīdim);
- informācija par preču atgriešanu un pārdošanas atcelšanu.

Tādējādi elektroniskajai saskarnei komerciālajās attiecībās ar pamatā esošo piegādātāju būtu uzstājīgi jāpieprasa, lai pamatā esošais piegādātājs sniegtu visu būtisko informāciju, un jādara zināms, cik svarīgi ir sniegt visu būtisko informāciju. Ja pamatā esošais piegādātājs pastāvīgi nesniedz nepieciešamo informāciju, domājamam piegādātājam (elektroniskajai saskarnei) būtu attiecīgi jārīkojas.

Otrkārt, elektroniskajai saskarnei ir jārīkojas labticīgi un jāievēro kārtīga uzņēmēja rūpība. Tas, vai tas tiek darīts, būtu jānovērtē, pamatojoties uz piegādes konkrētajiem apstākļiem, arī ņemot vērā elektroniskās saskarnes iekšējo organizāciju un informāciju, kas var būt pieejama elektroniskās saskarnes sistēmās/vidē. Kārtīga uzņēmēja rūpības īstenošana var atšķirties atkarībā no uzņēmuma lieluma, uzņēmējdarbības modeļa, darījumu apjoma, attiecībā uz kuru elektroniskā saskarne ir domājamais piegādātājs, pamatā esošo piegādātāju skaita u. c. faktoriem. Piemēram, lai gan dažas elektroniskās saskarnes varētu būt spējīgas ieviest pilnībā automatizētu risinājumu pamatā esošo piegādātāju sniegtās informācijas pārbaudīšanai un iespējamu kļūdu atklāšanai, citām var nebūt resursu šāda izvērsta risinājuma ieviešanai, un tādējādi tās veic tikai izlases veida datu pārbaudes.

Ierobežotas atbildības klauzulā ir ņemtas vērā atšķirības starp elektroniskajām saskarnēm un ir atzīts, ka dažādām saskarnēm jēdziens “kārtīga uzņēmēja rūpība” izpaužas atšķirīgos procesos. Domājamā piegādātāja noteikumam nebūtu jārada nesamērīgs slogs elektroniskajām saskarnēm, un tā mērķis nav pieprasīt, lai par katru piegādi tiek veiktas izvērstas standarta pārbaudes, kas var radīt smagāku slogu mazākām platformām salīdzinājumā ar lielākām platformām un galu galā var novest pie situācijas, ka noteiktas lielākas platformas iegūst arvien lielāku tirgus daļu. Tomēr elektronisko saskarņu iekšējās darbības kontroles, visticamāk, tiks nenovēršami ietekmētas, un tās var būt nepieciešams pielāgot, lai elektroniskā saskarne ievērotu kārtīga uzņēmēja rūpību.

Dažas teorētiskas norādes, jo īpaši attiecībā uz nodokļa maksātāja atbildības līmeni, ir atrodamas Eiropas Savienības Tiesas (EST) judikatūrā. Minētajās lietās EST uzsvēra, ka tirgotājam būtu jārikojas labticīgi un jāveic visi pasākumi, ko, saprātīgi vērtējot, var no tā prasīt, lai nodrošinātu, ka darījuma, ko viņš veic, rezultātā nenotiek nodokļu nemaksāšana⁹. Tāpēc nodokļa maksātāja atbildība ir ierobežota līdz tam, ko var uzskatīt par tirgotāja pienācīgu rūpību parastos apstākļos (vai kārtīga uzņēmēja rūpību¹⁰) viņa saimnieciskās darbības gaitā.

No praktiskā viedokļa šādi piemēri (uzskaitījums nav izsmelošs) var apliecināt, ka elektroniskās saskarnes ievēro kārtīga uzņēmēja rūpību:

- elektroniskā saskarne ir paziņojusi pamatā esošajiem piegādātājiem (piemēram, kad tie lemj par tirgotāju apstiprināšanu, lai izmantotu elektronisko saskarni, noteikumos un nosacījumos, utt.) nepieciešamo informāciju, kas tiem jāsniedz, un ir skaidri norādījusi, cik minētā informācija ir svarīga pareizai PVN paziņošanai un iekasēšanai;
- elektroniskā saskarne pieprasa, lai pamatā esošie piegādātāji pienācīgi paziņo šo informāciju elektroniskajai saskarnei (piemēram, pieprasa, lai tie augšupielādē preču aprakstus, sniedz skaidrus norādījumus par to, kā klasificēt produktus, ko tie iekļāvuši sarakstā elektroniskajā saskarnē, pieprasa, lai tie paziņo preču atrašanās vietu, no kurienes tās tiks nosūtītas, utt.). Īstenojot centienus savākt pareizo informāciju un likvidēt kļūdas, elektroniskā saskarne var piedāvāt pamatā esošajiem piegādātājiem papildu norādījumus, piemēram, kad piegādātāji cenšas pareizi klasificēt produktus (piemēram, izmantojot bieži uzdotos jautājumus (*FAQ*) vai atbalsta grupas, ja tādas ir izveidotas);
- elektroniskā saskarne ir ieviesusi saprātīgus pārbaudes procesus attiecībā uz informāciju, ko sniedz pamatā esošie piegādātāji par konkrētām produktu kategorijām (piemēram produktu kategorijas, kurās var būt piemērojamas dažādas PVN likmes, pamatojoties uz īpašajām produktu iezīmēm). Šis process var būt balstīts uz vizuālu pārbaudi (produkta attēla salīdzināšana ar aprakstu), kā arī mašīnlasīšanas metodēm (izmantojot meklēšanas vārdus, ar ko meklē produktos, kuri iekļauti sortimentā kopā ar produkta galvenajām nodokļa likmes iezīmēm). Tas, kā šīs pārbaudes tiks veiktas, būs lielā mērā atkarīgs no katras elektroniskās saskarnes uzņēmuma lieluma, darījumu apjoma, uzņēmējdarbības modeļa u. c. parametriem, un tām jābūt atbilstošām un samērīgām.

⁹ Šajā saistībā sk., piemēram, EST 2017. gada 14. jūnija spriedumu lietā C-26/16 *Santogal M-Comércio e Reparação de Automóveis*, 71. un 72. punktu, 2012. gada 6. septembra spriedumu lietā C-273/11 *Mecsek-Gabona*, 48. punktu, 2013. gada 31. janvāra spriedumu lietā C-643/11 *LVK* — 56, 63. punktu, 2008. gada 21. februāra spriedumu lietā C-271/06 *Netto Supermarkt*, 24. un 25. punktu, un 2012. gada 6. septembra spriedumu lietā C-324/11 *Gábor Tóth*, 45. punktu.

¹⁰ Lieta C-271/06 *Netto Supermarkt*, 27. punkts.

- Ja elektroniskajai saskarnei papildus datiem, ko tieši sniedz pamatā esošais piegādātājs, jau ir citi tūlītēji pieejami dati par precēm no iekšējiem vai ārējiem avotiem, kas var palīdzēt kļūdainas informācijas izlabošanā, elektroniskajai saskarnei būtu jāizmanto šādi dati savu pienākumu ievērot kārtīga uzņēmēja rūpību ietvaros.

2.1.9.3 Kurš ir atbildīgs par PVN, ja domājamais piegādātājs nemaksā PVN?

Kā jau paskaidrots 2.1.4. sadaļā iepriekš, domājamā piegādātāja noteikuma rezultāts ir tāds, ka nodokļa maksātāju, kas veicina piegādi, izmantojot elektronisku saskarni, uzskata par preču faktisko piegādātāju pircējam (PVN nolūkos). Elektroniskā saskarne pārņem pamatā esošā piegādātāja PVN tiesības un PVN saistības par piegādi attiecīgajam pircējam. Tādējādi domājamais piegādātājs (un nevis pamatā esošais piegādātājs) būs tas, kurš būs atbildīgs par PVN samaksu saistībā ar šādu piegādi.

Tomēr, pamatojoties uz PVN direktīvas 205. pantu, dalībvalstis var ieviest nepieciešamos valsts pasākumus, kas paredz pamatā esošā piegādātāja solidāru atbildību.

2.1.10 Pārdevēja un pircēja statusa prezumpcija

Ievērojot PVN īstenošanas regulas 5.d pantu, domājamais piegādātājs uzskata personu, kas pārdod preces ar elektroniskas saskarnes starpniecību, par nodokļa maksātāju un personu, kas pērk preces, par personu, kas nav nodokļa maksātāja, ja vien tam nav informācijas par pretējo. Šim noteikumam būtu jāatbrīvo domājamais piegādātājs no nesamērīga sloga pārbaudīt pārdevēja un pircēja statusu katrā atsevišķā gadījumā, un tādējādi tā mērķis ir nodrošināt lielāku juridisko noteiktību domājamam piegādātājam.

2.1.10.1 Pārdevēja statusa prezumpcija

Elektroniskajai saskarnei būtu jāuzskata, ka pamatā esošais piegādātājs ir nodokļa maksātājs, ja vien tā nav saņēmusi no piegādātāja vai citiem avotiem informāciju, kas pierāda pretējo. Tas vien, ka nav PVN identifikācijas numura vai nodokļa atsauces numura (piemēram, šāds numurs netika norādīts, piegādātājam reģistrējoties/pierakstoties elektroniskajā saskarnē), automātiski nenozīmē, ka pamatā esošais piegādātājs nav nodokļa maksātājs.

Ja pamatā esošais piegādātājs norāda elektroniskajai saskarnei, ka rīkojas kā persona, kas nav nodokļa maksātāja, elektroniskajai saskarnei tas būtu jāuzskata par tādu. Tomēr elektroniskajai saskarnei vajadzētu būt ieviestam pārbaudes procesam, lai novērtētu, vai, ņemot vērā šā pamatā esošā piegādātāja piegādes, tas nav uzskatāms par nodokļa maksātāju.

2.1.10.2 Pircēja statusa prezumpcija

Lai gan PVN identifikācijas numurs vai nodokļa atsauces numurs nav absolūts priekšnosacījums, lai personu uzskatītu par nodokļa maksātāju, tas ir svarīgs elements, kas pierāda nodokļa maksātāja statusu. Tāpēc, ja vien elektroniskajai saskarnei nav informācijas par pretējo, gadījumā, ja, reģistrējoties/pierakstoties elektroniskajā saskarnē, pircējs nenorādīja PVN identifikācijas numuru vai nodokļa atsauces numuru, elektroniskā saskarne uzskata pircēju par personu, kas nav nodokļa maksātāja.

2.2 ELEKTRONISKO SASKARŅU PIENĀKUMI SAISTĪBĀ AR UZSKAITES VEIKŠANU

2.2.1 Kādi ir domājamā piegādātāja uzskaites veikšanas pienākumi?

Kā paskaidrots 2.1.4. sadaļā iepriekš, domājamā piegādātāja noteikuma rezultāts ir tāds, ka nodokļa maksātāju, kas veicina piegādi, izmantojot elektronisku saskarņi, uzskata par preču faktisko piegādātāju PVN nolūkos. Šā noteikuma nolūkā domājamais piegādātājs pārņem pamatā esošā piegādātāja tiesības un pienākumus saistībā ar PVN attiecībā uz piegādi pircējam. Tas pats attiecas uz gadījumu, kad nodokļa maksātājs piedalās tādu elektroniski sniegtu pakalpojumu sniegšanā, par kuriem uzskata, ka viņš rīkojas savā vārdā saskaņā ar PVN īstenošanas regulas 9.a pantu. Tāpēc domājamam piegādātājam ir uzskaites veikšanas pienākumi kā jebkuram citam piegādātājam. Šajā saistībā PVN īstenošanas regulas 54.c panta 1. punktā ir precizēts, ka domājamais piegādātājs veic šādu uzskaiti:

1. ja viņš izmanto vienu no īpašajiem režīmiem, kas paredzēti PVN direktīvas XII sadaļas 6. nodaļā¹¹ — uzskaiti, kas noteikta PVN īstenošanas regulas 63.c pantā (sk. 2.2.1.1. sadaļu);
2. ja viņš neizmanto nevienu no šiem īpašajiem režīmiem — uzskaiti, kā noteikts PVN direktīvas 242. pantā. Šajā situācijā katras dalībvalsts vietējos tiesību aktos nosaka, kāda uzskaitē ir jāveic nodokļa maksātājiem un kādā formā tā jāveic.

2.2.1.1 Domājamā piegādātāja, kas izmanto vienu no īpašajiem režīmiem, uzskaites pienākumi

PVN īstenošanas regulas 63.c pantā ir precizēts, kāda informācija būtu jāiekļauj uzskaitē, ko veic nodokļa maksātāji, kuri izmanto vienu no īpašajiem režīmiem. Tas attiecas uz visiem nodokļa maksātājiem, kas izvēlējušies izmantot vienu no īpašajiem režīmiem, tostarp domājamo piegādātāju.

Tālāk 2. tabulā ir norādīti elementi, kas būtu jāiekļauj nodokļa maksātāju veiktajā uzskaitē atkarībā no tā, kuru režīmu izmanto.

2. tabula. Domājamā piegādātāja, kas izmanto vienu no īpašajiem režīmiem, uzskaites pienākumi

	Ja nodokļa maksātājs izmanto ārpussavienības režīmu (OSS) vai Savienības režīmu (OSS) PVN īstenošanas regulas 63.c panta 1. punkts	Ja nodokļa maksātājs izmanto importa režīmu (IOSS) PVN īstenošanas regulas 63.c panta 2. punkts
Informācija, kas jāiekļauj nodokļa maksātāja veiktajā uzskaitē	<ol style="list-style-type: none">a) patēriņa dalībvalsts, kurā piegādātas preces vai sniegti pakalpojumi;b) sniegto pakalpojumu veids vai piegādāto preču apraksts un daudzums;c) preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas datums;d) summa, kurai uzliedams nodoklis, norādot izmantoto valūtu;	<ol style="list-style-type: none">a) patēriņa dalībvalsts, kurā piegādātas preces;b) piegādāto preču apraksts un daudzums;c) preču piegādes datums;d) summa, kurai uzliedams nodoklis, norādot izmantoto valūtu;e) visi turpmākie palielinājumi vai samazinājumi summai, kurai uzliedams nodoklis;

¹¹ Ārpussavienības režīms, Savienības režīms vai importa režīms.

	<p>e) visi turpmākie palielinājumi vai samazinājumi summai, kurai uzliekams nodoklis;</p> <p>f) piemērotā PVN likme;</p> <p>g) iekasējamā PVN summa, norādot izmantoto valūtu;</p> <p>h) saņemto maksājumu datums un summa;</p> <p>i) jebkādi maksājumi kontā, kas saņemti pirms preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas;</p> <p>j) ja ir izrakstīts rēķins, rēķinā ietvertā informācija;</p> <p>k) attiecībā uz pakalpojumiem — informācija, ko izmanto, lai noteiktu vietu, kur pircējs veic uzņēmējdarbību vai kur tam ir pastāvīgā adrese vai parastā dzīvesvieta, un attiecībā uz precēm — informācija, kas izmantota, lai noteiktu vietu, kur sākas un beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana pircējam;</p> <p>l) jebkādi pierādījumi par preču iespējamu atgriešanu, tostarp summa, kurai uzliekams nodoklis, un piemērotā PVN likme.</p>	<p>f) piemērotā PVN likme;</p> <p>g) iekasējamā PVN summa, norādot izmantoto valūtu;</p> <p>h) saņemto maksājumu datums un summa;</p> <p>i) ja ir izrakstīts rēķins, rēķinā ietvertā informācija;</p> <p>j) informācija, ko izmanto, lai noteiktu vietu, kur sākas un beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana pircējam;</p> <p>k) pierādījumi par preču iespējamu atgriešanu, tostarp summa, kurai uzliekams nodoklis, un piemērotā PVN likme;</p> <p>l) pasūtījuma numurs vai unikālais darījuma numurs;</p> <p>m) unikālais sūtījuma numurs, ja nodokļa maksātājs ir tieši iesaistīts piegādē.</p>
--	---	--

Uzskaitē, kas noteikta PVN īstenošanas regulas 63.c pantā, jāglabā 10 gadus no tā gada beigām, kurā veikta piegāde, un tai vajadzētu būt pieejamai elektroniski pēc dalībvalstu pieprasījuma. Šādu uzskaiti var iesniegt attiecīgajām dalībvalstīm, izmantojot standarta veidlapu¹².

2.2.2 Informācija, kas jāglabā elektroniskajām saskarnēm, kuras veicina piegādes, nebūdamas domājami piegādātāji

PVN direktīvas 242.a pants ir piemērojams elektroniskajām saskarnēm, kas **veicina preču piegādes un pakalpojumu sniegšanu**, bet kas **nav domājami piegādātāji**. Šāda situācija būs tad, ja:

- elektroniskā saskarne veicina pakalpojumu sniegšanu personai, kas nav nodokļa maksātāja¹³;
- elektroniskā saskarne veicina preču piegādi Kopienā (ieskaitot iekšzemes piegādes), un pamatā esošais piegādātājs veic uzņēmējdarbību ES;
- elektroniskā saskarne veicina importētu preču tālpārdošanu sūtījumos, kuru vērtība pārsniedz 150 EUR, ES teritorijā neatkarīgi no tā, kur pamatā esošais piegādātājs / pārdevējs veic uzņēmējdarbību.

¹² Padomes Regulas (ES) 904/2010 (2010. gada 7. oktobris) par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā 39. pants, OV L 268, 12.10.2010., 1.–18. lpp.

¹³ Ar nosacījumu, ka elektronisko saskarni neuzskata par telekomunikāciju, apraides vai elektronisko sakaru pakalpojumu domājamo piegādātāju, pamatojoties uz PVN īstenošanas regulas 9.a pantu.

PVN direktīvas 242.a pants nosaka šādām elektroniskajām saskarnēm pienākumu glabāt to veicināto piegāžu uzskaiti 10 gadus no tā gada beigām, kurā piegāde veikta. Piemēram, par piegādi, kas veikta 2021. gadā, uzskaitē elektroniskajai saskarnei jāglabā līdz 2031. gadam. Šādai piegādei jābūt pietiekami detalizētai un jābūt pieejamai elektroniski pēc dalībvalstu pieprasījuma. Nosakot to, kāda informācija jāglabā elektroniskās saskarnes uzskaitē, ņem vērā to, kāda informācija ir pieejama šādam nodokļa maksātājam (elektroniskajai saskarnei), cik tā ir būtiska nodokļu administrācijai un cik samērīga attiecībā pret noteikuma mērķi. Tajā arī ņem vērā vajadzību ievērot Vispārīgo datu aizsardzības regulu (ES) 2016/679 (sk. paziņojumu par Padomes protokolu, kas izdots, pieņemot grozījumus PVN direktīvā¹⁴).

2.2.2.1 Kad nodokļa maksātājs veicina piegādi, nebūdams domājamais piegādātājs?

PVN īstenošanas regulas 54.b pantā ir definēts, kad nodokļa maksātājs būtu jāuzskata par tādu, kas veicina preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu ziņošanas pienākumu nolūkos saskaņā ar 242.a pantu (t. i., nebūdams domājamais piegādātājs).

Minētajā noteikumā ietvertā jēdziena “veicina” definīcija ir līdzīga tai, kas ietverta PVN īstenošanas regulas 5.b pantā attiecībā uz domājamo piegādātāju. Lai gan 5.b pants attiecas tikai uz preču piegādēm, 54.b pants aptver arī pakalpojumu sniegšanu. Tomēr, lai novērtētu, vai elektroniskā saskarne veicina preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanu (tādā gadījumā tai ir pienākums veikt minēto piegāžu uzskaiti), ir jāpiemēro norādījumi, kas sniegti 2.1.6. sadaļā iepriekš.

2.2.2.2 Kāda informācija ir jāglabā?

Atbilstoši mērķiem, kas saskaņoti, pieņemot e-komercijas PVN paketi, PVN īstenošanas regulas 54.c panta 2. punktā ir precizēts, kāda informācija ir jāglabā elektroniskajām saskarnēm, kas veicina preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanu, nebūdamas domājami piegādātāji. Tam būtu jānodrošina, ka nodokļu iestādes saņem minimālo informācijas kopumu, ko tās var izmantot savās izpildes panākšanas darbībās, kontrolējot PVN iekasēšanu par B2C piegādēm, kas apliekamas ar nodokli ES.

Ievērojot proporcionalitātes principu, elektroniskajām saskarnēm attiecībā uz visām preču piegādēm un pakalpojumu sniegšanu, kas notiek ES, ir jāsniedz šāda minimālā informācija:

- a) *tā pamatā esošā piegādātāja nosaukums, pasta adrese un elektroniskā adrese vai tīmekļa vietne, kura piegādes ir veicinātas, izmantojot elektronisko saskarni, un, ja pieejams:
 - i) *pamatā esošā piegādātāja PVN identifikācijas numurs vai valsts nodokļa maksātāja numurs;*
 - ii) *pamatā esošā piegādātāja bankas konta numurs vai virtuālā konta numurs;**
- b) *preču apraksts, to vērtība, vieta, kur preču nosūtīšana vai transportēšana beidzas, piegādes laiks un, ja zināms, pasūtījuma numurs vai unikālais darījuma numurs;*
- c) *pakalpojumu apraksts, to vērtība, informācija piegādes vietas un piegādes laika noteikšanai un, ja zināms, pasūtījuma numurs vai unikālais darījuma numurs.*

¹⁴ Padomes dokuments 14769/1/17 REV 1.

Jēdziens “virtuālie konti” šajā kontekstā attiecas uz jauniem maksājumu risinājumiem un maksājumu pakalpojumiem, piemēram, digitālajām valūtām vai kriptovalūtām, digitālo maku risinājumiem utt.

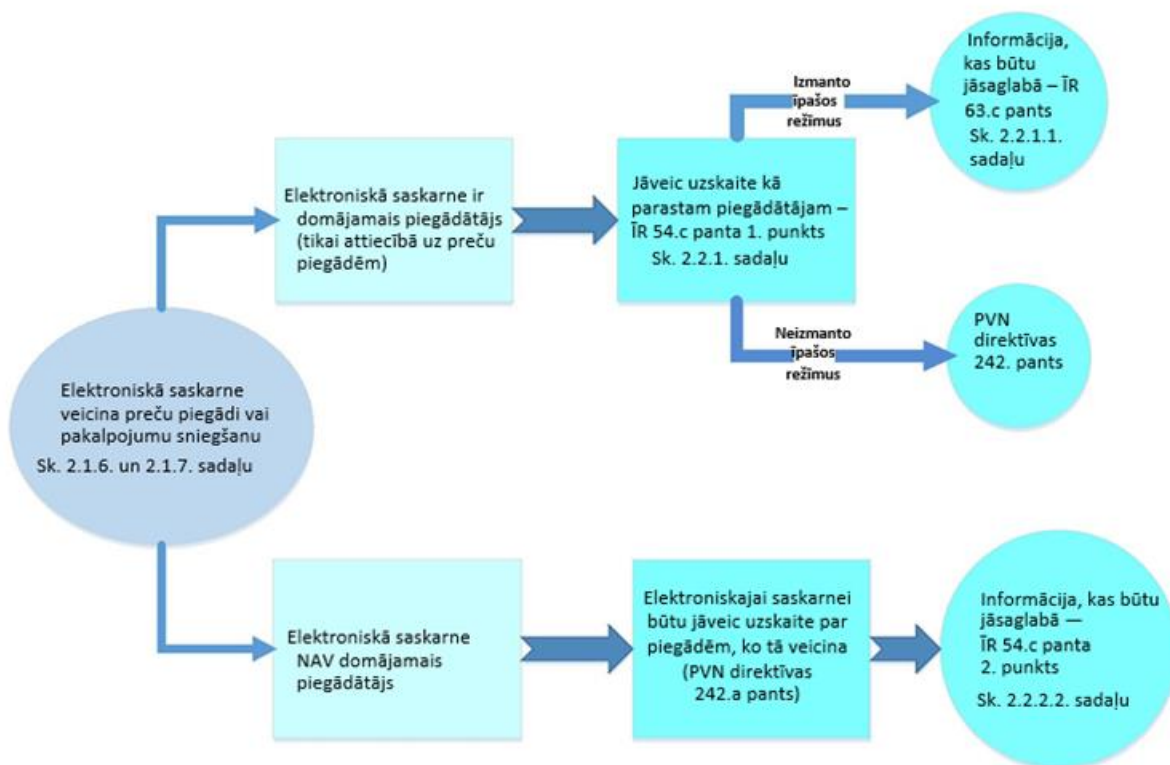
Jēdziens “ja zināms” būtu jāinterpretē kā tāds, kas attiecas uz informāciju, kura savākta vai kuru var savākt elektronisko saskarņu parastajā saimnieciskās darbības gaitā. Citiem vārdiem sakot, elektroniskā saskarne šādu informāciju parasti var savākt, neveicot padziļinātu meklēšanu.

“Pasūtījuma numurs vai unikālais darījuma numurs” ir darījumam piešķirts numurs. To var piešķirt pamatā esošais piegādātājs vai elektroniskā saskarne.

2.2.3 Attēls — Elektronisko saskarņu ziņošanas pienākumi

Tālāk 3. attēlā ir shematiski attēloti elektronisko saskarņu ziņošanas pienākumi.

3. attēls. Elektronisko saskarņu ziņošanas pienākumi

3 ĪPAŠIE REŽĪMI

Ar jaunajiem noteikumiem tiek grozīti esošie PVN īpašie režīmi¹⁵, kas noteikti PVN direktīvā (ārpussavienības režīms, Savienības režīms) un pievienots jauns režīms (importa režīms). Tālāk dotajā tabulā ir sniegts pārskats par grozījumiem, kas būs piemērojami no 2021. gada 1. jūlija.

3. tabula. Pārskats par izmaiņām īpašajos režīmos, kas būs piemērojamas no 2021. gada 1. jūlija

Darījumi	Nodokļa maksātājs/piegādātājs, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES		Nodokļa maksātājs/piegādātājs, kas veic uzņēmējdarbību ES	
	Īpašais režīms	Vajadzība pēc starpnieka vai nodokļu pārstāvja ¹⁶	Īpašais režīms	Vajadzība pēc starpnieka vai nodokļu pārstāvja
B2C pakalpojumu sniegšana	Ārpussavienības režīms (OSS)	NĒ ¹⁷	Savienības režīms (OSS)	NĒ
Preču tālpārdošana Kopienas iekšienē	Savienības režīms (OSS)	NĒ ¹⁸	Savienības režīms (OSS)	NĒ
Piegāde iekšzemē, ko veic EI	Savienības režīms (OSS)	NĒ ¹⁹	Savienības režīms (OSS)	NĒ
Importētu preču tālpārdošana no trešām valstīm vai trešām teritorijām tādos sūtijumos, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR	Importa režīms (IOSS)	JĀ ²⁰	Importa režīms (IOSS)	NĒ ²¹

Kas ir OSS?

Mini vienas pieturas aģentūra (MOSS) ir elektroniska sistēma, kas ļauj nodokļa maksātājiem, kuri sniedz telekomunikāciju, apraides un elektroniskos (TAE) pakalpojumus patērētājiem ES, to PVN, kas jāmaksā visās dalībvalstīs, deklarēt un samaksāt vienā dalībvalstī. No 2021. gada 1. jūlija MOSS tiks paplašināta, aptverot visus B2C pakalpojumus, kas tiek sniegti

¹⁵ Definīciju sk. glosārijā.

¹⁶ Starpnieka un nodokļu pārstāvja definīcijas sk. glosārijā.

¹⁷ Dalībvalstis nedrīkst noteikt ārpussavienības piegādātājiem pienākumu iecelt nodokļu pārstāvi, lai izmantotu ārpussavienības režīmu (PVN direktīvas 204. pants).

¹⁸ Saskaņā ar PVN direktīvas 204. pantu dalībvalstis šajā gadījumā var pieprasīt, lai nodokļa maksātājs iecel finanšu pārstāvi, kas būs par PVN samaksu atbildīgā persona.

¹⁹ Saskaņā ar PVN direktīvas 204. pantu dalībvalstis šajā gadījumā var pieprasīt, lai nodokļa maksātājs iecel finanšu pārstāvi, kas būs par PVN samaksu atbildīgā persona.

²⁰ Izņemot piegādātājam, kurš veic uzņēmējdarbību trešā valstī un ar kuru ES ir noslēgusi savstarpējās palīdzības līgumu — sīkāku informāciju sk. 4. nodaļā.

²¹ Nav pienākuma iecelt starpnieku, lai izmantotu importa režīmu, taču nodokļa maksātājs var to darīt.

dalībvalstīs, kurās piegādātājs neveic uzņēmējdarbību, preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē un noteiktas preču piegādes iekšzemē, un tādējādi tā kļūst par vienas pieturas aģentūru (*OSS*).

Tiks izveidots jauns režīms PVN deklarēšanai un samaksai par tādu zemas vērtības preču tālpārdošanu, kuras importē no trešām valstīm vai trešām teritorijām, — importa vienas pieturas aģentūra (*IOSS*).

Tālāk 4. tabulā ir norādīts katra īpašā režīma aptverto piegāžu veidu un nodokļa maksātāju veidu sadalījums.

4. tabula. Pārskats par īpašajiem režīmiem

	Ārpussavienības režīms/ <i>OSS</i>	Savienības režīms/ <i>OSS</i>	Importa režīms/ <i>IOSS</i>
Piegāžu veidi	VISU <i>B2C</i> pakalpojumu sniegšana pircējiem ES	a) VISU <i>B2C</i> pakalpojumu sniegšana Kopienas iekšienē b) Preču tālpārdošana Kopienas iekšienē c) <i>B2C</i> preču piegādes iekšzemē atbilstoši 14.a panta 2. punktam	Importēto preču tālpārdošana sūtījumos, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR
Nodokļa maksātāji	Ar uzņēmējdarbības vietu ārpus ES	a) Tikai ar uzņēmējdarbības vietu ES b) Ar uzņēmējdarbības vietu ES un ārpus ES c) Elektroniskās saskarnes ar uzņēmējdarbības vietu ES un ārpus ES	Ar uzņēmējdarbības vietu ES un ārpus ES, tostarp elektroniskās saskarnes

Kādas ir *OSS* priekšrocības?

Vienas pieturas aģentūra vienkāršo PVN saistību izpildi uzņēmumiem, kas pārdod preces un sniedz pakalpojumus galapatērētājiem visā ES, ļaujot tiem:

- reģistrēties kā PVN maksātājiem vienā atsevišķā dalībvalstī par visu atbilstīgo preču pārdošanu un pakalpojumu sniegšanu pircējiem, kas atrodas visās pārējās 26 dalībvalstīs;
- veikt deklarēšanu vienā elektroniskā PVN *OSS* deklarācijā un veikt atsevišķu PVN maksājumu par visu šādu preču un pakalpojumu pārdošanu;
- sadarboties ar tās dalībvalsts nodokļu administrāciju, kurā tie reģistrējušies attiecībā uz *OSS*, un vienā valodā, pat ja pārdošana notiek visā ES.

Attiecībā uz *OSS* un *IOSS* praktiskajiem aspektiem, piemēram, reģistrāciju un atreģistrēšanos, PVN deklarācijām, korekcijām, PVN samaksu utt. lūdzu skatīt [Norādījumus par PVN OSS](#)²².

3.1 ĀRPUSSAVIENĪBAS REŽĪMS

3.1.1 Attiecīgie noteikumi

Attiecīgie noteikumi ir atrodami PVN direktīvā un PVN īstenošanas regulā:

PVN direktīva

- 358.a–369. pants

PVN īstenošanas regula

- 57.a–63.c pants

3.1.2 Kāds ir jauno noteikumu mērķis?

Ar jaunajiem noteikumiem īpašais režīms, kas attiecas uz nodokļa maksātājiem, kuri neveic uzņēmējdarbību ES un kuri sniedz TAE pakalpojumus (ārpussavienības režīms), tiek paplašināts, aptverot **visus pakalpojumus, ko sniedz personām, kuras nav nodokļa maksātāji, dalībvalstī saskaņā ar piegādes vietas noteikumiem.**

Tas nozīmē, ka no 2021. gada 1. jūlija uzņēmumiem, kuri neveic uzņēmējdarbību ES un kuri ES sniedz pakalpojumus personām, kas nav nodokļa maksātāji (patērētājiem), nebūs jāreģistrējas kā PVN maksātājiem katrā dalībvalstī, kurā notiek to pakalpojumu sniegšana. Tā vietā PVN, kas jāmaksā par šādu pakalpojumu sniegšanu, var deklarēt un samaksāt vienā atsevišķā dalībvalstī (tā dēvētajā “identifikācijas dalībvalstī”), izmantojot vienas pieturas aģentūru (*OSS*, ārpussavienības režīms).

Jaunie noteikumi nemaina minēto pakalpojumu sniegšanas vietu, bet tikai piedāvā vienkāršotu procedūru tā PVN deklarēšanai, kas jāmaksā ES dalībvalstīs, kurās notiek pakalpojumu sniegšana.

3.1.3 Kurš var izmantot ārpussavienības režīmu, un kādām piegādēm to var izmantot?

Ārpussavienības režīmu var izmantot tikai **nodokļa maksātāji** (piegādātāji), **kuri neveic uzņēmējdarbību ES**. Tas attiecas uz nodokļa maksātājiem, kuri neveic uzņēmējdarbību ES un kuriem nav pastāvīgas iestādes ES. Pat ja nodokļa maksātājs ir reģistrēts kā PVN maksātājs vai tam ir pienākums reģistrēties kā PVN maksātājam vienā no dalībvalstīm, lai sniegtu pakalpojumus, kas nav *B2C* pakalpojumi, tas tik un tā var izmantot ārpussavienības režīmu *B2C* piegādēm.

No 2021. gada 1. jūlija ārpussavienības režīms aptvers **visu to pakalpojumu sniegšanu** (tostarp TAE pakalpojumus), kurus ES sniedz iepriekš definētie nodokļa maksātāji personām, kas nav nodokļa maksātājas (patērētājiem). Ja piegādātājs izvēlas izmantot ārpussavienības režīmu, tam jāizmanto šis režīms, lai deklarētu un samaksātu PVN par visu šo *B2C* pakalpojumu sniegšanu ES.

B2C pakalpojumi, par kuru sniegšanu var ziņot, izmantojot ārpussavienības režīmu, ir, piemēram, šādi (uzskaitījums nav izsmēļošs):

²² Norādījumi par PVN *OSS* patlaban tiek sagatavoti.

- izmitināšanas pakalpojumi, ko sniedz nodokļa maksātāji, kuri neveic uzņēmējdarbību attiecīgajā dalībvalstī;
- kultūras, mākslas, sporta, zinātnes, izglītības, izklaides vai tamlīdzīgu pasākumu, piemēram, gadatirgu un izstāžu, rīkošana;
- transporta pakalpojumi;
- kustama materiālā īpašuma novērtēšanas pakalpojumi un darbs ar to;
- palīgdarbības transportēšanas jomā, piemēram, iekraušana, izkraušana, kravu apstrāde vai tamlīdzīgas darbības;
- ar nekustamo īpašumu saistīti pakalpojumi;
- transportlīdzekļu noma;
- restorānu un ēdināšanas pakalpojumu sniegšana patēriņam uz kuģiem, gaisakuģos vai vilcienos, utt.

1. piemērs.

Piegādātājs, kas neveic uzņēmējdarbību ES, sniedz pakalpojumus saistībā ar nekustamo īpašumu (piemēram, renovācijas darbus), kas atrodas Vācijā, Francijā un Ungārijā, pircējiem minētajās dalībvalstīs. Tas pats piegādātājs ir reģistrēts kā PVN maksātājs Vācijā attiecībā uz citu veidu piegādēm (B2B preču piegādes). Piegādātājs izvēlas izmantot ārpussavienības režīmu Francijā (identifikācijas dalībvalstī). Tāpēc tam ir jādeklarē un jāmaksā PVN par visu pakalpojumu sniegšanu, uz ko attiecas īpašais režīms, izmantojot OSS Francijā. Tas nevar izvēlēties deklarēt šo pakalpojumu sniegšanu saistībā ar nekustamo īpašumu Vācijā, izmantojot Vācijas PVN deklarāciju. Citas piegādes (B2B preču piegādes) Vācijā, uz kurām neattiecas īpašais režīms, ir jādeklarē, izmantojot Vācijas iekšzemes PVN deklarāciju. Tas var atskaitīt tam radušos Vācijas PVN, izmantojot Vācijas iekšzemes PVN deklarāciju. Attiecībā uz Francijas vai Ungārijas PVN, kas tam rodas, tam būs jāiesniedz PVN atmaksas pieprasījums saskaņā ar 13. direktīvu attiecīgajai dalībvalsts nodokļu iestādei.

2. piemērs.

Ja tas pats piegādātājs izvēlas reģistrēties OSS Vācijā, tam ir jādeklarē un jāmaksā PVN par visu pakalpojumu sniegšanu, uz ko attiecas īpašais režīms, izmantojot OSS Vācijā. Citas piegādes Vācijā (piemēram, B2B preču piegādes), uz kurām neattiecas OSS, būs jādeklarē, izmantojot Vācijas iekšzemes PVN deklarāciju. Tas var atskaitīt tam radušos Vācijas PVN, izmantojot minēto iekšzemes PVN deklarāciju. Attiecībā uz Francijas vai Ungārijas PVN, kas tam rodas, tam būs jāiesniedz PVN atmaksas pieprasījums saskaņā ar 13. direktīvu attiecīgajai dalībvalsts nodokļu iestādei.

3.1.4 Kādi ir rēķinu izrakstīšanas pienākumi?

PVN direktīva neparedz obligātu pienākumu izrakstīt rēķinu par pakalpojumiem, ko patērētājiem ES sniedz nodokļa maksātāji, kuri neveic uzņēmējdarbību ES. Tomēr dalībvalstis var savos tiesību aktos noteikt, ka rēķins par šādu pakalpojumu sniegšanu ir jāizraksta. Ja piegādātājs ir reģistrējies ārpussavienības režīmam, būs piemērojami identifikācijas dalībvalsts rēķinu izrakstīšanas noteikumi. Ja piegādātājs nav reģistrējies ārpussavienības

režīmam, ir piemērojami tās dalībvalsts rēķinu izrakstīšanas noteikumi, kurā tiek sniegti pakalpojumi.

3.1.5 Vai ir nepieciešams iecelt nodokļu pārstāvi?

Dalībvalstis nedrīkst pieprasīt, lai ārpussavienības piegādātāji iecel nodokļu pārstāvi, lai varētu izmantot ārpussavienības režīmu (PVN direktīvas 204. pants), bet piegādātājs to var darīt.

Starptieku (kā aprakstīts 4.2.5. sadaļā) iecel tikai importa režīma izmantošanai.

3.2 SAVIENĪBAS REŽĪMS

3.2.1 Attiecīgie noteikumi

Attiecīgie noteikumi ir atrodami PVN direktīvā un PVN īstenošanas regulā:

PVN direktīva

- 14. pants
- 14.a pants
- 59.c pants
- 369.a–369.k pants

PVN īstenošanas regula

- 57.a–63.c pants

3.2.2 Kāds ir jauno noteikumu mērķis?

Ar jaunajiem noteikumiem, kas būs piemērojami no 2021. gada 1. jūlija, Savienības režīma darbības joma tiek paplašināta divējādi:

1. tiek paplašināts to **piegāžu** klāsts, kuras var deklarēt Savienības režīmā, proti,

- papildus sniegtajiem TAE pārrobežu pakalpojumiem ES personām, kas nav nodokļa maksātājas, piegādātājs var deklarēt arī visu citu ES notiekošo pakalpojumu sniegšanu personām, kas nav nodokļa maksātājas. To pakalpojumu piemērus, kurus var deklarēt Savienības režīmā, lūdzu skatīt 3.1.3. sadaļā;
- piegādātājs var deklarēt visu preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē;
- elektroniskās saskarnes, kas kļūst par domājamiem piegādātājiem attiecībā uz preču piegādēm ES, var deklarēt preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē, kā arī noteiktas iekšzemes preču piegādes Savienības režīmā.

2. Tiek paplašināts to **nodokļa maksātāju (piegādātāju)** loks, kuri var izmantot Savienības režīmu (sk. 3.2.3. sadaļu).

3.2.3 Kurš var izmantot Savienības režīmu, un kādām piegādēm to var izmantot?

Savienības režīmu var izmantot:

1. nodokļa maksātājs, kurš **veic uzņēmējdarbību ES (kurš nav domājamais piegādātājs)**, lai deklarētu un samaksātu PVN par:

- B2C pakalpojumu sniegšanu dalībvalstī, kurā tas neveic uzņēmējdarbību;
- preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē.

Pakalpojumi, ko sniedz pircējiem dalībvalstī, kurā piegādātājs veic uzņēmējdarbību, ir jādeklarē attiecīgās dalībvalsts PVN deklarācijā neatkarīgi no tā, vai šī pastāvīgā iestāde ir iesaistīta pakalpojumu sniegšanā;

2. nodokļa maksātājs, kurš **neveic uzņēmējdarbību ES**, lai deklarētu un samaksātu PVN par:

- preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē;

3. elektroniska saskarne (kura veic uzņēmējdarbību ES vai ārpus ES), kura veicina preču piegādes (**domājamais piegādātājs**), par:

- preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē;
- noteiktām iekšzemes preču piegādēm.

Iekšzemes preču piegādes, t. i., ja preces atrodas tajā pašā dalībvalstī, kur atrodas pircējs, kam tās tiek nosūtītas, izņēmuma kārtā var deklarēt Savienības režīmā, bet to drīkst darīt tikai elektroniskā saskarne par piegādēm, ja tā kļūst par domājamo piegādātāju (sk 2.1.3. sadaļu).

3.2.4 Vai Savienības režīmu var izmantot daļai piegāžu, uz kurām attiecas režīms?

Ja piegādātājs vai domājamais piegādātājs nolēmj reģistrēties Savienības režīmam, tam ir jādeklarē un jāsamaksā PVN par visām piegādēm, uz kurām attiecas Savienības režīms. Tas nevar izvēlēties deklarēt piegādes valsts PVN deklarācijā.

1. piemērs.

Piegādātājs, kurš neveic uzņēmējdarbību ES, veic preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē un sniedz pakalpojumus pircējiem dažādās ES dalībvalstīs. Piegādātājs vēlas reģistrēties Savienības režīmam un deklarēt un maksāt PVN tikai par pakalpojumu sniegšanu, izmantojot Savienības režīmu. Tas vēlas deklarēt un maksāt PVN par preču tālpārdošanu saskaņā ar vispārējiem PVN noteikumiem attiecīgās dalībvalsts attiecīgajā vietējā PVN deklarācijā.

Piegādātājam, kurš nolēmis reģistrēties OSS, visas savas piegādes un pakalpojumu sniegšanu, uz ko attiecas Savienības režīms, būtu jādeklarē OSS. Attiecīgi piegādātājs nevar izvēlēties izmantot Savienības režīmu tikai attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu. Pēc reģistrēšanās Savienības režīmam gan pakalpojumu sniegšana, gan preču tālpārdošana ir jādeklarē OSS.

2. piemērs.

Elektroniska saskarne, kura veic uzņēmējdarbību ES, ir domājamais piegādātājs attiecībā uz preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē un preču piegādi iekšzemē pircējiem ES. Elektroniskā saskarne arī sniedz pārrobežu elektroniskos B2C pakalpojumus pircējiem ES. Elektroniskā saskarne vēlas izmantot OSS PVN deklarēšanai un samaksai tikai par preču tālpārdošanu. PVN par preču piegādi iekšzemē, ko elektroniskā saskarne veic kā domājamais piegādātājs, un elektroniskajiem pakalpojumiem elektroniskā saskarne deklarē un uzskaita saskaņā ar vispārējiem PVN noteikumiem.

Piegādātājam, kas nolemj reģistrēties OSS, visas savas piegādes, uz kurām attiecas Savienības režīms, būtu jādeklarē OSS. Attiecīgi elektroniskā saskarne nevar izvēlēties izmantot OSS atsevišķām piegādēm. Pēc reģistrēšanās Savienības režīmam visas elektroniskās saskarnes atbilstīgās piegādes (preču tālpārdošana, preču piegāde iekšzemē, ko tā veic kā domājamais piegādātājs, un pakalpojumu sniegšana) ir jādeklarē OSS.

3.2.5 Kas ir preču tālpārdošana Kopienas iekšienē?

Preču tālpārdošana Kopienas iekšienē notiek tad, ja preces nosūta vai transportē piegādātājs vai piegādātāja vārdā no dalībvalsts, kas nav dalībvalsts, kurā beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana pircējam (PVN direktīvas 14. panta 4. punkta pirmā daļa). Minētais pants arī paredz, ka preču piegāde jāveic:

- nodokļa maksātājam vai tādai juridiskajai personai, kas nav nodokļa maksātāja, kuru preču iegādēm Kopienas iekšienē saskaņā ar PVN direktīvas 3. panta 1. punktu neuzliek PVN²³, vai
- jebkurai citai personai, kas nav nodokļa maksātāja.

Rezumējot, jēdziens “preču tālpārdošana Kopienas iekšienē” attiecas uz piegādēm **šādiem pircējiem**:

- preču piegādes personām, kas nav nodokļa maksātājas (patērētājiem);
- preču (tostarp akcīzes produktu) piegādes nodokļa maksātājiem vai personām, kas nav nodokļa maksātājas, kuri ir uzskaitīti PVN direktīvas 151. pantā (diplomātiskajam režīmam, starptautiskām struktūrām, NATO utt.), un
- preču (izņemot akcīzes produktus) piegādes: i) nodokļa maksātājiem, kas veic tikai tādu preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, attiecībā uz kuriem PVN nav atskaitāms, ii) nodokļa maksātājiem, kam piemēro vienotas likmes režīmu lauksaimniekiem, iii) nodokļa maksātājiem, kam piemēro lietotu preču peļņas daļas režīmu, un iv) juridiskām personām, kas nav nodokļa maksātājas (tā dēvētā “četrinieka grupa”).

Preču tālpārdošana var aptvert jebkura veida precī neatkarīgi no tās vērtības, tostarp produktus, kam uzliek akcīzes nodokli. PVN direktīvas 14. panta 4. punkta pirmās daļas darbības joma un attiecīgi arī Savienības režīms aptver **to preču piegādes, kam neuzliek akcīzes nodokli**, tikai īpašos gadījumos atkarībā no pircēja, kuram preces piegādā, tātad tikai tad, ja šādas preces piegādā:

²³ Ja pircējs veic tādu preču iegādi Kopienas iekšienē, kurām piemēro PVN, tad jau ir nodrošināts, ka piegādei uzliek nodokli preču ierašanās dalībvalstī.

- personām, kas nav nodokļa maksātājas, vai
- nodokļa maksātājiem vai juridiskām personām, kas nav nodokļa maksātājas, kuru veiktajām iegādēm Kopienas iekšienē saskaņā ar PVN direktīvas 3. panta 1. punktu neuzliek PVN, tātad personām, kas uzskaitītas PVN direktīvas 151. pantā.

Uz akcīzes preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē tā dēvētās “četrinieka grupas” dalībniekam neattiecas PVN direktīvas 14. panta 4. punkta pirmā daļa, un tāpēc to nevar deklarēt Savienības režīmā (sk. PVN direktīvas 3. panta 1. punkta b) apakšpunktu).

3.2.6 Piegādes vieta

TAE pakalpojumiem, kurus sniedz nodokļa maksātājs (piegādātājs), kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstī, personai, kas nav nodokļa maksātāja, (pircējam) piegādes vieta ir dalībvalstī, kurā ir pircēja dzīvesvieta.

Preču tālpārdošanas Kopienas iekšienē darījumos par piegādes vietu uzskata vietu, kur preces atrodas laikā, kad beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana pircējam (PVN direktīvas 33. panta a) punkts).

Citiem pakalpojumu veidiem, uz kuriem attiecas Savienības režīms, noteikumi par piegādes vietu nav mainījušies. Vairāk informācijas ir atrodams PVN direktīvas 47.–58. pantā.

No tā izriet, ka gadījumos, kad notiek preču piegādes vai pakalpojumu sniegšana Kopienas iekšienē pircējiem, PVN būs jāmaksā vairāk nekā vienā dalībvalstī. Lai deklarētu un samaksātu PVN, piegādātājs var vai nu reģistrēties kā PVN maksātājs attiecīgajā dalībvalstī (katrā no attiecīgajām dalībvalstīm), vai arī reģistrēties Savienības OSS, parasti tajā dalībvalstī, kurā tas veic uzņēmējdarbību.

3.2.7 Piegādes vietas robežvērtība (10 000 EUR)

Lai atbalstītu mikrouzņēmumus, no 2019. gada 1. janvāra tika ieviesta gada apgrozījuma robežvērtība 10 000 EUR apmērā, līdz kurai piegādes vieta TAE pakalpojumiem, ko sniedz patērētājiem citā dalībvalstī, joprojām ir tajā dalībvalstī, kurā piegādātājs veic uzņēmējdarbību. No 2021. gada 1. jūlija šī robežvērtība attieksies uz TAE pakalpojumu pārrobežu sniegšanu un preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē, bet ne uz citu veidu pakalpojumu sniegšanu pircējiem ES. Šī robežvērtība ir aprēķināta, ņemot vērā pārrobežu TAE pakalpojumu un preču tālpārdošanas Kopienas iekšienē kopējo vērtību, un tā attiecas gan uz piegādātājiem, gan uz domājamiem piegādātājiem.

Attiecīgi TAE pakalpojumu pārrobežu sniegšanai un preču tālpārdošanai Kopienas iekšienē būs uzliekams PVN tajā dalībvalstī, kurā piegādātājs veic uzņēmējdarbību, ja būs izpildīti šādi nosacījumi (59.c panta 1. punkts):

1. piegādātājs veic uzņēmējdarbību tikai vienā dalībvalstī vai tā pastāvīgā adrese vai parastā dzīvesvieta ir tikai vienā dalībvalstī;
2. piegādātājs sniedz TAE pakalpojumus pircējiem, kas veic uzņēmējdarbību jebkurā dalībvalstī vai kam tajā ir pastāvīgā adrese vai parastā dzīvesvieta, vai tas veic preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē un nosūta vai transportē minētās preces uz citu dalībvalsti, kas nav dalībvalsts, kurā tas veic uzņēmējdarbību;

3. Šo sniegto TAE pakalpojumu un preču tālpārdošanas Kopienas iekšienē patērētājiem citā dalībvalstī kopējā vērtība nepārsniedz 10 000 EUR (bez PVN) kārtējā un iepriekšējā kalendārajā gadā.

Tas nozīmē, ka pārrobežu TAE pakalpojumu sniegšanai un preču tālpārdošanai Kopienas iekšienē par vērtību līdz 10 000 EUR būs piemērojams tāds pats režīms kā piegādēm iekšzemē.

Tomēr piegādātājs var nolemt nepiemērot 10 000 EUR robežvērtību un piemērot vispārējos piegādes vietas noteikumus (piemēram, nodokļu uzlikšana pircēja dalībvalstī TAE pakalpojumu gadījumā un dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas vai transportētas, preču tālpārdošanas Kopienas iekšienē gadījumā). Šajā situācijā tas var izvēlēties reģistrēties OSS dalībvalstī, kur tas veic uzņēmējdarbību, pat ja tas nepārsniedz robežvērtību. Šādā gadījumā piegādātājam tā lēmums būs saistošs divus kalendāros gadus.

Jebkurā gadījumā, tiklīdz tiek pārsniegta gada robežvērtība 10 000 EUR, ir piemērojams vispārējais noteikums, un būs jāmaksā PVN pircēja dalībvalstī par TAE pakalpojumiem un dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas vai transportētas, preču tālpārdošanas Kopienas iekšienē gadījumā.

Minētā robežvērtība neattiecas uz:

- i) TAE pakalpojumiem, ko sniedz piegādātājs, kurš neveic uzņēmējdarbību ES (ārpussavienības režīms);
- ii) preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē, ko veic piegādātājs, kurš veic uzņēmējdarbību ārpus ES;
- iii) importētu preču tālpārdošanu (importa režīms);
- iv) tādu pakalpojumu sniegšanu, kas nav TAE pakalpojumi;
- v) preču piegādēm iekšzemē, ko veic domājamais piegādātājs;
- vi) preču piegādēm, ko veic piegādātājs, kurš veic uzņēmējdarbību vairāk nekā vienā dalībvalstī vai kura pastāvīgā adrese vai parastā dzīvesvieta ir vairāk nekā vienā dalībvalstī.

Tālāk 5. tabulā ir norādītas 10 000 EUR robežvērtības piemērošanas sekas.

5. tabula. Piegādes vietas robežvērtība (10 000 EUR)

	B2C TAE pakalpojumi* un preču tālpārdošana Kopienas iekšienē	
Robežvērtība	Piegādātāji, kas veic uzņēmējdarbību tikai vienā dalībvalstī	Piegādātāji, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, vai piegādātāji, kas veic uzņēmējdarbību vairāk nekā vienā dalībvalstī

≤ 10 000 EUR gadā	Piegādes vieta ir un PVN jāmaksā piegādātāja dalībvalstī (TAE pakalpojumu gadījumā) un nosūtīšanas vai transportēšanas dalībvalstī (preču tālpārdošanas Kopienas iekšienē gadījumā)	Piegādātājs var nolemt piemērot vispārējo piegādes vietas noteikumu pirceja dalībvalstī vai dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas - reģistrācija Savienības režīmā vai - PVN reģistrācija katrā dalībvalstī (pirceja dalībvalstī vai dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas)	Robežvērtība nav piemērojama
> 10 000 EUR gadā	piegādes vieta ir un PVN jāmaksā pirceja dalībvalstī / dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas vai transportētas - reģistrācija Savienības režīmā vai - PVN reģistrācija katrā pirceja dalībvalstī / dalībvalstī, kurā beidzas nosūtīšana vai transportēšana		

* TAE pakalpojumiem robežvērtība 10 000 EUR ir piemērojama jau no 2019. gada 1. janvāra.

** Lai robežvērtība būtu piemērojama, precēm jābūt nosūtītām no dalībvalsts, kurā veic uzņēmējdarbību.

3.2.8 Kādi ir rēķinu izrakstīšanas pienākumi?

Pakalpojumu sniegšana

PVN direktīva neuzliek obligātu pienākumu izrakstīt rēķinus par pakalpojumu sniegšanu patērētājiem ES. Tomēr dalībvalstis savos tiesību aktos var pieprasīt, lai par pakalpojumu sniegšanu tiek izrakstīts rēķins. Ja izraksta rēķinu, piemērojamie noteikumi ir šādi:

- tās dalībvalsts rēķinu izrakstīšanas noteikumi, kurā piegādātājs ir reģistrējies Savienības režīmam (identifikācijas dalībvalsts), vai
- tās dalībvalsts rēķinu izrakstīšanas noteikumi, kurā notiek piegāde, ja piegādātājs nav reģistrējies Savienības režīmam.

Preču tālpārdošana Kopienas iekšienē

PVN direktīva paredz, ka preču tālpārdošanas Kopienas iekšienē gadījumā piegādātājiem ir jāizraksta rēķins, ja tie neizmanto Savienības režīmu. Ja tie ir reģistrējušies Savienības režīmam, tiem nav jāizraksta rēķins par šādām preču piegādēm. Ja piegādātājs izvēlas izrakstīt rēķinu, piemērojami būs tās dalībvalsts rēķinu izrakstīšanas noteikumi, kurā piegādātājs reģistrējies Savienības režīmam (identifikācijas dalībvalsts).

3.2.9 Vai ir nepieciešams iecelt nodokļu pārstāvi?

Piegādātājiem, kas veic uzņēmējdarbību ES, nav jāieceļ nodokļu pārstāvis, lai varētu izmantot Savienības režīmu.

Piegādātājiem (tostarp domājamiem piegādātājiem), kas neveic uzņēmējdarbību ES, nav pienākuma iecelt nodokļu pārstāvi, lai varētu izmantot Savienības režīmu. Tomēr identifikācijas dalībvalsts saskaņā ar saviem tiesību aktiem var pieprasīt, lai tie ieceļ nodokļu pārstāvi.

Starpnieku (kā aprakstīts 4.2.5. sadaļā) ieceļ tikai importa režīma izmantošanai.

3.2.10 Ja ārpus Savienības piegādātājs sniedz pakalpojumus patērētājiem ES un veic preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē, kurš režīms ir jāizmanto?

Ja ārpus Savienības piegādātājs gan sniedz pakalpojumus patērētājiem ES, gan veic preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē, tam jāizmanto divi dažādi režīmi un tādējādi jāreģistrējas diviem dažādiem režīmiem, un tie ir:

- ārpus Savienības režīms pakalpojumu sniegšanai un
- Savienības režīms preču tālpārdošanai Kopienas iekšienē.

Ārpus Savienības piegādātājs nevar deklarēt preču piegādes ārpus Savienības režīmā, jo ārpus Savienības režīms attiecas tikai uz pakalpojumu sniegšanu (sk. 3.1.3. sadaļu). Tāpat tas nevar deklarēt pakalpojumu sniegšanu Savienības režīmā, jo tas neveic uzņēmējdarbību ES (sk. 3.2.3. sadaļu).

1. piemērs.

Piegādātājs veic uzņēmējdarbību Šveicē un sniedz pakalpojumus pircējiem Austrijā. Tas arī piegādā preces, ko nosūta no Francijas pircējiem Spānijā. Tas vēlas izmantot OSS, lai deklarētu un samaksātu PVN par šīm piegādēm.

Kurš režīms tam jāizmanto attiecībā uz šīm piegādēm?

Piegādātājs neveic uzņēmējdarbību ES. Tas nozīmē, ka attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu pircējiem Austrijā tam ir jāizmanto **ārpus Savienības režīms** (identifikācijas dalībvalsts brīva izvēle).

Attiecībā uz preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē (kur preces tiek nosūtītas no Francijas pircējiem Spānijā) tam jāizmanto **Savienības režīms**. Identifikācijas dalībvalsts nodokļa maksātājam, kas neveic uzņēmējdarbību ES, ir preču nosūtīšanas dalībvalsts, tātad Francija (PVN direktīvas 369.a pants). Ja nodokļa maksātājs nosūta vai transportē preces no vairāk nekā vienas dalībvalsts, nodokļa maksātājs norāda, kura no šīm dalībvalstīm ir identifikācijas dalībvalsts.

3.3 JAUTĀJUMI UN ATBILDES PAR ĪPAŠAJIEM REŽĪMIEM

Tālāk dotie piemēri attiecas uz piegādēm, ko veic no 2021. gada 1. jūlija.

1. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību (tikai) Beļģijā, un pārdodu preces no savas noliktavas Beļģijā pircējiem Francijā un Luksemburgā (preču tālpārdošana). Manu*

pārrobežu pārdevumu pircējiem kopējai vērtība nepārsniedz 10 000 EUR. Kādas izmaiņas skar mani?

Principā attiecībā uz jums šajā scenārijā nekas nemainās. Tā kā jūs veicat uzņēmējdarbību tikai vienā dalībvalstī (Beļģijā) un jūsu preču piegāžu pircējiem citās ES dalībvalstīs (Francijā, Luksemburgā) kopējā vērtība nepārsniedz 10 000 EUR, tām būs piemērojams tāds pats PVN režīms kā jūsu piegādēm pircējiem Beļģijā.

Ja vēlaties, varat izvēlēties piemērot parastos noteikumus un nodokli preču galamērķa dalībvalstī. Ja izvēlaties šo iespēju, varat reģistrēties Savienības režīmam Beļģijā (kur jūs veicat uzņēmējdarbību). Tā ir vienkārša reģistrācija tiešsaistē Beļģijas PVN vienas pieturas aģentūras portālā. Pēc reģistrācijas jūs varēsiet deklarēt un maksāt Francijā un Luksemburgā maksājamo PVN, izmantojot šo Beļģijas vienas pieturas aģentūras portālu. Tomēr, ja jūs izvēlaties neregistrēties OSS, varat reģistrēties kā PVN maksātājs preču ierašanās dalībvalstīs, tātad Francijā un Luksemburgā.

2. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību (tikai) Polijā, un veicu tikai preču tālpārdošanu pircējiem Vācijā, Čehijā un Zviedrijā. Manu pārrobežu pārdevumu pircējiem kopējā vērtība pārsniedz 10 000 EUR, taču individuāli katrai dalībvalstij tā nepārsniedz 35 000 EUR. Kādas izmaiņas skar mani?*

No 2021. gada 1. jūlija robežvērtība preču tālpārdošanai ir 10 000 EUR gadā, un tā aptver visu preču tālpārdošanu pircējiem visās ES dalībvalstīs. Iepriekšējā tālpārdošanas gada robežvērtība 35 000 EUR katrai dalībvalstij (vai 100 000 EUR ierobežotam dalībvalstu skaitam) vairs nav aktuāla.

Šajā scenārijā 10 000 EUR robežvērtība ir pārsniegta, tāpēc preču tālpārdošanas piegādes vieta ir valstī, uz kuru preces tiek nosūtītas. Lai paziņotu PVN, kas no 2021. gada 1. jūlija jāmaksā par to preču tālpārdošanu, kuras nosūta uz Vāciju, Čehiju un Zviedriju, jums ir divas iespējas:

- a) reģistrēties katrā no šīm dalībvalstīm un deklarēt un samaksāt PVN valsts PVN deklarācijā attiecīgajā dalībvalstī (šajā gadījumā Vācijā, Čehijā un Zviedrijā), vai
 - b) reģistrēties Savienības režīmam (Polijā). Tā ir vienkārša reģistrācija tiešsaistē Polijas (kur jūs veicat uzņēmējdarbību) PVN vienas pieturas aģentūras portālā, kas jāizmanto attiecībā uz visu jūsu pārrobežu preču tālpārdošanu un visu pakalpojumu sniegšanu pircējiem citās ES dalībvalstīs. Pēc reģistrācijas jūs varēsiet deklarēt un maksāt Vācijā, Čehijā un Zviedrijā maksājamo PVN, izmantojot šo Polijas vienas pieturas aģentūras portālu.
3. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību Austrijā, un veicu preču piegādes iekšzemē. Dažreiz veicu preču tālpārdošanu, kuras vērtība nepārsniedz 10 000 EUR, pircējiem Vācijā. Man ir arī pastāvīga iestāde Ungārijā, no kuras es sniedzu dažādus (TAE un/vai citus) pakalpojumus. Vai 10 000 EUR robežvērtība ir attiecināma uz mani?*

Nē, 10 000 EUR robežvērtība ir attiecināma tikai uz uzņēmumu, kas veic uzņēmējdarbību vienā atsevišķā dalībvalstī. Tā kā jūs veicat uzņēmējdarbību Austrijā, bet jums ir arī pastāvīga iestāde Ungārijā, 10 000 EUR robežvērtība nav piemērojama.

4. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību Francijā, un man ir preču krājumi Vācijā. Es veicu preču tālpārdošanu no Francijas un no krājumiem Vācijā pircējiem Polijā par*

vērtību 4000 EUR un pircējiem Beļģijā par vērtību 4500 EUR. Vai 10 000 EUR robežvērtība ir attiecināma uz mani?

Nē, 10 000 EUR robežvērtība nav attiecināma uz jums, jo preces tiek nosūtītas no divām dalībvalstīm, kā rezultātā tālpārdošana notiek no vairāk nekā vienas dalībvalsts. Lai šī robežvērtība būtu piemērojama, piegādātājam jāveic uzņēmējdarbība vienā dalībvalstī un precēm jābūt nosūtītām no šīs uzņēmējdarbības dalībvalsts.

5. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību Itālijā, un sniedzu TAE pakalpojumus par vērtību 4000 EUR pircējiem Spānijā un Portugālē. Es arī sniedzu TAE pakalpojumus par vērtību 20 000 EUR starptautiskai organizācijai Spānijā, kas ir atbrīvota no PVN par preču un pakalpojumu iegādi. Vai 10 000 EUR robežvērtība ir attiecināma uz mani?*

Nē, 10 000 EUR robežvērtība jūsu gadījumā nav piemērojama. Starptautisko organizāciju, kas ir atbrīvota no PVN par preču un pakalpojumu iegādi, attiecībā uz TAE pakalpojumu sniegšanu uzskata par personu, kas nav nodokļa maksātāja (patērētāju). Tādējādi jūsu kopējā robežvērtība pārrobežu TAE pakalpojumiem ir 24 000 EUR, kas pārsniedz 10 000 EUR robežvērtību.

6. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību (tikai) Francijā. Es sniedzu TAE pakalpojumus par vērtību 2500 EUR pircējiem Beļģijā un Vācijā un veicu preču tālpārdošanu par vērtību 7000 EUR pircējiem Nīderlandē. Vai 10 000 EUR robežvērtība ir attiecināma uz mani? Vai varu par nodokļa uzlikšanas vietu izvēlēties pircēja dalībvalsti tikai attiecībā uz preču tālpārdošanu?*

Jūsu pārrobežu TAE pakalpojumu un preču tālpārdošanas Kopienas iekšienē kopējā vērtība ir 9500 EUR, tātad mazāka nekā 10 000 EUR. Tāpēc jūs varat šīm pārrobežu piegādēm piemērot tādu pašu PVN režīmu kā savām piegādēm iekšzemē. Jūs varat arī izvēlēties par nodokļa uzlikšanas vietu pircēja dalībvalsti, bet šī izvēle jāizdara attiecībā gan uz TAE pakalpojumiem, gan preču tālpārdošanu. Šis lēmums jums būs saistošs divus kalendāros gadus.

7. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību (tikai) Nīderlandē. Es sniedzu TAE pakalpojumus par vērtību 2500 EUR pircējiem Beļģijā un Vācijā, apmācības pakalpojumus par vērtību 3000 EUR, kuru fiziskā sniegšana pircējiem notiek Vācijā un Dānijā, un preču tālpārdošanu par vērtību 4000 EUR pircējiem Beļģijā. Vai 10 000 EUR robežvērtība ir attiecināma uz mani?*

10 000 EUR robežvērtība ir piemērojama tikai TAE pakalpojumu sniegšanai un preču tālpārdošanai Kopienas iekšienē. Tādējādi robežvērtības aptverto piegāžu kopējā vērtība ir 6500 EUR. Attiecībā uz šīm piegādēm jūs varat piemērot tādu pašu PVN režīmu kā savām iekšzemes piegādēm, vai arī jūs varat izvēlēties piemērot PVN pircēja dalībvalstī.

10 000 EUR robežvērtība neattiecas uz apmācības pakalpojumiem (vai jebkādiem pakalpojumiem, kas nav TAE pakalpojumi). Attiecībā uz PVN paziņošanu par šiem apmācības pakalpojumiem jums ir divas alternatīvas:

- a) reģistrēties katrā no šīm dalībvalstīm, kurās tiek sniegti apmācības pakalpojumi, un tad deklarēt un samaksāt PVN valsts PVN deklarācijā attiecīgajā dalībvalstī (šajā gadījumā Vācijā un Dānijā), vai

b) reģistrēties Savienības režīmam. Tā ir vienkārša reģistrācija tiešsaistē Nīderlandes (kas ir jūsu uzņēmējdarbības valsts) PVN vienas pieturas aģentūras portālā, kas jāizmanto attiecībā uz visu jūsu preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē un visu pakalpojumu sniegšanu pircējiem citās ES dalībvalstīs. Pēc reģistrācijas jūs varēsiet deklarēt un maksāt Vācijā un Dānijā maksājamo PVN, izmantojot šo Nīderlandes vienas pieturas aģentūras portālu.

8. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību (tikai) Vācijā, un veicu preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē (ES izcelsmes preces vai preces, kas ir brīvā apgrozībā ES), izmantojot vienīgi dažādas elektroniskās saskarnes. Manas preču tālpārdošanas kopējā vērtība nepārsniedz 10 000 EUR. Vai robežvērtība ir attiecināma uz mani?*

Jā, 10 000 EUR robežvērtība ir attiecināma uz jums. Jums būtu jā saglabā skaidri pierādījumi par tālpārdošanu, ko veicat ar elektronisko saskarņu starpniecību. Ja vēlāk tiek pārsniegta 10 000 EUR tālpārdošanas robežvērtība, jums jāiekasē tās dalībvalsts PVN, uz kuru preces tiek nosūtītas vai transportētas.

Piezīme. Šajā piemērā elektroniskā saskarne nav domājamais piegādātājs, jo jūs kā pārdevējs veicat uzņēmējdarbību ES.

9. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību (tikai) Spānijā, un veicu preču tālpārdošanu pircējiem visā ES par vērtību, kas pārsniedz 10 000 EUR. Kādas izmaiņas skar mani?*

No 2021. gada 1. jūlija robežvērtība preču tālpārdošanai Kopienas iekšienē ir 10 000 EUR gadā, un tā aptver visu preču tālpārdošanu pircējiem visās ES dalībvalstīs. Iepriekšējā tālpārdošanas gada robežvērtība 35 000 EUR katrai dalībvalstij (vai 100 000 EUR ierobežotam dalībvalstu skaitam) vairs nav aktuāla. Jūsu veiktajai preču tālpārdošanai ir piemērojams to dalībvalstu PVN, uz kuru preces tiek nosūtītas/transportētas. Tas nozīmē, ja jums ir jāiekasē no sava pircēja pareizā tās dalībvalsts PVN likme, uz kuru preces tiks nosūtītas/transportētas pārdošanas brīdī. Lai paziņotu PVN, jums ir divas iespējas:

a) reģistrēties katrā no šīm dalībvalstīm, kurās jums ir pircēji (līdz 26 papildu reģistrācijām), un tad deklarēt un samaksāt PVN katras attiecīgās dalībvalsts PVN deklarācijā, vai

b) reģistrēties Savienības režīmam. Tā ir vienkārša reģistrācija tiešsaistē Spānijas (kas ir jūsu uzņēmējdarbības valsts) PVN vienas pieturas aģentūras portālā, ko var izmantot attiecībā uz visu jūsu preču tālpārdošanu un visu pakalpojumu sniegšanu pircējiem citās ES dalībvalstīs. Pēc šīs reģistrācijas jūs varēsiet deklarēt un maksāt piemērojamo PVN par preču tālpārdošanu visā ES, izmantojot šo Spānijas vienas pieturas aģentūras portālu.

10. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību Īrijā, un veicu preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē pircējiem, kas atrodas visā ES, izmantojot savu tīmekļa vietni un dažādas elektroniskās saskarnes. Kādas izmaiņas skar mani?*

Šajā gadījumā atbilde ir līdzīga kā atbilde uz 9. jautājumu, un PVN ir jāmaksā dalībvalstīs, uz kurām preces tiek nosūtītas/transportētas, neatkarīgi no tā, kā tiek veikta pārdošana (izmantojot savu tīmekļa vietni vai elektronisku saskarni).

Jūs joprojām atbildat par PVN par visu jūsu veikto tālpārdošanu neatkarīgi no tā, kā tiek veikta pārdošana (izmantojot savu tīmekļa vietni vai elektroniskās saskarnes). Jums būtu

jānodrošina, ka tālpārdošanai, ko veic ar elektronisko saskarņu starpniecību, tiek piemērots pareizais PVN.

Ja izvēlaties reģistrēties Savienības režīmam, jums PVN, kas jāmaksā par visu veikto tālpārdošanu, tostarp pārdošanu, kas notiek ar elektroniskās saskarnes starpniecību, būtu jāpaziņo un jāsamaksā, izmantojot OSS. Šajā scenārijā elektroniskā saskarne nekļūst par domājamo piegādātāju, jo piegādātājs veic uzņēmējdarbību ES.

11. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, un man ir preču krājumi Francijā, no kuriem es veicu preču tālpārdošanu dažādiem pircējiem, izmantojot savu tīmekļa vietni. Preču tālpārdošanas vērtība nepārsniedz 10 000 EUR. Vai 10 000 EUR robežvērtība ir attiecināma uz mani?*

Nē, 10 000 EUR robežvērtība ir attiecināma tikai uz uzņēmumiem, kas veic uzņēmējdarbību ES.

12. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, un man ir preču krājumi Francijā, no kuriem es veicu preču tālpārdošanu, izmantojot savu tīmekļa vietni. Kādas izmaiņas skar mani?*

Atbilde ir līdzīga kā atbilde uz 10. jautājumu. Ja izvēlaties izmantot Savienības režīmu, jums jāreģistrējas kā PVN maksātājam Francijā, kur atrodas jūsu preču krājumi.

13. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, un man ir preču (ES izcelsmes preces vai ES brīvā apgrozībā esošas preces) krājumi Francijā. Es pārdodu preces pircējiem Francijā un visās citās dalībvalstīs, izmantojot vienīgi elektroniskas saskarnes. Kādas izmaiņas skar mani?*

Šajā situācijā tiek uzskatīts, ka jūs veicat piegādes elektroniskajai saskarnei, kas preces piegādā tālāk jūsu pircējiem Francijā un citās ES dalībvalstīs. Jums jāreģistrējas kā PVN maksātājam Francijā, kur atrodas jūsu preču krājumi. Jūsu piegādes elektroniskajai saskarnei ir atbrīvotas no PVN ar atskaitīšanas tiesībām.

Elektroniskā saskarne kļūst par domājamo piegādātāju un ir atbildīga par PVN iekasēšanu no jūsu pircējiem. Jūs esat atbildīgs par pilnīgas informācijas sniegšanu elektroniskajai saskarnei par piegādāto preču veidu un par to, uz kuriem preces tiks nosūtītas/transportētas. Elektroniskā saskarne var izmantot Savienības režīmu, lai deklarētu un samaksātu PVN, kas maksājams par piegādēm pircējiem Francijā un tālpārdošanu pircējiem citās ES dalībvalstīs.

14. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, un man ir preču (ES izcelsmes preces vai ES brīvā apgrozībā esošas preces) krājumi Francijā. Es pārdodu savas preces pircējiem visā ES, izmantojot savu tīmekļa vietni un elektroniskas saskarnes. Kādas izmaiņas skar mani?*

PVN ir jāmaksā dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas/transportētas, neatkarīgi no tā, kā tiek veikta tālpārdošana (izmantojot savu tīmekļa vietni vai elektroniskas saskarnes). Jums jāsaģlabā skaidri pierādījumi par tālpārdošanu, ko jūs veicat, izmantojot savu tīmekļa vietni, un pārdošanu, ko veicat ar elektronisko saskarņu starpniecību.

Attiecībā uz preču tālpārdošanu, ko veicat, izmantojot savu tīmekļa vietni, jums jāprojām ir atbildība par maksājamo PVN. Attiecībā uz to, kā jūs varat deklarēt un samaksāt PVN, skatiet atbildi uz 10. jautājumu.

Attiecībā uz preču tālpārdošanu, ko veic, izmantojot elektronisku saskarni, par maksājamo PVN atbild elektroniskā saskarne. Skatiet atbildi uz 13. jautājumu.

15. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību Francijā, bez pastāvīgas iestādes citviet ES. Esmu reģistrējies Savienības režīmam Francijā (savā identifikācijas valstī). Es piegādāju preces no noliktavas Beļģijā pircējiem Francijā. Kādas izmaiņas skar mani?*

Jums šīs preču piegādes no Beļģijas pircējiem Francijā ir jādeklarē Savienības režīmā. Tā ir preču tālpārdošana Kopienas iekšienē (Beļģija–Francija) ar piegādes vietu Francijā. Lai gan Francija ir identifikācijas dalībvalsts, pārdošana ir jādeklarē OSS deklarācijā, un to nevar iekļaut vietējā (Francijas) PVN deklarācijā.

16. *Esmu elektroniskā saskarne, kas veic uzņēmējdarbību Itālijā. Esmu iesaistīta turpmāk norādītajās no noliktavas Itālijā nosūtītu preču piegādēs. Preces ir ES izcelsmes preces, vai tās ir brīvā apgrozībā ES:*

- a. *savu preču piegādes pircējiem Itālijā;*
- b. *savu preču tālpārdošana (pārsniedzot 10 000 EUR robežvērtību) pircējiem Francijā, Spānijā un Portugālē;*
- c. *veicinātas preču piegādes, ko veic Itālijas piegādātāji pircējiem Itālijā, un preču tālpārdošana, ko veic Itālijas piegādātāji pircējiem Francijā, Spānijā un Austrijā;*
- d. *veicinātas preču piegādes, ko veic Ķīnas pārdevēji pircējiem Itālijā, un preču tālpārdošana, ko veic Ķīnas pārdevēji pircējiem Francijā, Spānijā un Austrijā.*

Kādas izmaiņas skar mani?

Attiecībā uz a) punktā minētajām savu preču piegādēm pircējiem Itālijā izmaiņu nav. Jūs turpināt piemērot PVN noteikumus Itālijā, deklarēt PVN Itālijas PVN deklarācijā un maksāt PVN Itālijas nodokļu iestādēm.

Attiecībā uz b) punktā minētajām piegādēm (savu preču tālpārdošana) ir piemērojams to dalībvalstu PVN, uz kurām preces tiek nosūtītas/transportētas. Tas nozīmē, ka jums ir jāiekasē no sava pircēja PVN pēc tās dalībvalsts pareizās PVN likmes, uz kuru preces tiek nosūtītas/transportētas, jau tad, kad jūs pārdodat šīs preces. Lai deklarētu un samaksātu PVN, jums ir divas iespējas:

- a) reģistrēties katrā no šīm dalībvalstīm, uz kurām jūsu preces tiek nosūtītas/transportētas (Francijā, Spānijā un Portugālē), un tad deklarēt un samaksāt PVN attiecīgās dalībvalsts PVN deklarācijā, vai
- b) reģistrēties Savienības režīmam. Tā ir vienkārša reģistrācija tiešsaistē Itālijas (kas ir jūsu uzņēmējdarbības valsts) PVN vienas pieturas aģentūras portālā, ko var izmantot attiecībā uz visu jūsu preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē un visu pakalpojumu sniegšanu pircējiem citās ES dalībvalstīs (attiecīgā gadījumā). Pēc šīs reģistrācijas jūs varēsiet deklarēt un maksāt piemērojamo PVN par preču tālpārdošanu Francijā, Spānijā un Portugālē, izmantojot šo Itālijas vienas pieturas aģentūras portālu.

Attiecībā uz c) punktā minētajām piegādēm, ko veic Itālijas piegādātāji un ko jūs veicināt, jūs nekļūstat par domājamo piegādātāju, un atbildība par maksājamo PVN paliek minētajiem piegādātājiem. Tomēr jums ir pienākums veikt šo darījumu uzskaiti²⁴.

²⁴ PVN direktīvas 242.a pants.

Attiecībā uz d) punktā minētajām piegādēm jūs kļūstat par domājamo piegādātāju un jums ir jāuzskaita PVN, kas maksājams Itālijā, Francijā, Spānijā un Austrijā, kā izklāstīts turpmāk.

- a) Ja neizvēlējāties Savienības režīmu savai preču tālpārdošanai, kas minēta b) punktā, jums jādeklarē piegādes, ko veic pircējiem Itālijā, savā Itālijas PVN deklarācijā, piegādes Francijā un Spānijā — attiecīgajās šo valstu PVN deklarācijās, un papildus jāreģistrējas Austrijā, lai deklarētu un samaksātu šajā valstī piemērojamo PVN.
- b) Ja izvēlējāties Savienības režīmu savai preču tālpārdošanai, kas minēta b) punktā, tad PVN par visām piegādēm, ko veic saskaņā ar d) punktu, tostarp piegādēm pircējiem Itālijā, tiks deklarēts un samaksāts, izmantojot Itālijas vienas pieturas aģentūras portālu.

17. *Esmu elektroniskā saskarne, kas veic uzņēmējdarbību Ķīnā, un esmu iesaistīta šādās preču piegādēs:*

- a. *piegādes, ko veic Ķīnas piegādātāji no Vācijā un Francijā turētiem krājumiem pircējiem Vācijā, Francijā, Beļģijā, Nīderlandē, Ungārijā, Rumānijā un Bulgārijā;*
- b. *piegādes, ko veic Ķīnas piegādātāji no Ķīnā un Šveicē turētiem krājumiem pircējiem Francijā, Vācijā, Zviedrijā un Dānijā.*

Kādas izmaiņas skar mani?

Jūs kļūstat par domājamo piegādātāju attiecībā uz a) un b) punktā minētajām piegādēm.

Attiecībā uz a) punktā minētajām piegādēm, tā kā preces jau ir brīvā apgrozībā ES, jums jāpiemēro pareizā PVN likme atkarībā no tā, uz kuriem preces tiek nosūtītas vai transportētas (piemēram, Vāciju, Franciju, Beļģiju, Nīderlandi, Ungāriju, Rumāniju un Bulgāriju). Šajā nolūkā jūs varat reģistrēties Savienības režīmam vai nu Vācijā, vai Francijā, kur pamatā esošajiem piegādātājiem ir preču krājums. Ja izvēlaties reģistrēties Vācijas vienas pieturas aģentūrā, šī vienreizējā reģistrācija ir derīga visām piegādēm, ko jūs veicināt un ko veic Ķīnas piegādātāji no to krājumiem Vācijā un Francijā. PVN par visām šīm piegādēm tiks deklarēts un samaksāts, izmantojot Vācijas vienas pieturas aģentūras portālu.

Jūs varat arī izvēlēties reģistrēties visās ES dalībvalstīs, kurās jūs veicināt Ķīnas piegādātāju piegādes, proti, Francijā, Vācijā (attiecībā uz piegādēm iekšzemē) un attiecīgi Beļģijā, Nīderlandē, Ungārijā, Rumānijā un Bulgārijā attiecībā uz preču tālpārdošanu pircējiem šajās dalībvalstīs. Šajā gadījumā jums būs PVN reģistrācija katrā no minētajām septiņām dalībvalstīm, kā arī septiņas PVN deklarācijas, ko iesniegt, un septiņi PVN maksājumi, ko veikt katrai no nodokļu iestādēm minētajās dalībvalstīs.

Attiecībā uz piegādēm, ko jūs veicināt un ko veic Ķīnas piegādātāji no to krājumiem Ķīnā un Šveicē, jūs jebkurā gadījumā kļūstat par domājamo piegādātāju, ja nosūtīto preču sūtījumu vērtība nepārsniedz 150 EUR. Jūs varat izvēlēties reģistrēties importa vienas pieturas aģentūrā. Ietekme uz PVN ir izklāstīta 4. nodaļas 4.2.10. sadaļā atbildē uz 5. jautājumu.

18. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību Polijā. Es piegādāju preces no Polijas un no Vācijas pircējiem Nīderlandē un Francijā. Esmu reģistrējies Savienības režīmam Polijā. Esmu arī reģistrējies kā PVN maksātājs Vācijā. Vai varu atskaitīt Vācijā radušos PVN priekšnodokli, izmantojot OSS deklarāciju?*

Jūs veicat preču tālpārdošanu Nīderlandē un Francijā. Jums tā ir jādeklarē savā OSS deklarācijā, ko iesniedzat Polijā (jūsu identifikācijas dalībvalstī), izmantojot OSS. Jūs nevarat atskaitīt Vācijā radušos PVN, izmantojot OSS deklarāciju. Šis PVN ir jāatskaita Vācijas valsts PVN deklarācijā.

19. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību Polijā. Es piegādāju preces no Polijas un Vācijas pircējiem Nīderlandē un Francijā. Esmu reģistrējies Savienības režīmam Polijā. Neesmu reģistrējies kā PVN maksātājs nevienā citā dalībvalstī. Vai varu atskaitīt Vācijā radušos PVN, izmantojot OSS deklarāciju?*

Jūs veicat preču tālpārdošanu Nīderlandē un Francijā. Jums tā ir jādeklarē savā OSS deklarācijā, ko iesniedzat Polijā (jūsu identifikācijas dalībvalstī), izmantojot OSS. Jūs nevarat atskaitīt Vācijā radušos PVN, izmantojot OSS deklarāciju. Ja jums ir preču krājumi Vācijā, jums parasti būs jāreģistrējas kā PVN maksātājam Vācijā, un jūs varat atskaitīt Vācijas PVN priekšnodokli, izmantojot parasto PVN deklarāciju. Ja jums nav jāreģistrējas kā PVN maksātājam Vācijā, Vācijas PVN atmaksu var pieprasīt, pamatojoties uz Direktīvu 2008/9/EK.

20. *Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību Kanāriju salās, kuras atrodas ES muitas teritorijā, bet ārpus ES PVN teritorijas. Es pārdošu kosmētikas līdzekļus pircējiem ES, izmantojot savu tiešsaistes veikalu. Vai pārdošana, ko veicu, ir uzskatāma par tālpārdošanu Kopienas iekšienē vai importētu preču tālpārdošanu?*

Kanāriju salas uzskata par trešām teritorijām, uz kurām PVN direktīva neattiecas (PVN direktīvas 6. pants). Tādējādi pārdošana, ko veicat, ir importētu preču tālpārdošana. Lūdzu skatīt 4. nodaļā 12.a jautājumu.

21. *Esmu elektroniskā saskarne, un vairāki piegādātāji, kas pārdod preces ar manas saskarnes starpniecību, veic uzņēmējdarbību Kanāriju salās. Minētie pamatā esošie piegādātāji nosūta/transportē to preces no krājumiem, kas tiek turēti vietās ES, pircējiem visā ES. Vai es kļūstu par domājamo piegādātāju attiecībā uz šīm piegādēm?*

Uzņēmumus, kas veic uzņēmējdarbību Kanāriju salās vai citās trešās teritorijās, neuzskata par tādiem, kas veic uzņēmējdarbību ES. Attiecīgi jūs kļūstat par domājamo piegādātāju attiecībā uz preču tālpārdošanu, ko piegādātāji veic ES no krājumiem, kuri atrodas ES. Plašāku informāciju lūdzu skatīt atbildē uz 16. jautājumu, jo īpaši d) punktu.

3.4 KAS JUMS JĀDARA, JA IZMANTOJAT ĀRPUSSAVIENĪBAS VAI SAVIENĪBAS REŽĪMU?

Piegādātājam, kas izmanto ārpussavienības režīmu vai Savienības režīmu, vai domājamam piegādātājam, kas izmanto Savienības režīmu, būtu jānodrošina turpmāk minētais:

- jānorāda PVN summa, kas pircējam jāmaksā ES, vēlākais, tad, kad tiek pabeigts pasūtīšanas process;
- jāiekasē PVN no pircēja ES par pārrobežu B2C pakalpojumu sniegšanu, preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē un preču piegādēm iekšzemē, ko veic domājамais piegādātājs;
- jāiesniedz identifikācijas dalībvalstij ceturkšņa OSS deklarācija, kurā deklarē visas atbilstīgās piegādes;
- jāveic tā PVN ceturkšņa maksājums, kas deklarēts OSS deklarācijā identifikācijas dalībvalstij;
- jā saglabā visu piegāžu uzskaitē 10 gadus iespējamam auditam, ko var veikt dalībvalstu nodokļu iestādes.

Vairāk informācijas par to, kā iesniegt PVN deklarāciju un kā veikt PVN maksājumu, ir atrodams [Norādījumos par PVN OSS](#).

3.5 IMPORTA REŽĪMS

Importa režīms ir aprakstīts 4. nodaļā.

4 ZEMAS VĒRTĪBAS PREČU TĀLPĀRDOŠANA UN IMPORTS

Saskaņā ar PVN noteikumiem, kas piemērojami līdz 2021. gada 1. jūlijam, nav jāmaksā importa PVN par precēm, kuru vērtība ir līdz 10/22 EUR un kuras importē ES²⁵. Šis atbrīvojums tiks atcelts 2021. gada 1. jūlijā. Tādējādi no 2021. gada 1. jūlija visām komerciālajām precēm, ko importēs ES no trešās valsts vai trešās teritorijas, būs uzliekams PVN neatkarīgi no to vērtības²⁶. Tiek ieviests jauns jēdziens “no trešām valstīm vai trešām teritorijām importētu preču tālpārdošana” (sk. 4.1. sadaļu).

Atbrīvojums no muitas nodokļa precēm, kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR un kuras importē ES²⁷, joprojām paliek spēkā. Tas nozīmē, ka muitas nodoklis nav jāmaksā par precēm sūtījumā, kuras importē ES un kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR (izņemot alkohola izstrādājumus, smaržas un tualetes ūdeņus, tabaku un tabakas izstrādājumus). Šajos paskaidrojumos šāds preces tiek dēvētas arī par “zemas vērtības precēm”.

Tālāk dotajā tabulā ir norādīts vispārējais režīms, ko piemēro zemas vērtības precēm, kuras importē ES pirms 2021. gada 1. jūlija un no šā datuma, no PVN un muitas viedokļa.

6. tabula. PVN atbrīvojums pirms un pēc 2021. gada 1. jūlija

Importētu preču sūtījumos vērtība**	Pirms 2021. gada 1. jūlija		No 2021. gada 1. jūlija	
	PVN	Muitas nodoklis	PVN	Muitas nodoklis
≤ 10/22 EUR ²⁸	Atbrīvots no PVN ²⁹	Atbrīvojums no muitas nodokļa	PVN, kas jāmaksā ES*	Atbrīvojums no muitas nodokļa
> 10/22 EUR un ≤ 150 EUR	PVN, kas jāmaksā ES*	Atbrīvojums no muitas nodokļa	PVN, kas jāmaksā ES*	Atbrīvojums no muitas nodokļa
> 150 EUR	PVN, kas jāmaksā ES*	Muitas nodoklis, kas jāmaksā ES	PVN, kas jāmaksā ES*	Muitas nodoklis, kas jāmaksā ES

* ES dalībvalsts, kurā notiek imports / uz kuru preces tiek nosūtītas vai transportētas

** Izņemot preces, kam piemēro ES akcīzes nodokli

No 2021. gada 1. jūlija PVN jāmaksā par visām zemas vērtības precēm, ko importē ES. Tajā pašā laikā tiek ieviesti šādi vienkāršojumi attiecībā uz PVN iekasēšanu:

- īpašais režīms no trešām valstīm vai trešām teritorijām importēto preču tālpārdošanai — importa režīms / importa vienas pieturas aģentūra jeb *IOSS* — sk. 4.2. sadaļu;
- īpašais režīms importa PVN deklarēšanai un samaksai — sk. 4.3. sadaļu.

²⁵ Direktīvas 2009/132/EK IV sadaļas 23. un 24. pants.

²⁶ Dalībvalstīm ir iespēja atcelt PVN atbrīvojumu noteiktam importam (sūtījumiem pa pastu) pat pirms 2021. gada 1. jūlija (Direktīvas 2009/132/EK 23. panta 2. punkts).

²⁷ Padomes Regulas (EK) Nr. 1186/2009 V nodaļa, 23. un 24. pants.

²⁸ No PVN atbrīvotā importa robežvērtības katrā dalībvalstī sk. šā pētījuma B pielikumā.

²⁹ Dažas jurisdikcijas ES jau ir nolēmušas atcelt šo PVN atbrīvojumu agrāk.

Praksē no 2021. gada 1. jūlija PVN par zemas vērtības precēm varēs samaksāt šādi:

- maksājums kā daļa no pirkuma cenas piegādātājam / elektroniskajai saskarnei, izmantojot *IOSS*, kur saistīto preču imports ir atbrīvots no PVN;
- maksājums, kad preces tiek importētas ES, ja piegādātājs / elektroniskā saskarne neizmanto *IOSS*:
 - ✓ personai, kas uzrāda preces muitā (t. i., muitas deklarācijas iesniegšana laišanai brīvā apgrozībā), ja attiecīgā persona izvēlas izmantot īpašo režīmu, vai
 - ✓ izmantojot standarta PVN iekasēšanas mehānismu.

Neatkarīgi no tā, vai piemēro importa režīmu vai īpašo režīmu importa PVN deklarēšanai un samaksai, attiecībā uz zemas vērtības precēm, ko importē ES, jābūt izpildītām muitas formalitātēm. Vairāk informācijas par muitas procedūrām ir atrodams muitas norādījumos³⁰.

4.1 IMPORTĒTU PREČU TĀLPĀRDOŠANA

4.1.1 Attiecīgie noteikumi

Attiecīgie noteikumi ir atrodami [PVN direktīvā](#) un PVN īstenošanas regulā.

PVN direktīva

- 14. panta 4. punkta 2. apakšpunkts, 33. panta b) un c) apakšpunkts

PVN īstenošanas regula

- 5.a pants

4.1.2 Kāpēc šis jēdziens tika ieviests?

Tehnoloģiju sasniegumi pēdējās desmitgadēs ir noveduši pie digitalizācijas visās tirdzniecības jomās. To vidū e-komercija un preču tālpārdošana ir piedzīvojusi strauju izaugsmi ES un visā pasaulē. Pašreizējie PVN noteikumi, jo īpaši attiecībā uz komerciālo preču importēšanu, ko veic galapatērētāji, ir datējami ar laiku pirms minētajiem tehnoloģiju sasniegumiem un paredz PVN atbrīvojumu šiem darījumiem (sk. 6. tabulu iepriekš). Šādos apstākļos šis PVN atbrīvojums patlaban izraisa nopietnus konkurences izkropļojumus, kaitējot ES piegādātājiem. Lai atjaunotu vienlīdzīgus konkurences apstākļus ES tirgotājiem un aizsargātu ES dalībvalstu nodokļu ieņēmumus, PVN atbrīvojums importam tiek atcelts un PVN noteikumi par importēto preču tālpārdošanu tiek grozīti atbilstoši principam par nodokļu uzlikšanu galamērķī.

4.1.3 Kādi darījumi ir aptverti?

Jēdziens “no trešām teritorijām vai trešām valstīm importētu preču tālpārdošana” attiecas uz tādu preču piegādi, kuras piegādātājs vai tā vārdā nosūta vai transportē — tostarp, ja piegādātājs netiešā veidā piedalās preču transportēšanā vai nosūtīšanā, — no trešās valsts vai trešās teritorijas pircējam dalībvalstī (14. panta 4. punkta otrā daļa).

³⁰ Muitas norādījumi patlaban tiek sagatavoti. Šis dokuments tiks atjaunināts, lai ietvertu saiti uz muitas norādījumiem, kad tie būs publicēti mūsu tīmekļa vietnē.

Precēm jābūt fiziski nosūtītām no trešās valsts vai trešās teritorijas, lai to pārdošanu uzskatītu par importētu preču tālpārdošanu. Ja zemas vērtības preces tiek novietotas muitas noliktavā ES dalībvalstī, no kuras vēlāk tiek veiktas preču piegādes pircējiem ES, uz šādām piegādēm neattiecas jēdziens “importētu preču tālpārdošana”. Iemesls tam ir fakts, ka preces, kas novietotas muitas noliktavā ES, jau atrodas ES teritorijā, tāpēc tās nevar uzskatīt par nosūtītām no trešām valstīm vai trešām teritorijām, kā nepieciešams, lai uz tām varētu attiecināt jēdzienu “importētu preču tālpārdošana”.

Turklāt saskaņā ar PVN direktīvas 155. pantu preces, kas paredzētas tiešai izlietošanai vai galapatēriņam, nav atļauts piegādāt no muitas noliktavas (sk. arī 14. jautājumu).

No trešām teritorijām vai trešām valstīm importētu preču tālpārdošana aptver piegādes pircējiem, kā aprakstīts 3.2.5. sadaļā .

4.1.4 Piegādes vieta

Saskaņā ar ES PVN tiesību aktiem, lai novērtētu, vai darījumam ir uzliekams PVN ES, ir jāanalizē piegādes vietas noteikumi. Darījumos ar precēm, ko iegādājas trešā valstī vai trešā teritorijā un ko nosūta vai transportā uz ES, parasti rodas divi ar nodokli apliekami notikumi:

- ar PVN nodokli apliekamais notikums Nr. 1: no trešās valsts vai trešās teritorijas importētu preču tālpārdošana pircējam ES;
- ar PVN nodokli apliekamais notikums Nr. 2: preču importēšana ES.

Šajos paskaidrojumos ir aprakstīti piegādes vietas noteikumi attiecībā uz zemas vērtības precēm, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR.

Šādu preču piegādes vieta ir atkarīga no tā, kur preces tiek laistas brīvā apgrozībā ES (t. i., importa dalībvalsts) un kur ir preču galamērķis. Var rasties turpmāk aprakstītās situācijas.

1) ES importa dalībvalsts ir arī preču galamērķa dalībvalsts.

- a) Piegādes vieta preču tālpārdošanā (ar PVN nodokli apliekamais notikums Nr. 1):
 - i) ja izmanto importa režīmu (*IOSS*) — ES dalībvalsts, kurā beidzas zemas vērtības preču nosūtīšana vai transportēšana pircējam (PVN direktīvas 33. panta c) punkts);
 - ii) ja neizmanto importa režīmu (*IOSS*):
 - (1)ja par PVN samaksu atbildīgā persona ir pircējs — kur zemas vērtības preces atrodas brīdī, kad sākas preču nosūtīšana vai transportēšana pircējam, proti, trešā valstī vai trešā teritorijā (PVN direktīvas 32. panta 1. punkts). Šajā situācijā preču tālpārdošana nav apliekama ar nodokli ES;
 - (2)ja par PVN samaksu atbildīgā persona ir piegādātājs vai elektroniska saskarne kā domājamais piegādātājs — kur preces tiek importētas ES (PVN direktīvas 32. panta 2. punkts). Šajā situācijā tālpārdošana ir apliekama ar nodokli ES;
- b) piegādes vieta zemas vērtības preču importēšanā (ar PVN nodokli apliekamais notikums Nr. 2): vieta, kur zemas vērtības preces ievēd ES (PVN direktīvas 60. pants).
 - i) Ja izmanto importa režīmu (*IOSS*), zemas vērtības preču imports ir atbrīvots no PVN (PVN direktīvas 143. panta 1. punkta ca) punkts). Jāatgādina, ka piegādātājs vai elektroniskā saskarne (ja tā ir domājamais piegādātājs) iekasē PVN no pircēja par importētu preču tālpārdošanu (sk. 1. punkta a) apakšpunkta i) punktu iepriekš).
 - ii) Ja importa režīmu (*IOSS*) neizmanto, PVN maksā importēšanas brīdī.

2) ES importa dalībvalsts nav preču galamērķa dalībvalsts.

- a) Piegādes vieta preču tālpārdošanā (ar PVN nodokli apliekamais notikums Nr. 1):
- i) ES dalībvalsts, kur zemas vērtības preces atrodas brīdī, kad beidzas to nosūtīšana vai transportēšana pircējam, proti, galamērķa dalībvalsts (PVN direktīvas 33.b pants).
Jāņem vērā, ka pēc PVN e-komercijas PVN paketes ieviešanas muitas noteikumi³¹ tika grozīti, un brīvā apgrozībā dalībvalstī, kas nav preču galamērķa dalībvalsts, var laist tikai zemas vērtības preces, uz kurām attiecas importa režīms (*IOSS*).
Tādējādi, ja zemas vērtības preces, kas nav deklarētas, izmantojot *IOSS*, tiek ievestas dalībvalstī, kas nav galamērķa dalībvalsts, muitas nolūkos tām piemēro tranzīta procedūru un tās deklarē laišanaī brīvā apgrozībā ES dalībvalstī, uz kuru preces nosūta vai transportē.
Tādējādi praksē šajā scenārijā piemērojamais PVN režīms būs tāds pats kā iepriekš 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktā minētais.
- b) Piegādes vieta zemas vērtības preču importēšanā (ar PVN nodokli apliekamais notikums Nr. 2): tā ir vieta, kurā zemas vērtības preces tiek ievestas ES vai tiek laistas brīvā apgrozībā (PVN direktīvas 60. vai 61. pants).
- i) Ja izmanto importa režīmu (*IOSS*), zemas vērtības preču imports ir atbrīvots no PVN (PVN direktīvas 143. panta 1. punkta ca) punkts). Jāatgādina, ka piegādātājs vai elektroniskā saskarne (ja tā ir domājamaī piegādātājs) iekasē PVN no pircēja par importētu preču tālpārdošanu (sk. 1. punkta a) apakšpunkta i) punktu iepriekš).
 - ii) Ja importa režīmu neizmanto, PVN ir maksājams brīdī, kad preces importē to galamērķa ES dalībvalstī (sk. skaidrojumus 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktā iepriekš).

Ja *IOSS* reģistrētais piegādātājs vai elektroniskā saskarne neiekasē PVN un tas kļūst maksājams, kad preces importē galamērķa ES dalībvalstī, šī dalībvalsts var brīvi izlemt, kura persona ir atbildīga par PVN samaksu (vai nu pircējs, vai piegādātājs vai elektroniskā saskarne — PVN direktīvas 201. pants).

Vairāk informācijas ir atrodams 5. nodaļā, 3.a–3.c un 4.a un 4.b scenārijā.

4.2 IMPORTA REŽĪMS

4.2.1 Attiecīgie noteikumi

Attiecīgie noteikumi ir atrodami [PVN direktīvā](#) un PVN īstenošanas regulā.

PVN direktīva

- 369.l–369.x pants, 369.zc pants

PVN īstenošanas regula

- 57.a–63.c pants

4.2.2 Kāpēc šis importa režīms tika ieviests?

No 2021. gada 1. jūlija PVN ir jāmaksā par visām komerciālajām precēm, ko importē ES, neatkarīgi no to vērtības. Lai atvieglotu tā PVN deklarēšanu un samaksu, kas jāmaksā par

³¹ 221. panta 4. punkts [SMK ĪA \(Komisijas Īstenošanas regula \(ES\) 2015/2447](#), kas grozīta ar [Komisijas Īstenošanas regulu \(ES\) 2020/893](#)).

zemas vērtības preču pārdošanu, tika izveidots īpašs režīms attiecībā uz tādu preču tālpārdošanu, ko importē ES no trešām valstīm vai trešām teritorijām.

Šis režīms, ko biežāk dēvē par importa režīmu, ļauj piegādātājiem³², kas pārdod preces, kuras nosūta vai transportē pircējiem ES no trešās valsts vai trešās teritorijas, iekasēt PVN par importētu zemas vērtības preču tālpārdošanu no pircēja un deklarēt un samaksāt šo PVN, izmantojot importa vienas pieturas aģentūru (*IOSS*). Ja izmanto *IOSS*, zemas vērtības preču importēšana (laisana brīvā apgrozībā) ES ir atbrīvota no PVN. PVN samaksā pircējs kā daļu no pirkuma cenas.

Šā īpašā režīma (*IOSS*) izmantošana nav obligāta.

4.2.3 Uz kādām preču piegādēm attiecas importa režīms?

Importa režīms attiecas uz preču piegādēm, ja:

- preces tiek nosūtītas/transportētas no trešās teritorijas vai trešās valsts brīdī, kad tā piegādā, un
- šīs preces tiek nosūtītas sūtījumā, kura patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR, un
- preces transportē vai nosūta piegādātājs vai tā vārdā — tostarp ja piegādātājs netieši iesaistās preču nosūtīšanā vai transportēšanā no trešās valsts vai trešās teritorijas — pircējam vai jebkurai citai atbilstīgai personai dalībvalstī, un
- precēm neuzliek ES saskaņotos akcīzes nodokļus (parasto tos piemēro alkohola un tabakas izstrādājumiem atbilstoši PVN direktīvas 2. panta 3. punktam)³³. Jāņem vērā, ka *IOSS* nevar izmantot, kad zemas vērtības preces iegādājas un/vai nosūta kopā ar akcīzes precēm, neatkarīgi no tā, vai sūtījuma vērtība pārsniedz 150 EUR.

Patieso vērtību³⁴ definē šādi:

- a. attiecībā uz komerciālām precēm: pašu preču cena, kad tās pārdod eksportam uz Savienības muitas teritoriju, neietverot pārvadājuma un apdrošināšanas izmaksas, izņemot gadījumus, kad tās ietilpst cenā un nav atsevišķi norādītas rēķinā, un jebkurus citus nodokļus un maksājumus, ko muitas dienesti var noskaidrot no jebkāda(-iem) attiecīgā(-ajiem) dokumenta(-iem);
- b. attiecībā uz nekomerciālām precēm: cena, kas par šīm precēm tiktu maksāta, ja tās tiktu pārdotas eksportēšanai uz Eiropas Savienības muitas teritoriju.

Arī jebkādas citas saistītās izmaksas (papildus pārvadājuma un apdrošināšanas izmaksām), kas neatspoguļo pašu preču vērtību, ir jāizslēdz no patiesās vērtības vienmēr, kad tās ir atsevišķi un skaidri norādītas rēķinā (piemēram, apstrādes izmaksas, licenču maksas, izvedmuitas nodoklis utt.). Jēdziens “citi nodokļi un maksājumi” attiecas uz jebkuru nodokli vai maksājumu, ko iekasē, pamatojoties uz preču vērtību, vai papildus nodoklim vai maksājumam, ko piemēro šādām precēm.

³² Piegādātāji un domājamie piegādātāji (t. i., elektroniskās saskarnes, kas veicina šādu preču piegādi).

³³ Tomēr importa režīms attiecas uz smaržām un tualetes ūdeņiem, lai gan uz tiem neattiecas akcīzes nodokļa atbrīvojums, kas saistīts ar nelielas vērtības sūtījumiem (23. pants Padomes Regulā (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem).

³⁴ Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2015/2446 1. panta 48. punkts.

4.2.4 Kurš var izmantot importa režīmu?

Importa režīmu var izmantot šādi nodokļa maksātāji:

- piegādātāji, kas veic uzņēmējdarbību ES un pārdod iepriekš 4.2.3. sadaļā minētās preces pircējam ES. Tas parasti attiecas uz gadījumu, kad piegādātāji pārdod preces, izmantojot savu tiešsaistes veikalu;
- piegādātāji, kas neveic uzņēmējdarbību ES un pārdod šīs preces pircējam ES. Tas parasti attiecas uz gadījumu, kad piegādātāji pārdod preces, izmantojot savu tiešsaistes veikalu. Šie piegādātāji var izmantot režīmu šādi:
 - ✓ tieši (t. i., bez pienākuma iecelt starpnieku), ja tie veic uzņēmējdarbību trešā valstī, ar kuru ES ir noslēgusi PVN savstarpējās palīdzības nolīgumu³⁵. Tas ir attiecināms tiktāl, ciktāl tie veic preču pārdošanu no šīs konkrētās trešās valsts. Tiklīdz tie veic piegādes no citām trešām valstīm vai teritorijām, tie vairs nevar režīmu izmantot tieši, bet tā vietā režīms ir jāizmanto netieši;
 - ✓ netieši ar tāda starpnieka starpniecību, kas veic uzņēmējdarbību ES (sk. 4.2.5. sadaļu);
- elektroniskās saskarnes, kas veic uzņēmējdarbību ES un veicina importētu zemas vērtības preču tālpārdošanu pamatā esošajiem piegādātājiem (tā dēvētajiem “domājamiem piegādātājiem” — vairāk informācijas skatīt 2. nodaļā);
- elektroniskās saskarnes, kas neveic uzņēmējdarbību ES un veicina importētu zemas vērtības preču tālpārdošanu pamatā esošajiem piegādātājiem (tā dēvētajiem “domājamiem piegādātājiem”). Šīs elektroniskās saskarnes var izmantot režīmu šādi:
 - ✓ tieši (t. i., bez pienākuma iecelt starpnieku), ja tās veic uzņēmējdarbību trešā valstī, ar kuru ES ir noslēgusi PVN savstarpējās palīdzības nolīgumu, ciktāl tās veic preču pārdošanu no šīs trešās valsts;
 - ✓ netieši ar tāda starpnieka starpniecību, kas veic uzņēmējdarbību ES (sk. 4.2.5. sadaļu).

³⁵ Šo paskaidrojumu publicēšanas dienā ES ir noslēgusi šādu nolīgumu tikai ar Norvēģiju.

7. tabula. Reģistrācija *IOSS* atbilstīgi piegādātāja veidam un uzņēmējdarbības vietai

Piegādātāju veids	Tieša/netieša reģistrācija	Identifikācijas dalībvalsts	Starpnieks
ES piegādātāji (pārdošana, izmantojot, piemēram, savu tīmekļa vietni)	Tieša reģistrācija	ES dalībvalsts, kurā veic uzņēmējdarbību	Var iecelt starpnieku
Ārpussavienības piegādātāji no valstīm, kas noslēgušas PVN savstarpējās palīdzības nolīgumu ar ES (pārdošana no šādas valsts, izmantojot, piemēram, savu tīmekļa vietni)	Tieša reģistrācija	ES dalībvalsts pēc izvēles	Var iecelt starpnieku
Visi citi ārpussavienības piegādātāji (pārdošana, izmantojot, piemēram, savu tīmekļa vietni)	Netieša reģistrācija	ES dalībvalsts, kurā starpnieks veic uzņēmējdarbību	Jāieceļ starpnieks
ES elektroniskās saskarnes, kas ir domājami piegādātāji	Tieša reģistrācija	ES dalībvalsts, kurā veic uzņēmējdarbību	Var iecelt starpnieku
Ārpussavienības elektroniskās saskarnes no valstīm, kas noslēgušas PVN savstarpējās palīdzības nolīgumu ar ES par piegādēm no attiecīgās valsts	Tieša reģistrācija	ES dalībvalsts pēc izvēles	Var iecelt starpnieku
Visas citas ārpussavienības elektroniskās saskarnes, kas ir domājami piegādātāji	Netieša reģistrācija	ES dalībvalsts, kurā starpnieks veic uzņēmējdarbību	Jāieceļ starpnieks

4.2.5 Kas ir starpnieks?

Nodokļa maksātājiem (piegādātājiem un elektroniskajām saskarnēm), kas neveic uzņēmējdarbību ES vai trešā valstī, ar kuru ES noslēgusi PVN savstarpējās palīdzības nolīgumu, ir jāieceļ starpnieks, lai tie varētu izmantot importa režīmu. Citi nodokļa maksātāji

(t. i., tie, kuri veic uzņēmējdarbību ES) var iecelt starpnieku, taču tiem nav pienākuma to darīt.

Starpniekam jābūt nodokļa maksātājam, kas veic uzņēmējdarbību ES. Tam jāizpilda visas saistības, kas importa režīmā noteiktas piegādātājam vai elektroniskajai saskarnei, kura to iecēlusi, tostarp jāiesniedz *IOSS* PVN deklarācijas un jāsamaksā PVN par importētu zemas vērtības preču tālpārdošanu. Tomēr piegādātājs vai domājamais piegādātājs, kas iecēlis starpnieku, joprojām paliek atbildīgs par PVN saistībām, tostarp PVN samaksu, kopā ar starpnieku. Praksē dalībvalstis centīsies atgūt PVN no starpnieka, un, ja šis mēģinājums ir neveiksmīgs, dalībvalstis var censties piedzīt PVN no piegādātāja. Jānorāda, ka starpniekam nav obligāti jābūt personai, kas iesniedz muitas deklarācijas laišanai brīvā apgrozībā.

Starpniekam, pirms tas var reģistrēt nodokļa maksātāju *IOSS*, vispirms ir jāreģistrējas dalībvalstī, kurā tas veic uzņēmējdarbību, lai varētu izmantot *IOSS* attiecībā uz piegādātājiem, kas veic importētu zemas vērtības preču tālpārdošanu. Tas saņems identifikācijas numuru, lai varētu darboties kā starpnieks importa režīmā (PVN direktīvas 369.q panta 2. punkts). Pēc šā numura minētās dalībvalstis var identificēt starpnieku. Tomēr minētais starpnieka identifikācijas numurs nav PVN numurs, un starpnieks to nevar izmantot, lai deklarētu PVN darījumiem, par kuriem uzliek nodokli. Vēlāk starpnieks reģistrēs savā identifikācijas dalībvalstī katru nodokļa maksātāju, ko tas pārstāv, un saņems *IOSS* PVN identifikācijas numuru par katru nodokļa maksātāju, attiecībā uz kuru tas ir iecelts (PVN direktīvas 369.q panta 3. punkts).

Dalībvalstis var noteikt noteikumus vai nosacījumus, kas piemērojami nodokļa maksātājiem, kuri vēlas darboties kā starpnieki *IOSS* (piemēram, garantijas).

4.2.6 *IOSS* PVN identifikācijas numurs

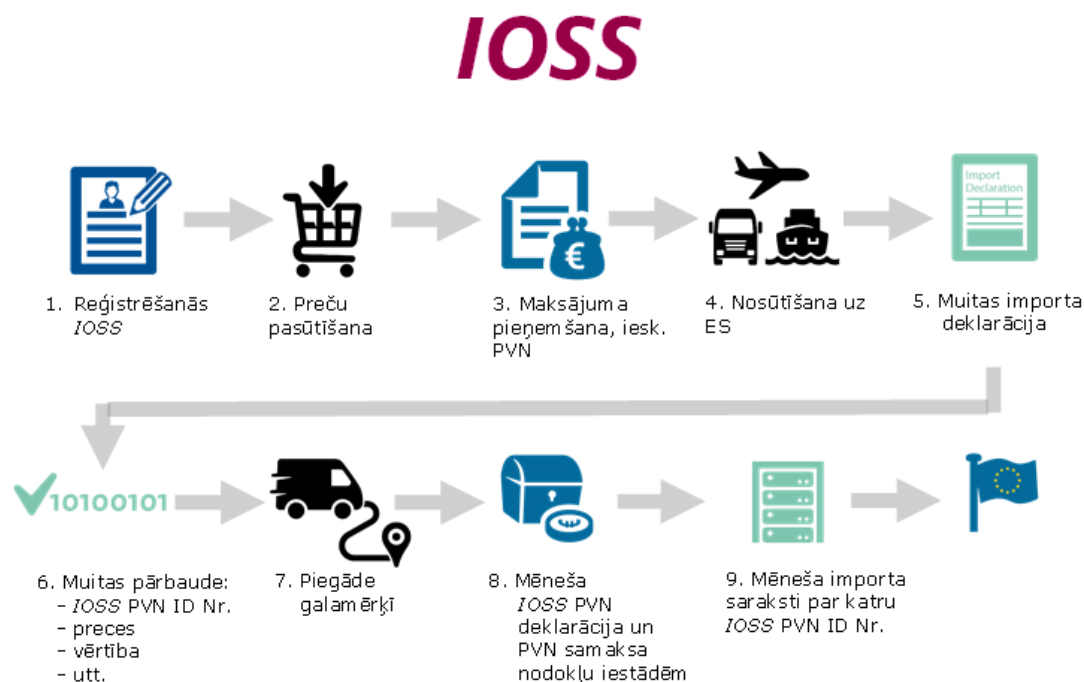
Reģistrējoties *IOSS*, nodokļu iestādes identifikācijas dalībvalstī izdos *IOSS* PVN identifikācijas numuru piegādātājiem vai elektroniskajām saskarnēm, kas ir domājamie piegādātāji, starpniekiem, kas darbojas piegādātāju vārdā vai elektronisko saskarņu vārdā. Jāņem vērā, ka elektroniskajai saskarnei būs viens *IOSS* PVN identifikācijas numurs neatkarīgi no to pamatā esošo piegādātāju skaita, attiecībā uz kuriem tas veicina importētu zemas vērtības preču piegādi pircējiem ES, jo elektronisko saskarni uzskata par piegādātāju visiem šādiem pārdevumiem. Tomēr starpnieki saņems atsevišķu *IOSS* PVN identifikācijas numuru par katru nodokļa maksātāju, ko tie pārstāv.

Šo *IOSS* PVN identifikācijas numuru var izmantot tikai, lai deklarētu importētu preču tālpārdošanu importa režīmā, un to nevar izmantot jebkādam citām preču piegādēm vai pakalpojumu sniegšanai, ko var veikt piegādātājs vai elektroniskā saskarne. Jāņem vērā, ka attiecībā uz piegādēm, kas atbilst Savienības vai ārpus Savienības režīmam, ir vajadzīgas atsevišķas reģistrācijas (sk. 3. nodaļu). Piegādātājs vai elektroniskā saskarne, kas izvēlējusies izmantot importa režīmu, visu šādu importēto preču tālpārdošanu pircējiem ES deklarēs, izmantojot šo *IOSS* PVN identifikācijas numuru. *IOSS* PVN identifikācijas numurs tiks norādīts muitas dienestiem muitas deklarācijā, lai preces laistu brīvā apgrozībā ES atbilstoši atbrīvojumam no PVN. Ir svarīgi, lai piegādātājs vai elektroniskā saskarne kā domājamais piegādātājs pārliecinātos, ka *IOSS* PVN identifikācijas numurs tiek droši pārsūtīts visā piegādes ķēdē muitas dienestiem. *IOSS* PVN identifikācijas numura paziņošana būtu jāierobežo līdz nepieciešamajam minimumam, un tādējādi tas būtu jāpārsūta tikai tiem piegādes ķēdes dalībniekiem, kuriem tas būs vajadzīgs laišanai brīvā apgrozībā importa dalībvalstī.

IOSS PVN identifikācijas numurs sastāv no 12 burtciparu zīmēm. Vairāk informācijas par to, kā reģistrēties *IOSS*, un par *IOSS* PVN identifikācijas numura struktūru ir atrodams PVN *OSS* portālā.

4.2.7 Kā importa režīms darbojas?

4. attēls. *IOSS* režīms

Pirmā darbība, kas piegādātājam vai elektroniskajai saskarnei ir jāveic, lai varētu izmantot importa režīmu, ir reģistrēšanās dalībvalsts elektroniskajā portālā (sīkāku informāciju sk. 4.2.4. –4.2.6. sadaļā).

Ja piegādātājs vai elektroniskā saskarne, kas izmanto importa režīmu, piegādā preces, ko nosūta vai transportē no vietām ārpus ES pircējiem ES, šo preču piegādes vieta ir ES, konkrētāk, ES dalībvalstī, uz kuru pasūtītās preces tiek piegādātas (sk. 4.1.4. sadaļu iepriekš). Attiecīgi piegādātājam vai elektroniskajai saskarnei, kas izmanto importa režīmu, būs jāiekasē PVN jau tad, kad šīs preces tiek pārdotas pircējiem ES.

Kad piemērot PVN?

Piegādes laiks ir brīdis, kad piegādātājs vai elektroniskā saskarne ir pieņēmusi maksājumu. Tas ir brīdis, kad piegādātājs, kas pārdod preces ar elektroniskas saskarnes starpniecību, vai persona, kura rīkojas tā vārdā, no pircēja ir saņēmusi maksājuma apstiprinājumu, paziņojumu par atļauju veikt maksājumu vai saistības veikt maksājumu — atkarībā no tā, kas iestājas agrāk (PVN īstenošanas regulas 41.a pants).

Praksē piegādātājs vai elektroniskā saskarne norādīs preču cenu un maksājamā PVN summu attiecīgajā pasūtījumā, un pircējam būs jāsamaksā visa summa piegādātājam vai elektroniskajai saskarnei.

Kāda ir PVN likme?

Pareizā PVN likme ir likme, kas ir piemērojama attiecīgajai precei ES dalībvalstī, kurā notiek piegāde. Praksē tā ir dalībvalsts, ko pircējs norāda kā dalībvalsti, uz kuru preces ir jāpiegādā.

Lielākajai daļai preču piemēro standarta PVN likmi, tomēr dažām precēm piemēro samazinātu PVN likmi atkarībā no preču veida un ES dalībvalsts, kurā notiek piegāde. Informācija par PVN likmēm visā ES ir atrodama katras dalībvalsts tīmekļa vietnē. Eiropas Komisija šo informāciju centralizē arī vietnē

http://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/splSearchForm.html.

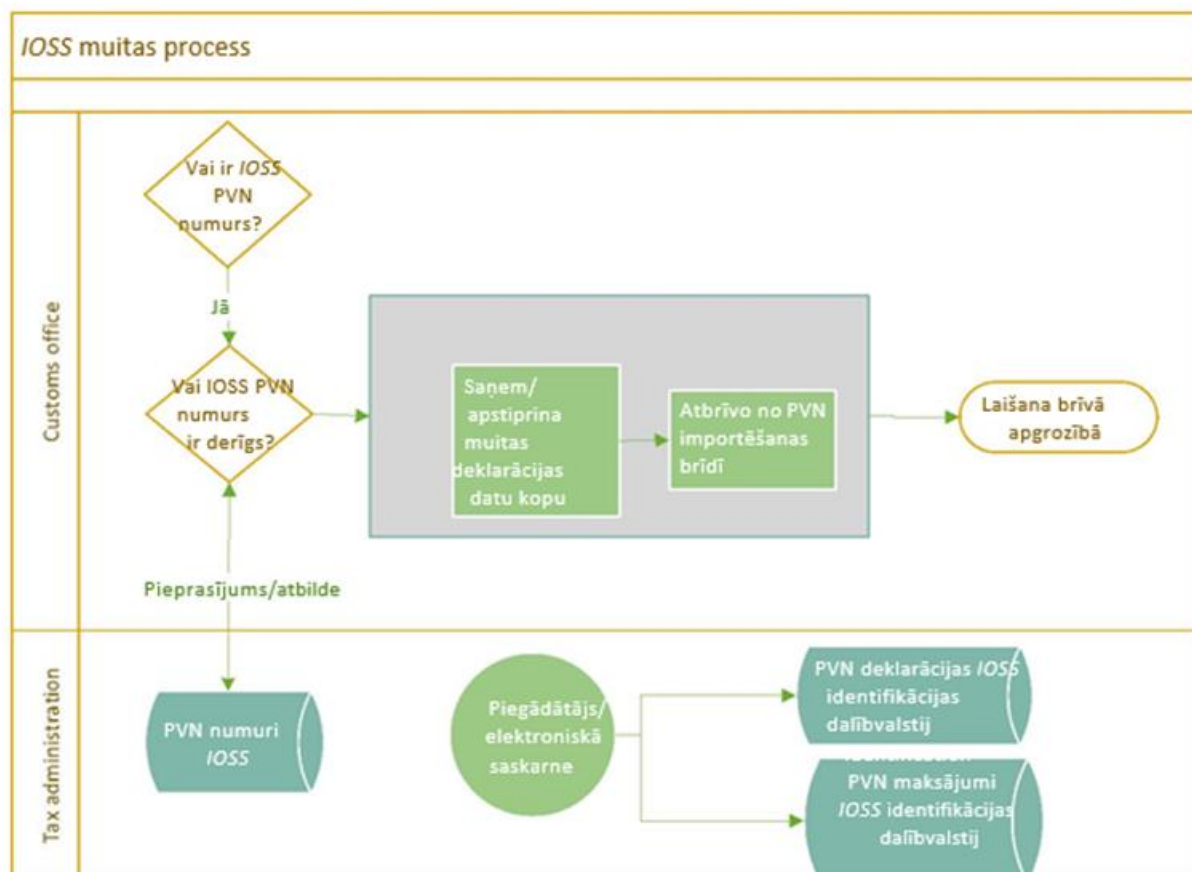
Tādu zemas vērtības preču laišana brīvā apgrozībā, kuras paziņo atbilstoši importa režīmam, ir atbrīvota no PVN, ar nosacījumu, ka, vēlākais, muitas deklarācijā tiek norādīts derīgs *IOSS* numurs (sk. 4.2.8. sadaļu). Tas ir nepieciešams, lai izvairītos no nodokļa dubultās uzlikšanas vienām un tām pašām precēm.

4.2.8 *IOSS* PVN identifikācijas numura validācija

Visi *IOSS* PVN identifikācijas numuri, ko izdevušas nodokļu iestādes ES dalībvalstīs, tiks darīti pieejami elektroniski visiem muitas dienestiem ES. *IOSS* PVN identifikācijas numuru datubāze nav publiska. Muitas dienesti, saņemot *IOSS* PVN identifikācijas numuru muitas deklarācijas datu kopā, automātiski pārbaudīs tā derīgumu *IOSS* PVN identifikācijas numuru datubāzē. Ja *IOSS* numurs būs derīgs un sūtījuma patiesā vērtība nepārsniegs 150 EUR, muitas dienesti nepieprasīs PVN samaksu par zemas vērtības precēm, ko importē atbilstoši *IOSS*.

Personas, kas deklarē preces muitas (piemēram, pasta operatori, ekspress pārvadātāji, muitas aģenti u. c.), nepārbauda un nevar pārbaudīt *IOSS* PVN identifikācijas numura derīgumu.

5. attēls. IOSS muitas process

Pamatojoties uz muitas deklarācijām, kas iesniegtas katrā dalībvalstī, tiks sagatavots mēneša saraksts, kurā būs norādīta ES deklarēto zemas vērtības preču kopējā vērtība par katru IOSS PVN identifikācijas numuru. Deklarētāji netiks iesaistīti šo IOSS mēneša sarakstu apkopošanā.

Apkopotie mēneša saraksti tiks darīti pieejami nodokļu iestādēm ES. Nodokļu iestādes izmantos šos sarakstus, lai analizētu importa vērtību, kas deklarēta kā atbrīvota no nodokļa atbilstoši IOSS PVN identifikācijas numuram, ar PVN vērtību, ko IOSS deklarācijā deklarējis tas pats nodokļa maksātājs. Vairāk informācijas ir atrodams arī muitas norādījumu 3.1.6. sadaļā.

Ja IOSS PVN numurs ir nederīgs vai tā trūkst, PVN būs jāmaksā importēšanas brīdī (sk. arī atbildes uz 35. un 36. jautājumu).

4.2.9 Kas jums jā dara, ja izmantojat importa režīmu?

Piegādātājam vai elektroniskajai saskarnei (domājamam piegādātājam), kas izmanto importa režīmu, būtu jānodrošina turpmāk norādītais attiecībā uz PVN:

- jānorāda PVN summa, kas pircējam jāmaksā, vēlākais tad, kad tiek pabeigts pasūtīšanas process;
- jāiekasē no pircēja PVN par visu uz ES nosūtīto/transportēto atbilstīgo preču piegādēm (piemēram, preces, kas nav akcīzes preces un ko nosūta uz ES dalībvalsti sūtījumos, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR);

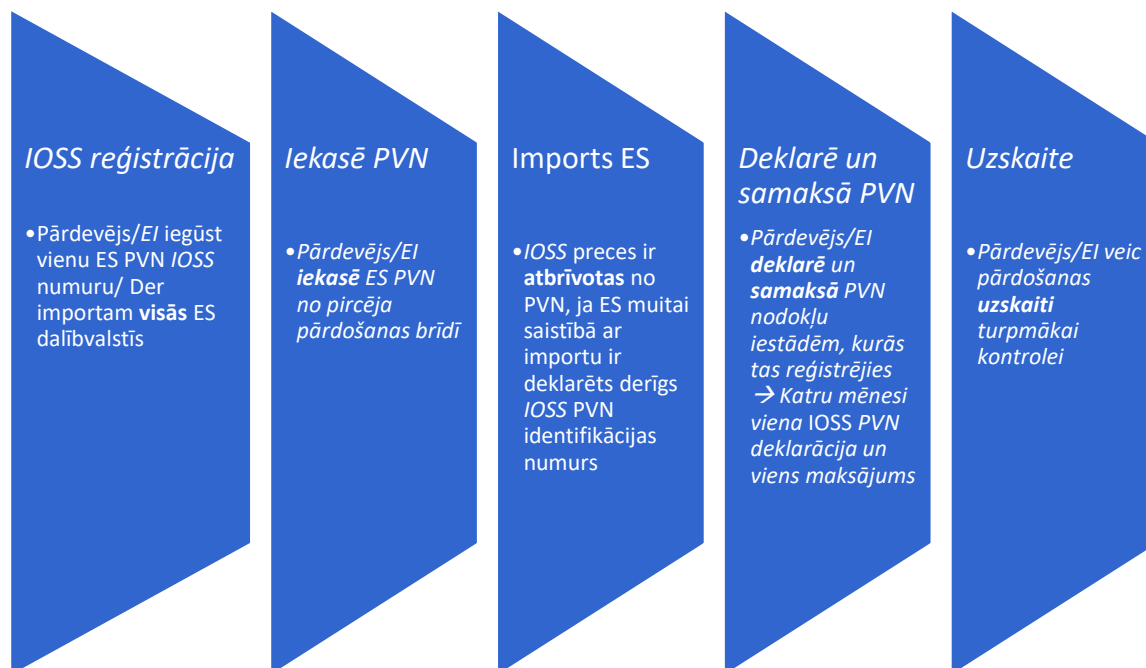
- jāpārlicinās, ka atbilstīgās preces tiek nosūtītas sūtījumos, kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR robežvērtību;
- vai nu PVN rēķinā (ja to izraksta), vai komercrēķinā, ko pievieno precēm muižošanai, ir ieteicams norādīt:
 - a) pircēja maksāto cenu euro valūtā;
 - b) atsevišķi par katru PVN likmi — PVN summu, ko iekasē no pircēja;
- jāsniedz preču transportētājam / deklarētājam muižā (piemēram pasta operatoriem, ekspress pārvadātājiem vai muižas aģentiem) informācija, kas vajadzīga muižošanai ES, norādot arī *IOSS* PVN identifikācijas numuru, lai izvairītos no tā, ka PVN tiek iekasēts importēšanas (laišanas brīvā apgrozībā) brīdī. *IOSS* reģistrēts piegādātājs šo informāciju sniegs tieši transportētājam / deklarētājam muižā. Elektroniskā saskarne, kas nav iesaistīta preču nosūtīšanā vai transportēšanā, šo informāciju parasti sniegs pamatā esošajam piegādātājam un vienosies par stingriem noteikumiem attiecībā uz tā *IOSS* PVN identifikācijas numura izmantošanu, tostarp tā paziņošanu transportētājam / deklarētājam muižā.

Ne importēto preču transportētājam, ne deklarētājam muižā nav jāpārbauda iekasētā PVN summa vai PVN likme, ko piemērojis *IOSS* piegādātājs vai elektroniskā saskarne. Ja *IOSS* PVN identifikācijas numurs ir minēts muižas deklarācijā, kura iesniegta saistībā ar sūtījumu, un tas ir derīgs, imports ir atbrīvots no PVN. PVN tika samaksāts kā daļa no pirkuma cenas piegādātājam vai elektroniskajai saskarnei pārdošanas (maksājuma pieņemšanas) brīdī;

- jāiesniedz identifikācijas dalībvalstij mēneša *IOSS* deklarācija par visām atbilstīgajām to preču piegādēm, kas pārdotas pircējiem visā ES. Ja reģistrējaties ar starpnieka starpniecību, pārliecinieties, vai starpniekam ir visa informācija, kas tam vajadzīga, lai tas izpildītu savu pienākumu iesniegt mēneša *IOSS* PVN deklarāciju tā identifikācijas dalībvalstij. *IOSS* PVN deklarācijā būs norādīta pārdoto preču kopējā vērtība, to PVN likme un kopējā maksājamā PVN summa dalījumā pa katru dalībvalsti, uz kuru preces tiek transportētas, kā arī standarta likmes un samazinātas likmes dalījumā. Termins *IOSS* PVN deklarācijas iesniegšanai ir pārskata mēnesim sekojošā mēneša beigas;
- jāveic mēneša maksājums identifikācijas dalībvalstij par PVN, kas deklarēts *IOSS* PVN deklarācijā. Samaksas termiņš ir pārskata mēnesim sekojošā mēneša beigas. Ja reģistrējaties ar starpnieka starpniecību, pārliecinieties, ka starpnieks samaksā mēneša PVN savai identifikācijas dalībvalstij;
- jāglabā visas importēto preču atbilstīgās *IOSS* tālpārdošanas uzskaites 10 gadus, lai tā būtu pieejama iespējamiem auditiem, ko var veikt ES nodokļu iestādes. PVN īstenošanas regulas 63.c pantā ir paredzēts, kādai jābūt šai informācijai un uzskaiti (sk. 2. nodaļu, 2.2.1.1. sadaļu).

Vairāk informācijas par to, kā iesniegt *IOSS* PVN deklarāciju, kā veikt PVN maksājumu, un par uzskaites veikšanas pienākumiem ir atrodama PVN *OSS* portālā.

6. attēls. Importa režīma kopsavilkums

4.2.10 Jautājumi un atbildes par IOSS

Attiecībā uz turpmāk norādītajiem jautājumiem aprakstītie darījumi ir importētu preču tālpārdošana sūtījumos, kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR (šādas preces dēvē arī par “zemas vērtības precēm”).

a) Vispārīgi

1. Kādas ir IOSS izmantošanas priekšrocības?

Izmantojot IOSS, piegādātājs vai elektroniskā saskarne (domājamais piegādātājs) nodrošina pārredzamu darījumu pircējam, kas tiešsaistes pirkuma laikā maksā cenu, kurā iekļauts PVN. Pircējam ir noteiktība par darījuma kopējo cenu un nerodas neparedzētas izmaksas (PVN un principā papildu muitas maksas), kas jāmaksā, kad preces importē ES.

Turklāt IOSS izmantošanas mērķis ir panākt, lai muitas dienesti varētu preces ātri laist tirgū un lai varētu veikt ātru piegādi pircējam, kuram bieži vien piegādes ātrums ir svarīgs.

IOSS izmantošana arī vienkāršo loģistiku, jo preces var ievest ES un laist brīvā apgrozībā jebkurā dalībvalstī neatkarīgi no tā, kurā dalībvalstī ir to galamērķis.

2. Preces, ko iegādājas pirms 2021. gada 1. jūlija un ko ievēd ES pēc 2021. gada 1. jūlija

Piegādātājs vai elektroniskā saskarne (kā domājamais piegādātājs) nevar izmantot IOSS, lai deklarētu preču tālpārdošanu, kas notiek pirms 2021. gada 1. jūlija. Attiecīgi precēm, ko iegādājas no trešās teritorijas vai trešās valsts pirms 2021. gada 1. jūlija (piemēram, 2021. gada jūnijā vai agrāk) un kas ierodas ES 2021. gada 1. jūlijā vai pēc šā datuma, tiks uzlikts PVN to importēšanas brīdī.

b) Reģistrācija

3. Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, un pārdodu zemas vērtības preces pircējiem ES, izmantojot tikai savu tiešsaistes veikalu. Kā man jārīkojas?

No 2021. gada 1. jūlija visām komerciālajām precēm, ko importē ES, tiks uzlikts PVN. Jūs varat izmantot vienkāršojumu, lai iekasētu PVN par pārdošanu, kas saistīta ar zemas vērtības precēm, un reģistrēties *IOSS* vienā no ES dalībvalstīm (reģistrācija tiešsaistē, izmantojot starpnieku, kas veic uzņēmējdarbību ES³⁶ — sk. 4.2.4. un 4.2.5. sadaļu un PVN *OSS* portālu).

Ja nolemjat reģistrēties *IOSS*, jums būs jāreģistrējas tikai vienā no dalībvalstīm un jūs varēsiet pārdot preces visās 27 ES dalībvalstīs. Jums būs jāieceļ starpnieks, kurš reģistrēs jūs *IOSS* tajā dalībvalstī, kurā tas veic uzņēmējdarbību. Lai deklarētu visus jūsu zemas vērtības preču *IOSS* pārdevumus pircējiem visās ES dalībvalstīs, ir jāizmanto *IOSS* PVN identifikācijas numurs, ko piešķirusi dalībvalsts, kurā jūs reģistrējāties *IOSS* (identifikācijas dalībvalsts).

Pārdošanas brīdī jums būs jāiekasē no pircēja PVN likme, kas piemērojama precēm dalībvalstī, uz kuru preces tiks nosūtītas. Kad jūs nosūtāt preces pircējam ES, ir ieteicams droši pārsūtīt savu *IOSS* PVN identifikācijas numuru personai, kura atbild par preču deklarēšanu laišanai brīvā apgrozībā ES (piemēram, pasta operatoram, ekspress pārvadātājam, muitas aģentam), lai PVN netiktu vēlreiz samaksāts muitas ES, kad preces importē. Jums šis *IOSS* PVN identifikācijas numurs būtu jāpārsūta tikai tām personām, kas iesaistītas preču deklarēšanā laišanai brīvā apgrozībā. Muitas dienesti veiks savus pienākumus, lai nodrošinātu atbilstību tiesību aktiem muitas jomā un citiem tiesību aktiem, kas reglamentē preču pārvietošanu pāri robežām, neveicot nekādu PVN novērtēšanu vai iekasēšanu.

Katru mēnesi jūsu starpniekam, kurš jūs reģistrējis *IOSS*, būs jāiesniedz *IOSS* PVN deklarācija līdz pārskata mēnesim sekojošā mēneša beigām (piemēram, par pārdošanu, kas veikta septembrī, *IOSS* PVN deklarācija jāiesniedz līdz 31. oktobrim). *IOSS* PVN deklarācijā iekļauj visu zemas vērtības preču *IOSS* pārdošanu ES dalījumā pa galamērķa dalībvalstīm un pa PVN likmēm un norāda kopējo PVN, kas maksājams ES. Tāpat līdz pārskata mēnesim sekojošā mēneša beigām starpniekam ir jāsamaksā identifikācijas dalībvalstij kopējā PVN summa, kas deklarēta *IOSS* PVN deklarācijā (piemēram, par pārdošanu, kas veikta septembrī, samaksa jāveic līdz 31. oktobrim).

Ja neregistrēsieties *IOSS*, kompetentās iestādes iekasēs PVN zemas vērtības preču importēšanas brīdī. Pircējs ES saņems preces tikai pēc tam, kad būs samaksāts PVN. Ir iespējams, ka pārstāvis, kas iesniedz muitas deklarāciju pircēja vārdā (piemēram, pasta operators vai ekspress pārvadātājs), iekasēs no pircēja arī papildu administratīvās noformēšanas maksu³⁷. Tā kā pircēji ES ir pieraduši pie cenas, kurā ir iekļauts PVN, pircējs var atteikties no pakas/sīkpkas, ja importēšanas brīdī tam būs jāmaksā papildu maksas.

4. Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, un pārdodu zemas vērtības preces pircējiem ES, izmantojot tikai savu tiešsaistes veikalu. Vai piemēro kādu robežvērtību reģistrācijai IOSS?

Nē, reģistrācijai *IOSS* nepiemēro nekādu robežvērtību. Uzņēmumi, kas pārdod zemas vērtības

³⁶ Izņemot, ja jūs veicat uzņēmējdarbību trešā valstī, ar kuru ES ir noslēgusi savstarpējās palīdzības nolīgumu par PVN piedziņu.

³⁷ Visbiežāk tā ir fiksēta maksa, kas parasti nav saistīta ar preču vērtību vai samaksātā PVN vērtību.

preces pircējiem ES, var reģistrēties *IOSS* neatkarīgi no kopējā apgrozījuma, ko tie gūst no pārdošanas pircējiem ES. Vairāk informācijas skatīt atbildē uz 3. jautājumu.

5. Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, un pārdodu zemas vērtības preces pircējiem ES, izmantojot tikai elektronisku saskarni, kas veicina piegādi (piemēram, tirdzniecības vietu, platformu utt.), un nepārdodu nekādas preces, izmantojot savu tiešsaistes veikalu. Kā man jārikojas?

Ja jūs pārdodat zemas vērtības preces pircējiem ES, izmantojot tikai elektronisku saskarni, jums nav jāreģistrējas *IOSS*. Elektroniskā saskarne kļūst par domājamo piegādātāju attiecībā uz šo *B2C* preču pārdošanu un tādējādi ir atbildīga par PVN saistību izpildi saistībā ar pārdošanu (plašāku informāciju par jēdzienu “domājamais piegādātājs” sk. 2. nodaļā, konkrētāk 2.1.3. sadaļā, 4.1.4. sadaļā, un 5. nodaļā, 3.a–c un 4.a un 4.b scenārijā).

Kad jūs pārdodat preces ar elektroniskās saskarnes starpniecību, tiek uzskatīts, ka jūs piegādājat savas preces elektroniskajai saskarnei un tad elektroniskā saskarne veic piegādi pircējam. Elektroniskajai saskarnei (domājamam piegādātājam) ir pienākums piemērot pircējam PVN un iekasēt to no pircēja. Elektroniskā saskarne var reģistrēties *IOSS* un izpildīt PVN saistības, kā aprakstīts atbildē uz 3. jautājumu iepriekš.

Ja elektroniskā saskarne reģistrējas *IOSS* un arī organizē jūsu preču nosūtīšanu vai transportēšanu pircējam, jums nav īpašu ar PVN saistītu pienākumu ES. Tomēr, ja jūs organizējat preču nosūtīšanu vai transportēšanu pircējam, elektroniskā saskarne nodos jums savu *IOSS* PVN identifikācijas numuru, kas jāpārsūta personai, kura atbild par preču deklarēšanu laišanai brīvā apgrozībā ES (piemēram, pasta operatoram, ekspress pārvadātājam, muitas aģentam). Minētā persona paziņos *IOSS* numuru muitas dienestiem, lai preces laistu brīvā apgrozībā bez PVN samaksas. Jums šis *IOSS* PVN identifikācijas numurs būtu jāpārsūta tikai tām personām, kas iesaistītas preču deklarēšanā laišanai brīvā apgrozībā (elektroniskā saskarne, visticamāk, noteiks jums skaidrus komerciālus nosacījumus pirms šā *IOSS* PVN identifikācijas numura iesniegšanas).

Ja elektroniskā saskarne neregistrējas *IOSS*, PVN saistībā ar šīm precēm tiks iekasēts, preces importējot ES. PVN ir jāmaksā tajā dalībvalstī, kurā beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana. To maksā persona, kas iecelta kā atbildīgā par importa PVN samaksu saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem PVN jomā. Lielākā daļa dalībvalstu kā personu, kas atbild par PVN samaksu, norīko pircēju ES, kurš saņem preces. Tomēr dalībvalstis kā personu, kas atbild par PVN samaksu šajās situācijās, var norīkot elektronisko saskarni (domājamo piegādātāju).

6. Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, un pārdodu zemas vērtības preces pircējiem ES, izmantojot tikai vairākas elektroniskās saskarnes. Kā man jārikojas?

Atbilde ir līdzīga atbildei uz 5. jautājumu.

Ja elektroniskā saskarne reģistrējas *IOSS*, jums būtu jā saglabā skaidri pierādījumi par pārdošanu, kas veikta, izmantojot katru elektronisko saskarni. Ja jūs organizējat transportēšanu, jums būtu jānodrošina, ka personai, kas atbild par preču deklarēšanu laišanai brīvā apgrozībā ES (piemēram, pasta operatoram, ekspress kurjeram, muitas aģentam), tiek norādīts *IOSS* PVN identifikācijas numurs, kas atbilst elektroniskajai saskarnei, ar kuras starpniecību veikta pārdošana. Jums šis *IOSS* PVN identifikācijas numurs būtu jāpārsūta tikai tām personām, kas ir saistītas ar preču deklarēšanu laišanai brīvā apgrozībā (katra elektroniskā saskarne, visticamāk, noteiks jums skaidrus komerciālus nosacījumus pirms tās *IOSS* PVN

identifikācijas numura iesniegšanas).

7. Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, un pārdodu zemas vērtības preces pircējiem ES, izmantojot savu tiešsaistes veikalu un elektronisko saskarni, kas reģistrējusies IOSS. Kā man jārikojas?

Jums būtu jā saglabā skaidri pierādījumi par precēm, ko pārdodat, izmantojot savu tiešsaistes veikalu, un precēm, ko pārdodat, izmantojot elektronisko saskarni. Ja izvēlaties reģistrēties IOSS attiecībā uz pārdošanu, ko veicat, izmantojot savu tiešsaistes veikalu, jums būtu jā iesniedz savs IOSS PVN reģistrācijas numurs personai, kas atbild par preču deklarēšanu laišanai brīvā apgrozībā (piemēram, pasta operatoram, ekspress pārvadātājam, muitas aģentam), attiecībā uz precēm, ko pārdodat ar savas tīmekļa vietnes starpniecību.

Attiecībā uz precēm, ko pārdodat ar elektroniskās saskarnes starpniecību, jums būtu jā iesniedz personai, kas atbild par preču laišanu brīvā apgrozībā ES, elektroniskās saskarnes IOSS PVN identifikācijas numurs, jo jūs organizējat transportēšanu. Kad jūs pārdodat preces ar elektroniskās saskarnes starpniecību, tiek uzskatīts, ka jūs piegādājat savas preces elektroniskajai saskarnei un tad elektroniskā saskarne veic piegādi pircējam. Elektroniskajai saskarnei ir pienākums piemērot pircējam PVN un iekasēt to no pircēja (sk. 2.1.3. sadaļā 5. jautājumu iepriekš un 3.a–3.c scenāriju 5. nodaļā), un deklarēt un samaksāt PVN nodokļu iestādēm.

Ja neregistrējaties IOSS attiecībā uz pārdošanu, ko veicat ar sava tiešsaistes veikala starpniecību, jūs nevarat izmantot elektroniskās saskarnes IOSS PVN identifikācijas numuru pārdošanai, ko veicat ar savas tīmekļa vietnes starpniecību. Tā vietā PVN par precēm, ko pārdodat ar sava tiešsaistes veikala starpniecību, tiks iekasēts no pircēja brīdī, kad preces importē ES.

Jāņem vērā, ka nodokļu iestādes salīdzinās darījumu kopējo vērtību, kas deklarēta, preces importējot atbilstoši katram IOSS PVN identifikācijas numuram, ar IOSS PVN deklarācijām, kas iesniegtas ar atbilstošo IOSS PVN identifikācijas numuru.

8. Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, un pārdodu zemas vērtības preces pircējiem ES, izmantojot savu tiešsaistes veikalu, attiecībā uz kuru esmu reģistrējies IOSS. Es arī pārdodu zemas vērtības preces, izmantojot elektronisko saskarni, kas nav reģistrēta IOSS. Kā man jārikojas?

Kā jau norādīts atbildē uz 7. jautājumu, jums būtu jā saglabā skaidri pierādījumi par precēm, ko pārdodat, izmantojot savu tiešsaistes veikalu, un precēm, ko pārdodat, izmantojot elektronisko saskarni.

Par precēm, ko pārdodat, izmantojot savu tiešsaistes veikalu, jums būtu jā iekasē PVN no saviem pircējiem un jā iesniedz savs IOSS PVN identifikācijas numurs personai, kas atbild par preču deklarēšanu laišanai brīvā apgrozībā ES. Par precēm, ko pārdodat ar elektroniskās saskarnes starpniecību, jūs nevarat iekasēt PVN no saviem pircējiem, jo tiek uzskatīts, ka jūs piegādājat minētās preces elektroniskajai saskarnei un tad elektroniskā saskarne tās piegādā pircējam (sk. 2.1.3. sadaļu). Tādējādi attiecībā uz pārdošanu, ko veicat ar elektroniskās saskarnes starpniecību, jūs nevarat izmantot savu IOSS PVN identifikācijas numuru, kad preces importē ES.

Tā kā elektroniskā saskarne neregistrējās IOSS, PVN, kas jā maksā par šīm precēm, tiks iekasēts, kad preces importēs ES. PVN ir jā maksā tajā dalībvalstī, kurā beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana. To maksā persona, kas iecelta kā atbildīgā par importa PVN

samaksu saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem PVN jomā. Lielākā daļa dalībvalstu kā personu, kas atbild par PVN samaksu, norīko pircēju ES, kurš saņem preces. Tomēr dalībvalstis kā personu, kas atbild par PVN samaksu šajās situācijās, var norīkot elektronisko saskarni (domājamo piegādātāju).

Jāņem vērā, ka gadījumā, ja jūs kļūdaini izmantosiet savu *IOSS* PVN identifikācijas numuru zemas vērtības precēm, ko pārdodat ar elektroniskās saskarnes starpniecību, identifikācijas dalībvalsts gaidīs lielākas PVN summas deklarēšanu un samaksu, izmantojot jūsu *IOSS* PVN deklarāciju. Iemesls tam ir tāds, ka dalībvalstīm būs arī mēneša saraksts, kurā būs uzskaitīta visu deklarēto preču vērtība attiecībā uz jūsu norādīto *IOSS* PVN identifikācijas numuru. Identifikācijas dalībvalsts salīdzinās šo summu ar *IOSS* PVN deklarācijā deklarēto.

9. Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ES, un pārdodu zemas vērtības preces tikai pircējiem dalībvalstī, kurā veicu uzņēmējdarbību. Preces tiek nosūtītas tieši no vietas ārpus ES pircējiem dalībvalstī, kurā veicu uzņēmējdarbību. Kā man jārikojas?

Atbilde ir līdzīga atbildei uz 3. jautājumu. Jūs varat izvēlēties reģistrēties *IOSS*, tomēr jums nav obligāti vajadzīgs starpnieks šajā nolūkā. Šajā gadījumā dalībvalsts, kurā jūs veicat uzņēmējdarbību, ir identifikācijas dalībvalsts. Jūs piemērosiet pircējam un iekasēsiet no pircēja PVN, kas piemērojams dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas vai transportētas. Jums būs jāpaziņo *IOSS* PVN identifikācijas numurs personai, kas atbild par preču deklarēšanu laišanai brīvā apgrozībā ES, lai PVN netiktu samaksāts vēlreiz preču importēšanas brīdī. Jums šis *IOSS* PVN identifikācijas numurs būtu jāpārsūta tikai tām personām, kas ir saistītas ar preču deklarēšanu laišanai brīvā apgrozībā.

Ja izvēlaties neregistrēties *IOSS*, personai, kas norīkota kā atbildīgā par importa PVN samaksu saskaņā ar valsts tiesību aktiem PVN jomā (parasti tā ir pircējs), būs jāsamaksā PVN, kad preces importēs ES, un attiecīgā gadījumā arī muitošanas maksa, ko iekasē uzņēmums, kurš deklarē zemas vērtības preces muitai. Šī preču pārdošana nav jāiekļauj valsts PVN deklarācijā.

10. Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ES, un pārdodu zemas vērtības preces pircējiem visā ES, izmantojot savu tiešsaistes veikalu. Preces tiek nosūtītas tieši no vietas ārpus ES pircējiem ES. Kā man jārikojas?

Atbilde ir līdzīga atbildei uz 3. un 9. jautājumu. Ja reģistrējaties *IOSS*, jums katrā gadījumā jāpiemēro tās dalībvalsts PVN likme, uz kuru preces tiek nosūtītas vai transportētas.

11. Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ES, un pārdodu zemas vērtības preces pircējiem ES, izmantojot tikai elektroniskas saskarnes, kas veicina piegādes (piemēram, tirdzniecības vietu, platformu utt.), bet ne ar sava tiešsaistes veikala starpniecību. Preces tiek nosūtītas tieši no vietas ārpus ES pircējiem ES. Kā man jārikojas?

Atbilde ir tāda pati kā atbilde uz 5. jautājumu. Šajā situācijā elektroniskā saskarne kļūst par domājamo piegādātāju. Jums būtu jānodrošina, ka elektroniskā saskarne pirms piegādes tiek skaidri informēta par preču nosūtīšanu vai transportēšanu, kas notiek no vietas ārpus ES, un jums būtu jāsauglabā savā PVN uzskaitē skaidri pierādījumi par preču nosūtīšanu vai transportēšanu no vietas ārpus ES.

No PVN viedokļa jūs piegādājat šīs preces elektroniskajai saskarnei un elektroniskā saskarne preces piegādā jūsu pircējam (plašāku informāciju par jēdzienu “domājamais piegādātājs” sk. 2. nodaļā, konkrētāk, 2.1.3. sadaļā, 4.1.4. sadaļā, un 3.a–3.c un 4.a un 4.b scenārijā 5. nodaļā).

Jums ir pienākums veikt šo darījumu uzskaiti.

12. Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ES, un importēju zemas vērtības beztaras preces sava uzņēmuma vārdā dalībvalstī, kurā veicu uzņēmējdarbību. Pēc tam, kad preces tiek atmuitotas, es tās pārdodu pircējiem dalībvalstī, kurā veicu uzņēmējdarbību. Vai man ir jāreģistrējas IOSS attiecībā uz šiem darījumiem?

Nē, jūs nevarat reģistrēties IOSS attiecībā uz šiem darījumiem.

Ja jūs importējat zemas vērtības preces savā vārdā pirms to pārdošanas pircējiem savā valstī, jūs nevarat izmantot IOSS šiem darījumiem. Attiecībā uz preču importēšanu jūs ievērojat vispārējos noteikumus (standarta vai vienkāršoto procedūru), kas piemērojami preču ievešanai un importēšanai ES — sīkāku informāciju lūdzu skatīt [Norādījumus par muitas formalitātēm preču ievešanai un importēšanai Eiropas Savienībā](#). Sekojošā pārdošana pircējiem dalībvalstī, kurā jūs veicat uzņēmējdarbību, tiek veikta, ievērojot parastos noteikumus attiecībā uz piegādēm iekšzemē. Šī pārdošana jums jāpaziņo savā valsts PVN deklarācijā.

13. Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ES, un importēju zemas vērtības beztaras preces savā vārdā dalībvalstī, kurā veicu uzņēmējdarbību. Pēc tam, kad preces tiek atmuitotas, es tās pārdodu pircējiem dalībvalstī, kurā veicu uzņēmējdarbību, un pircējiem citās ES dalībvalstīs. Vai man ir jāreģistrējas IOSS attiecībā uz šiem darījumiem?

Nē, jūs nevarat izmantot IOSS šiem darījumiem, jo pārdošana notiek tikai pēc tam, kad jūs jau esat importējis preces ES. Pārdošana pircējiem dalībvalstī, kurā jūs veicat uzņēmējdarbību, tiek veikta, ievērojot parastos noteikumus attiecībā uz piegādēm iekšzemē. Par šo pārdošanu jūs paziņojat savā valsts PVN deklarācijā. Lai deklarētu, iekasētu un samaksātu PVN par pārdošanu pircējiem citās ES dalībvalstīs (t. i., kur ir preču galamērķis), jums ir divas iespējas: i) reģistrēties tieši katrā dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas, vai ii) izmantot Savienības režīmu (Savienības vienas pieturas aģentūru — skatīt 3. nodaļu, 3.2. sadaļu).

14. Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību ES un ārpus ES, un ievēdu preces ES, kur tās tiek novietotas muitas noliktavā pirms to pārdošanas pircējiem ES. Vai varu izmantot IOSS šiem darījumiem?

Nē, jūs nevarat izmantot IOSS šiem darījumiem. Kad preces jau ir ES, jūs nevarat izmantot IOSS, jo viens no nosacījumiem IOSS izmantošanai ir tāds, ka preces jānosūta vai jātransportē piegādātājam vai tā vārdā no trešās valsts vai trešās teritorijas pircējam ES. Turklāt preces, kas paredzētas tiešai izlietošanai vai galapatēriņam, nevar novietot muitas noliktavā (PVN direktīvas 155. pants).

Jums jāizņem preces no muitas noliktavas un jālaiž tās brīvā apgrozībā ES, par to samaksājot PVN nodokli (t. i., pēc PVN likmes, kas piemērojama importa dalībvalstī) un muitas nodokļus (ja piemērojami) (sk. [Norādījumus par muitas formalitātēm preču ievešanai un importēšanai Eiropas Savienībā](#)). Pēc tam jūs iekasēsiet tās dalībvalsts PVN, uz kuru preces tiek nosūtītas/transportētas. Ja jums ir pircēji vairākās ES dalībvalstīs, jūs varat izmantot Savienības režīmu (Savienības vienas pieturas aģentūru — sk. 3. nodaļu, 3.2. sadaļu).

15. Esmu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību Kanāriju salās, t. i., ES muitas teritorijā, bet ārpus PVN teritorijas. Izmantojot savu tiešsaistes veikalu, es pārdodu zemas vērtības preces, kas no Kanāriju Salām tiek nosūtītas/transportētas pircējiem ES. Vai pārdošana, ko veicu, ir uzskatāma par importētu preču tālpārdošanu, un vai es varu

reģistrēties IOSS attiecībā uz šīm piegādēm? Vai varbūt pārdošana, ko veicu, ir tālpārdošana Kopienas iekšienē, un tādējādi es varu reģistrēties OSS režīmam?

Kanāriju salas ir ES muitas teritorijas daļa, bet ne ES PVN teritorijas daļa (sk. trešo teritoriju sarakstu 1.4. sadaļā “Glosārijs”). Importētu preču tālpārdošana aptver pārdošanu no trešām valstīm, kā arī trešām teritorijām (sk. 4.1.3. sadaļu). Attiecīgi pārdošana, ko veicat, ir importētu preču tālpārdošana, attiecībā uz kuru varat reģistrēties *IOSS* ar starpnieka starpniecību. Skatīt arī atbildi uz 3. jautājumu.

16. Esmu elektroniskā saskarne, kas veic uzņēmējdarbību ES, un vairāki piegādātāji, kas pārdod preces ar manas platformas starpniecību, veic uzņēmējdarbību Kanāriju salās. Minēto piegādātāju pārdoto un no Kanāriju Salām nosūtīto/transportēto preču vērtība bieži nepārsniedz 150 EUR. Vai man šī pārdošana būtu jāuzskata par zemas vērtības importētu preču tālpārdošanu? Vai varbūt šī pārdošana būtu jāuzskata par tālpārdošanu Kopienas iekšienē, un, ja tā ir, vai esmu domājamais piegādātājs attiecībā uz šīm piegādēm?

Kā norādīts atbildē uz 15. jautājumu, preču pārdošana no Kanāriju salām ir uzskatāma par importētu preču tālpārdošanu. Attiecīgi jūs kļūstat par domājamo piegādātāju, jo jūs esat elektroniskā saskarne, kas veicina minēto uz ES nosūtīto vai transportēto preču tālpārdošanu. Skatīt arī atbildes uz 5. jautājumu.

c) 150 EUR robežvērtība

Piegādātājiem un elektroniskajām saskarnēm ir ieteicams pievērst uzmanību uz ES nosūtīto vai transportēto sūtījumu patiesajai vērtībai. Piemēriem, kas sniegti 18.–25. jautājumā, praksē vajadzētu būt ļoti ierobežotiem, ja piegādātāji, pamatā esošie piegādātāji un elektroniskās saskarnes īsteno šajos paskaidrojumos sniegtos ierosinājumus.

17. Kā noteikt “patieso vērtību”?

Tālāk ir sniegti vairāki piemēri, lai paskaidrotu, kā noteikt patieso vērtību.

1. piemērs. Rēķins, kurā norādīta par precēm samaksātās cenas kopējā summa, kas nav iedalīta preču neto cenā un transporta izmaksās. PVN summa ir norādīta atsevišķi.

Preču cena, kas norādīta rēķinā: 140 EUR

PVN (20 %), kas norādīts rēķinā: 28 EUR

Rēķina kopējā summa: 168 EUR

Šajā piemērā transporta izmaksas rēķinā nav norādītas atsevišķi, tāpēc tās nevar izslēgt. Tomēr preču neto cena nepārsniedz 150 EUR, tāpēc var izmantot *IOSS* un preču importēšanas laikā neiekasē PVN vai muitas nodokļus.

2. piemērs. Rēķins, kurā norādīta par precēm samaksātās cenas kopējā summa, kas iedalīta preču neto cenā un transporta izmaksās. PVN summa ir norādīta atsevišķi.

Preču cena, kas norādīta rēķinā: 140 EUR

Transporta maksas, kas norādītas rēķinā: 20 EUR

PVN (20 %), kas norādīts rēķinā: 32 EUR

Rēķina kopējā summa:

192 EUR

Šajā piemērā transporta izmaksas pasūtījumā/rēķinā ir norādītas atsevišķi. Transporta izmaksas kā tādas ir izslēgtas no patiesās vērtības. Preču patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR, tāpēc var izmantot *IOSS* un preču importēšanas laikā neiekasē PVN vai muitas nodokļus. Jāņem vērā, ka PVN piemēro pārdošanas kopējai vērtībai (piemēram, preču vērtības un transporta izmaksu kopējai vērtībai 160 EUR).

18. Kas notiek, ja muitas dienesti uzskata, ka preces, attiecībā uz kuriem izmantota IOSS, novērtētas pārāk zemu un pareizā patiesā vērtība pārsniedz 150 EUR?

Atsevišķās situācijās patiesā vērtība importēšanas brīdī var pārsniegt 150 EUR robežvērtību.

Situācijās, kad, neraugoties uz piegādātāja vai elektroniskās saskarnes (kā domājamā piegādātāja) labticīgajiem nodomiem, patiesā vērtība varētu pārsniegt 150 EUR, ir ieteicams, lai importa dalībvalsts muitas dienests atļautu saņēmējam pierādīt, ka tas ir iegādājies preces par cenu (atskaitot PVN), kas nepārsniedz 150 EUR, pirms tas iekasē importa PVN un muitas nodokli preču muitošanas laikā. Šādu situāciju piemēri var būt i) samazināta vērtība pēc īpaša piedāvājuma cenas/atlaides piemērošanas (skatīt atbildi uz 20. jautājumu), ii) valūtas maiņas kursa svārstības (skatīt atbildi uz 21. jautājumu), iii) apvienoti sūtījumi (skatīt atbildes uz 22.–24. jautājumu).

Tomēr gadījumā, ja vērtība ir apzināti noteikta pārāk zema vai ja ir jebkādas aizdomas par krāpšanu, sūtītājam nebūs iespējams pierādīt, ka tas iegādājies preces par cenu kas nepārsniedz 150 EUR (atskaitot PVN). Turklāt *IOSS* režīmu nevar izmantot. Ja rodas šāda situācija, pircējs (saņēmējs) var:

- pieņemt preču piegādi. Šādā gadījumā tas samaksās importa PVN un, iespējams, muitas nodokli muitas dienestiem, pat ja tas jau ir samaksājis PVN piegādātājam vai elektroniskajai saskarnei;
- atteikties no precēm. Šādā gadījumā būs piemērojamā parastā muitas prakse un formalitātes atteikuma gadījumā.

Abos gadījumos pircējs (saņēmējs) var sazināties ar piegādātāju vai elektronisko saskarni, lai pieprasītu nepareizi samaksātā PVN atmaksu jebkurā piegādes brīdī (un, iespējams, par precēm samaksāto summu atteikuma gadījumā).

Ja muita konstatē, ka vērtība ir apzināti samazināta, piegādātājam vai elektroniskajai saskarnei (kā domājamam piegādātājam) nav jāiekļauj šī preču tālpārdošana *IOSS* PVN deklarācijā un ir jā saglabā savā uzskaitē attiecīgs pierādījums (piemēram, pierādījums par pircēja PVN maksājumu ES muitai, respektīvi, pierādījums par preču eksportu, iznīcināšanu vai atstāšanu valstī). Attiecībā uz to, kā šī situācija ietekmē muitu, lūdzu skatīt muitas norādījumu 3. nodaļu, 3.1.2. sadaļu.

19. Kas notiek, ja preču vērtība ir noteikta pārāk zema, bet izlabotā patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR?

Šādā situācijā zemas vērtības preču importam tik un tā var piemērot PVN atbrīvojumu preču importēšanas brīdī, ar nosacījumu, ka muitas deklarācijā ir minēts importa atbrīvojumu pieprasījušā nodokļa maksātāja derīgais *IOSS* numurs. Preces tiks laistas apgrozībā, nesamaksājot papildu PVN muitai (*IOSS* PVN deklarācijā ir jānorāda pareizā PVN summa, un tās samaksa jāveic piegādātājam, elektroniskajai saskarnei vai starpniekam).

No muitas viedokļa nosacījumi, lai izmantotu importa deklarāciju ar ievērojami samazinātu datu kopu, joprojām ir izpildīti. Vairāk informācijas par muitas formalitātēm ir atrodams muitas norādījumu 3. nodaļas 3.1.2. sadaļā.

20. Pirkuma brīdī precēm tika piemērots īpaša piedāvājuma cenas/atlaides periods, kas brīdī, kad preces ieved ES, vairs nav piemērojams. Atlaišanas/īpaša piedāvājuma cena, ko samaksājis pircējs, nepārsniedz 150 EUR un ir norādīta preču sūtījumam pievienotajā dokumentā. Vai muiņa pieņems atlaides/īpaša piedāvājuma cenu kā patieso vērtību?

Patiesā vērtība importēšanas laikā ir neto cena, ko pircējs samaksā piegādes brīdī (t. i., brīdī, kad tiek pieņemts pircēja maksājums) un kas norādīta precēm pievienotajā dokumentā (t. i., komercrēķinā). Šaubu gadījumā muitas dienesti pirms preču laišanas brīvā apgrozībā var pieprasīt no pircēja (saņēmēja) pierādījumus par samaksu.

21. Situācijā, kad par pārdotajām precēm tiek maksāts valūtā, kas nav euro, kas notiek, ja patiesā vērtība euro valūtā piegādes brīdī nepārsniedza 150 EUR robežvērtību (vai līdzvērtīgu vērtību tās dalībvalsts valūtā, kura nepiemēro euro), bet valūtas maiņas kursa svārstību dēļ pārsniedz minēto robežvērtību importēšanas brīdī?

Piegādātājiem vai elektroniskajām saskarnēm vienmēr ir jāveic aprēķins piegādes brīdī, lai noteiktu, vai preču pārdošanu var deklarēt importa režīmā. Lai izvairītos no šajā jautājumā aprakstītās situācijas, ir ieteicams, lai piegādātājs vai elektroniskā saskarne sūtījumam pievienotajā rēķinā norādītu cenu euro, kas noteikta maksājuma pieņemšanas brīdī. Muitas dienesti pieņems šo vērtību, preces importējot ES (ja vien nebūs aizdomu par maldināšanu vai krāpšanu), un tādējādi novērsīs iespējamu PVN dubultu uzlikšanu importēšanas brīdī.

Ja importa dalībvalsts izmanto valūtu, kas nav euro, ir ieteicams, lai dalībvalsts pieņemtu rēķinā euro valūtā norādīto summu, kā minēts iepriekš, gan muitas, gan nodokļa uzlikšanas vajadzībām.

Piemērs

Preču tālpārdošana, kuras galamērķis ir Vācija, preces importējot Polijā, kur tās tiek deklarētas laišanai brīvā apgrozībā. Sūtījumam pievienotajā rēķinā cenas ir norādītas euro valūtā. Tā kā preču galamērķis ir Vācija, Polijas muitas dienestiem ir ieteicams pieņemt rēķina summu euro valūtā gan muitas, gan PVN uzlikšanas vajadzībām. Tomēr, ja preces tiek importētas Polijā un ir paredzētas pircējam Polijā, sūtījumam pievienotajā rēķinā summas var norādīt Polijas zlotos.

Ja preces tiek deklarētas, izmantojot *IOSS*, un ja rēķina summa ir izteikta ārvalstu valūtā, un importēšanas brīdī konvertācijas rezultātā summa tuvojas 150 EUR, muitas dienestiem ir ieteicams pieņemt atbilstošu stratēģiju attiecībā uz 150 EUR patiesās vērtības uzraudzību. Šādās situācijās tiem būtu jāapsver iespēja ļaut pircējam (saņēmējam) pierādīt, ka pārdošanas brīdī samaksātā summa nepārsniedza 150 EUR un ka tādējādi PVN tika pareizi samaksāts saskaņā ar *IOSS*. Piemēram, pircējs var pierādīt samaksāto summu un samaksas datumu. Tāpēc PVN nebūtu jāiekasē vēlreiz, un turklāt importēšanas laikā nebūtu jāmaksā muitas nodoklis (ja tas ir piemērojams attiecīgajām precēm). Vairāk informācijas ir atrodams muitas norādījumu 3. nodaļā, 3.1.3. sadaļā.

d) Vairāki pasūtījumi

22. Kas ir viens sūtījums?

Preces, kuras ir iepakotas kopā un kuras vienlaicīgi nosūta viens un tas pats nosūtītājs (piegādātājs, pamatā esošais piegādātājs vai, iespējams, elektroniskā saskarne, kas darbojas kā domājamais piegādātājs) vienam un tam pašam saņēmējam (piemēram, pircējam ES), un uz kurām attiecas viens un tas pats pārvadājuma līgums (piemēram, gaisa kravas pavadzīme), uzskata par vienu sūtījumu.

Attiecīgi preces, ko nosūta viens un tas pats nosūtītājs vienam un tam pašam saņēmējam un kas pasūtītas un nosūtītas atsevišķi, pat ja līdz galamērķa pasta operatoram vai ekspress pārvadātājam tās nonāk vienā un tajā pašā dienā, bet atsevišķās pakās, būtu jāuzskata par atsevišķiem sūtījumiem, ja vien nav pamatotu aizdomu, ka sūtījums ticis sadalīts tīši, lai izvairītos no muitas nodokļa maksāšanas. Tādā pašā veidā preces, ko pasūtījusi atsevišķi viena un tā pati persona, bet kas nosūtītas kopā, būtu jāuzskata par vienu sūtījumu.

Ja preces tiek pasūtītas ar elektroniskās saskarnes starpniecību, tai piegādes brīdī parasti nav informācijas par to, vai pamatā esošais piegādātājs preces nosūta vienā sūtījumā vai vairākos sūtījumos.

Tādējādi elektroniskajai saskarnei ir jāizdara noteikti pamatoti pieņēmumi, piemēram, kad viens un tas pats pircējs vienā un tajā pašā laikā pasūta vairākas preces no viena un tā paša piegādātāja, elektroniskajai saskarnei būtu jāpieņem, ka preces veidos vienu sūtījumu. Līdzīgi, ja viens un tas pats pircējs vienā un tajā pašā dienā izdara vairākus pasūtījumus, elektroniskajai saskarnei būtu jāpieņem, ka preces, kas pieder pie atsevišķiem pasūtījumiem, veidos atsevišķus sūtījumus.

Vairāk informācijas ir atrodamas muitas norādījumos (1.3.2. un 3.1.4. sadaļā).

23. Kas notiek IOSS nolūkos, ja pircējs izdara vienu pasūtījumu par vērtību, kas pārsniedz 150 EUR, izmantojot atsevišķu elektronisko saskarni, bet preces piegādā dažādi piegādātāji, izmantojot to pašu elektronisko saskarni?

Saskaņā ar PVN direktīvas 14.a panta 1. punktu katrs pamatā esošais piegādātājs piegādā savas preces elektroniskajai saskarnei, kas vēlāk tās piegādā pircējam ES. Attiecīgi katra pamatā esošā piegādātāja daļa no pasūtījuma veido atsevišķu preču piegādi, kas parasti tiks nosūtīta/transportēta atsevišķā sūtījumā.

Šajā gadījumā preču piegādes, ko veic katrs pamatā esošais piegādātājs, var deklarēt IOSS, ja katra sūtījuma patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR. Ja katrā pamatā esošā piegādātāja sūtījumā esošo preču piegāžu patiesā vērtība pārsniedz 150 EUR, IOSS nevar izmantot.

1. piemērs. Pircējs ar elektroniskās saskarnes starpniecību pasūta turpmāk norādītās preces, ko piegādā dažādi pamatā esošie piegādātāji trīs atsevišķos sūtījumos, un pasūtījuma kopējā vērtība ir 375 EUR:

piegāde A: preces no pamatā esošā piegādātāja Nr. 1 par summu 50 EUR

piegāde B: divas preces (prece Nr. 1: 30 EUR + prece Nr. 2: 140 EUR) no pamatā esošā piegādātāja Nr. 2 par summu 170 EUR

piegāde C: viena prece no pamatā esošā piegādātāja Nr. 3 par summu 155 EUR.

Piegādi A, ko veic pamatā esošais piegādātājs Nr. 1, veicina elektroniskā saskarne saskaņā ar 14.a panta 1. punktu. Tādējādi elektroniskā saskarne ir domājamais piegādātājs, un piegādi A var deklarēt IOSS.

Piegādi B nevar deklarēt IOSS, jo to uzskata par atsevišķu piegādi, kas nosūtāma vai transportējama vienā sūtījumā, un tās patiesā vērtība pārsniedz 150 EUR. Domājamā piegādātāja noteikums, kas paredzēts 14.a panta 1. punktā, nav piemērojams.

Piegādi C nevar deklarēt IOSS, jo tās patiesā vērtība pārsniedz 150 EUR. Domājamā piegādātāja noteikums, kas paredzēts 14.a panta 1. punktā, nav piemērojams.

PVN par piegādi B un piegādi C iekasē, kad preces importē ES. PVN tiks samaksāts tūlīt pēc importēšanas, ievērojot standarta PVN iekasēšanas mehānismu.

2. piemērs. Pircējs ar elektroniskās saskarnes starpniecību pasūta turpmāk norādītās preces, ko piegādā dažādi piegādātāji divos atsevišķos sūtījumos, un pasūtījuma kopējā vērtība ir 160 EUR:

piegāde A: preces no pamatā esošā piegādātāja Nr. 1 par summu 50 EUR

piegāde B: preces no pamatā esošā piegādātāja Nr. 2 par summu 110 EUR.

Gan piegādi A, ko veic pamatā esošais piegādātājs Nr. 1, gan piegādi B, ko veic pamatā esošais piegādātājs Nr. 2, veicina elektroniskā saskarne, un piemēro domājamā piegādātāja noteikumus, kas paredzēti 14.a panta 1. punktā. Šajā 2. piemērā gan piegādi A, gan piegādi B var deklarēt IOSS.

24. Kas notiek, ja pircējs izdara vairākus pasūtījumus, katra vērtībai nepārsniedzot 150 EUR, no viena un tā paša piegādātāja (izmantojot tā tiešsaistes veikalu)? Vēlāk piegādātājs visas preces sapako un nosūta/transportē vienā sūtījumā, kura vērtība pārsniedz 150 EUR. Tāds pats jautājums ir arī gadījumā, ja tiek pasūtītas zemas vērtības preces no tā paša pamatā esošā piegādātāja (izmantojot IOSS reģistrētu elektronisko saskarni), un tās tiek sapakotas un nosūtītas/transportētas kopā vienā sūtījumā, kura vērtība pārsniedz 150 EUR.

Katru pasūtījumu uzskata par atsevišķu piegādi neatkarīgi no tā, vai to veic piegādātājs vai pamatā esošais piegādātājs, kas veic pārdošanu ar elektroniskās saskarnes starpniecību. Tā kā maksājuma pieņemšanas brīdī katrs atsevišķs sūtījums/piegāde nepārsniedz 150 EUR, PVN būtu jāiekasē IOSS reģistrētajam piegādātājam vai attiecīgi IOSS elektroniskajai saskarnei.

Ja šādus vairākus pasūtījumus iepako un nosūta/transportē kopā, tos uzskatīs par vienu sūtījumu. Ja piegādātāji vai attiecīgi elektroniskās saskarnes zina, ka vairāku pasūtījumu preces tiks nosūtītas vai transportētas vienā sūtījumā, kura vērtība pārsniedz 150 EUR, tiem būtu jāīsteno piesardzīga pieeja un attiecīgais sūtījums nebūtu jādeklarē IOSS. Piegādātājam vai attiecīgi elektroniskajai saskarnei būtu jāatmaksā PVN, kas iekasēts brīdī, kad preces pārdotas pircējam, norādot, ka PVN un muitas nodoklis būs jāsamaksā, preces importējot ES. Piegādātājam vai elektroniskajai saskarnei būtu jāsaņem pierādījumi par to, ka attiecīgie pasūtījumi nosūtīti vienā sūtījumā, kura vērtība pārsniedz 150 EUR.

Ja piegādātāji vai elektroniskās saskarnes (domājamie piegādātāji) nosūta attiecīgos pasūtījumus vienā sūtījumā, kura vērtība pārsniedz 150 EUR, un tik un tā norāda IOSS numuru, tiem būtu jāapzinās, ka importēšanas brīdī muita iekasēs muitas nodokli (ja piemērojams) un PVN par visu sūtījuma vērtību (ieskaitot muitas nodokli) un neņems vērā IOSS numuru. Piegādātājam vai elektroniskajai saskarnei būs jāatmaksā saskaņā ar IOSS samaksātais PVN pircējam, pamatojoties uz pierādījumu par samaksu ES muitai. Piegādātājs vai elektroniskā saskarne varēs labot savu IOSS PVN deklarāciju (ja tā jau iesniegta), lai atspoguļotu to, ka PVN vairs nav maksājams saskaņā ar IOSS. Piegādātājam vai

elektroniskajai saskarnei būtu arī jā saglabā savā uzskaitē šis pierādījums par to, ka pircējs ir samaksājis PVN. Skatīt arī atbildi uz 18. jautājumu.

25. Kas notiek IOSS nolūkos, ja viens pasūtījums no viena piegādātāja vai pamatā esošā piegādātāja, kas pārsniedz 150 EUR, tiek sadalīts (nosūtīts/transportēts pircējam) vairākos sūtījumos, kas nepārsniedz 150 EUR?

Ja iegādājas vairākas preces vienā darījumā (piemēram, pasūtījumā), to uzskata par vienu piegādi PVN nolūkos. Pieņem, ka preces tiek nosūtītas/transportētas vienā sūtījumā.

Tā kā piegādes brīdī darījuma patiesā vērtība pārsniedz 150 EUR, piegādātājs vai elektroniskā saskarne nevar izmantot IOSS. Attiecīgi PVN nebūtu jāiekasē no pircēja maksājuma pieņemšanas laikā, un šī importēto preču tālpārdošana nebūtu jāpaziņo IOSS PVN deklarācijā, pat ja preces tiek nosūtītas atsevišķos sūtījumos. Ja pārdošanu veicina elektroniskā saskarne, tā šajā gadījumā nav domājamais piegādātājs, jo patiesā vērtība pasūtījumam/darījumam no viena pamatā esošā piegādātāja pārsniedz 150 EUR.

Pat ja šā viena (daļējā) sūtījuma patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR, PVN būs jāaprēķina importēšanas brīdī, jo IOSS nevarēja piemērot piegādes brīdī (pasūtījuma patiesā vērtība pārsniedza 150 EUR), un IOSS numuru nedrīkst norādīt muitas deklarācijā. Jāņem vērā, ka muitas dienesti var veikt pārbaudes, lai novērtētu, vai pasūtījums vai sūtījums tika mākslīgi sadalīts, lai iegūtu atbrīvojumu no nodokļa, — tādā gadījumā tiks iekasēts arī muitas nodoklis.

26. Pircējs vienā un tajā pašā pasūtījumā/darījumā iegādājas precī par 25 EUR un akcīzes precī (piemēram, vīna pudeli) par 30 EUR no viena un tā paša piegādātāja (izmantojot tā tīmekļa vietni) / pamatā esošā piegādātāja (ar elektroniskās saskarnes starpniecību). Preces tiks nosūtītas vienā sūtījumā vai atsevišķos sūtījumos. Vai šajā pasūtījumā/darījumā var piemērot IOSS?

Abu preču pārdošana vienā pasūtījumā/darījumā veido vienu piegādi. Tā kā IOSS neattiecas uz akcīzes precēm, visam pasūtījumam/darījumam nebūs uzliekams PVN iegādes brīdī. Faktam, ka pasūtījuma/darījuma vērtība nepārsniedz 150 EUR, nav nozīmes. PVN tiks samaksāts importēšanas brīdī neatkarīgi no tā, vai preces tiek nosūtītas kopā vienā sūtījumā vai atsevišķos sūtījumos.

27. Pircējs divos atsevišķos pasūtījumos/darījumos iegādājas precī par 25 EUR un akcīzes precī (piemēram, vīna pudeli) par 30 EUR no viena un tā paša piegādātāja (izmantojot tā tīmekļa vietni) / pamatā esošā piegādātāja (ar elektroniskās saskarnes starpniecību). Piegādātājs/pamatā esošais piegādātājs nolemj nosūtīt abas preces vienā sūtījumā. Vai šajā scenārijā var piemērot IOSS?

Pirmais pasūtījums/darījums satur zemas vērtības precī. Attiecīgi piegādātājam vai elektroniskajai saskarnei, kas reģistrēta IOSS, būtu jāpiemēro PVN šai pirmajai tālpārdošanai. Otrais pasūtījums/darījums satur akcīzes precī, ko nevar deklarēt IOSS. Attiecīgi piegādātājs vai elektroniskā saskarne, kas reģistrēta IOSS, nevar piemērot PVN otrajai tālpārdošanai.

Piegādātājs / pamatā esošais piegādātājs nolemj nosūtīt/transportēt abas atsevišķi iegādātās preces vienā sūtījumā. Muitas nolūkos to uzskatīs par vienu sūtījumu, kas ir apliekams ar nodokli importēšanas brīdī (muitas nodokļi un akcīzes nodokļi, ja piemērojams, un PVN).

Piegādātājiem vai elektroniskajām saskarnēm, kas zina, ka vienā sūtījumā tiks nosūtītas/transportētas gan IOSS atbilstīgas, gan IOSS neatbilstīgas preces, būtu jāievēro piesardzīga pieeja un attiecīgais sūtījums nav jādeklarē IOSS. Piegādātājam vai

elektroniskajai saskarnei būs jāatmaksā saskaņā ar *IOSS* samaksātais PVN pircējam, pamatojoties uz pierādījumu par samaksu ES muitai. Piegādātājs vai elektroniskā saskarne varēs labot savu *IOSS* PVN deklarāciju (ja tā jau iesniegta), lai atspoguļotu to, ka PVN vairs nav maksājams saskaņā ar *IOSS*. Piegādātājam vai elektroniskajai saskarnei būtu arī jāsauglabā savā uzskaitē šis pierādījums par to, ka pircējs ir samaksājis PVN. Skatīt arī atbildes uz 18. un 24. jautājumu.

e) PVN likme

28. Ja izmanto IOSS, kam būtu jāpārbauda piegādes brīdī piemērotās PVN likmes pareizība?

Piegādātājam vai elektroniskajai saskarnei, kas reģistrēta *IOSS*, ir pienākums iekasēt pareizo PVN likmi, kas piemērojama piegādei attiecīgajā patēriņa dalībvalstī (piemēram, dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas). Elektroniskā saskarne to darīs, pamatojoties uz informāciju, kas saņemta no pamatā esošā piegādātāja. Patēriņa dalībvalsts pārbaudīs *IOSS* PVN deklarācijā deklarēto likmju pareizību.

f) Preču importēšana vai piegāde Kopienas iekšienē

29. Kā noteikt un pārvaldīt situācijas, kurās pamatā esošais piegādātājs deklarē, ka preces tiks piegādātas no ES, taču pasūtījuma pabeigšanas brīdī izrādās, ka daļa preču jāimportē no trešās valsts (kas nav izsekojama elektroniskajām saskarnēm, jo šādus pasākumus veic pamatā esošais piegādātājs)?

Elektroniskajai saskarnei būtu jāiegūst no pamatā esošā(-ajiem) piegādātāja(-iem) informācija, kas vajadzīga, lai noteiktu, vai tā ir domājamais piegādātājs, proti,

- preču atrašanās vieta piegādes brīdī;
- piegādātāja veids (veic/neveic uzņēmējdarbību ES).

Attiecībā uz preču atrašanās vietu papildus pamatā esošā(-o) piegādātāja(-u) deklarācijai elektroniskā saskarne var īstenot dažus papildu kontroles pasākumus, piemēram, pārbaudīt piegādes/nosūtīšanas laiku (piemēram, pamatā esošais piegādātājs deklarē, ka preces atrodas ES, tomēr piegādes laiks sistemātiski pārsniedz normālo vidējo laiku, kāds ir piegādēm iekšzemē vai piegādēm Kopienas iekšienē).

Piemēram, elektroniskā saskarne, kas veicina preču nosūtīšanu/transportēšanu, zina, no kurienes preces tiks nosūtītas, un tādējādi var noteikt/apstiprināt preču atrašanās vietu piegādes brīdī. Turpretī, ja elektroniskā saskarne saņem tikai izsekošanas numuru no pārvadātāja (šī informācija parasti tiek saņemta pēc piegādes), var būt pārāk vēlu mainīt PVN režīmu. Pēdējā minētajā gadījumā var tikai sagaidīt, ka platforma veiks periodisku izlases veida salīdzināšanu un, ja tā konstatēs, ka pārdevēji sistemātiski norāda maldinošu informāciju, veiks atbilstošus pasākumus (pārdevēja informēšana/bloķēšana).

30. Esmu elektroniskā saskarne, kas reģistrēta Savienības OSS un IOSS un kas attiecībā uz uzņēmumiem, kas veic darbību ES un ārpus ES, veicina šādas piegādes:

- i) uzņēmumam, kas veic uzņēmējdarbību ES, — tālpārdošanu Kopienas iekšienē. ES uzņēmums deklarē, ka preces tiek nosūtītas no Beļģijas pircējam Vācijā. Pēc piegādes ES piegādātājs informē elektronisko saskarni, ka attiecīgās preces faktiski nosūtītas no Šveices uz Vāciju;*

Pamatojoties uz informāciju, kas pieejama elektroniskajai saskarnei piegādes brīdī, tā nekļūst par domājamo piegādātāju šai preču tālpārdošanai Kopienas iekšienē un nebūs atbildīga par PVN attiecībā uz importēto preču tālpārdošanu (PVN īstenošanas regulas 5.c pants). Kad preces tiks atvestas līdz ES robežai no Šveices, PVN tiks samaksāts importēšanas brīdī, jo elektroniskā saskarne nezināja, ka darījums ir kvalificējams kā importētu preču tālpārdošana.

ii) uzņēmumam, kas neveic uzņēmējdarbību ES, — importētu preču tālpārdošanu. Uzņēmums, kas neveic uzņēmējdarbību ES, deklarē, ka preces tiek nosūtītas no Ķīnas pircējam Francijā. Pēc piegādes piegādātājs, kas neveic uzņēmējdarbību ES, informē elektronisko saskarni, ka attiecīgo preču pārdošana faktiski bija no Spānijas uz Franciju nosūtītu preču tālpārdošana Kopienas iekšienē;

Ņemot vērā, ka elektroniskā saskarne veicina piegādi uzņēmumam, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, tā kļūs par domājamo piegādātāju katrā no šiem scenārijiem — importēto preču tālpārdošana un preču tālpārdošana Kopienas iekšienē. Iekasētais Francijas PVN tik un tā ir pareizs, jo abiem darījumiem piegādes vieta ir Francijā.

Pamatojoties uz informāciju, kas bija pieejama elektroniskajai saskarnei piegādes brīdī, darījums tika uzskatīts par importētu preču tālpārdošanu, kas jādeklarē IOSS PVN deklarācijā. Ir ieteicams, lai elektroniskā saskarne pārsūtītu savu IOSS PVN identifikācijas numuru uzņēmumam, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES (pamatā esošajam piegādātājam), tikai tad, kad tā ir saņēmusi apstiprinājumu par nosūtīšanu/transportēšanu, kas apliecina, ka preces nāk no trešās valsts. Tā kā šajā piemērā preces nāk no Spānijas (ES), IOSS numurs nav jāiesniedz uzņēmumam, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES.

Elektroniskajai saskarnei būtu jāievieš attiecīgie labojumi savā uzskaitē un jāpaziņo par šo darījumu Savienības OSS PVN deklarācijā (vai nu tieši, vai veicot labojumu). Ja IOSS PVN deklarācija jau tika iesniegta, arī tajā jāizdara labojumi.

iii) uzņēmumam, kas veic neveic uzņēmējdarbību ES, — preču tālpārdošanu Kopienas iekšienē. Uzņēmums, kas neveic uzņēmējdarbību ES, deklarē, ka preces tiek nosūtītas no Dānijas pircējam Zviedrijā. Pēc piegādes piegādātājs, kas neveic uzņēmējdarbību ES, informē elektronisko saskarni, ka attiecīgo preču pārdošana faktiski bija no Kanāriju salām uz Zviedriju nosūtītu importētu preču tālpārdošana.

Ņemot vērā, ka elektroniskā saskarne veicina piegādi uzņēmumam, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES, tā kļūs par domājamo piegādātāju katrā no šiem scenārijiem — preču tālpārdošana Kopienas iekšienē un importētu preču tālpārdošana.

Ja uzņēmums, kas neveic uzņēmējdarbību ES, informē elektronisko saskarni par nosūtīšanas vietas maiņu tikai pēc tam, kad notikusi preču laišana brīvā apgrozībā ES, IOSS PVN identifikācijas numurs netika izmantots importēšanas brīdī. Attiecīgi, preces importējot ES, tika iekasēts PVN.

Elektroniskajai saskarnei būtu jāievieš attiecīgie labojumi savā uzskaitē un Savienības OSS PVN deklarācijā, ja tā jau bija iesniegta. Elektroniskā saskarne nav atbildīga par PVN attiecībā uz importētu preču tālpārdošanu (PVN īstenošanas regulas 5.c pants), un tai būs jāatmaksā Zviedrijas PVN pircējam.

Ja uzņēmums, kas neveic uzņēmējdarbību ES, informē elektronisko saskarni par nosūtīšanas vietas maiņu pirms preču laišanas brīvā apgrozībā ES, IOSS PVN identifikācijas numuru joprojām varētu izmantot muitošanas formalitātēs.

Elektroniskajai saskarnei būtu jāievieš attiecīgie labojumi savā uzskaitē un jādeklarē šis darījums *IOSS* PVN deklarācijā, nevis Savienības *OSS* PVN deklarācijā. Iekasētais Zviedrijas PVN tik un tā ir pareizs, jo abiem darījumiem piegādes vieta ir Zviedrijā.

g) IOSS PVN identifikācijas numurs

31. Kā var izvairīties no IOSS PVN identifikācijas numura ļaunprātīgas izmantošanas?

Ja izmanto elektronisko saskarni, tai ir jāvienojas par stingriem noteikumiem attiecībā uz to, kā tās pamatā esošie piegādātāji izmanto tās *IOSS* PVN identifikācijas numuru, un jāparedz sankcijas (piemēram, piegādātāju izslēgšana no platformas) pret pamatā esošajiem piegādātājiem, kas neievēro šos noteikumus. Elektroniskā saskarne var arī veikt sarunas par transporta/logistikas risinājumiem tās pamatā esošo piegādātāju pārdoto preču nosūtīšanai/transportēšanai, lai tā varētu sazināties ar transportētāju(-iem) un tieši pārsūtīt tam (tiem) *IOSS* PVN identifikācijas numuru, ievērojot tos pašus stingros līgumiskos noteikumus.

Vidējā termiņā ES strādā, lai ieviestu tiešu informācijas apmaiņu starp elektroniskajām saskarnēm/piegādātājiem un muitas dienestiem. Tādējādi elektroniskajām saskarnēm nebūs jāpaļaujas uz pamatā esošo piegādātāju godprātību.

32. Vai elektroniskā saskarne var būt iesaistīta datu plūsmā muitai, t. i., elektronisko datu par sūtījumiem nosūtīšanā tieši muitai?

Ja elektroniskā saskarne pati iesniedz muitas deklarāciju, *IOSS* PVN numuru var norādīt tieši muitas dienestiem ES importa dalībvalstī. Elektroniskajai saskarnei nav iespējams pārsūtīt *IOSS* PVN identifikācijas numuru muitas dienestiem ES importa dalībvalstī, neiesniedzot muitas deklarāciju. Tomēr vidējā termiņā Eiropas Komisija strādā, lai ieviestu tiešu informācijas apmaiņu starp elektroniskajām saskarnēm/piegādātājiem un muitas dienestiem.

33. Kā IOSS PVN identifikācijas numurs tiks pārbaudīts praksē? Kā to kontrolēs, un kurš par to atbild?

Muitas deklarācijā ietvertā *IOSS* PVN identifikācijas numura derīgumu muitas dienesti pārbauda elektroniski *IOSS* PVN identifikācijas numuru reģistrā/datubāzē. Datubāzē būs ietverti visi *IOSS* PVN identifikācijas numuri, ko piešķirušas visas dalībvalstis, tostarp numuru derīguma sākuma un beigu datumi. Datubāze nebūs publiski pieejama.

Ja pārdošanu veic pamatā esošie piegādātāji, izmantojot elektronisku saskarni, ko uzskata par piegādātāju, visai pārdošanai, ko veic ar šīs elektroniskās saskarnes starpniecību, ir jāizmanto viens un tas pats *IOSS* PVN identifikācijas numurs neatkarīgi no tā, kas ir pamatā esošais piegādātājs. Tomēr, ja pamatā esošais piegādātājs veic importētu preču tālpārdošanu, izmantojot vairākas elektroniskās saskarnes, tam ir jāsaņem skaidri pierādījumi par šādu pārdošanu un jānorāda muitas deklarācijā pareizais *IOSS* PVN identifikācijas numurs par katru elektronisko saskarni, ar kuras starpniecību veikta pārdošana.

Par kontroli attiecībā uz to, vai pamatā esošie piegādātāji, kas atbild par transportēšanu, izmanto pareizo *IOSS* PVN identifikācijas numuru, pirmām kārtām atbild elektroniskā saskarne, kurai attiecīgais numurs ir piešķirts. Līgumā, nolīgumā vai vispārējos nosacījumos, kas jāievēro pamatā esošajiem piegādātājiem, būtu skaidri jāizklāsta pamatā esošo piegādātāju pienākumi saistībā ar *IOSS* numura izmantošanu.

Dalībvalstis varēs kontrolēt *IOSS* numura izmantošanu, salīdzinot mēneša *IOSS* PVN deklarācijā deklarētās summas ar mēneša sarakstu, kas sagatavots, izmantojot muitai

iesniegtās muitas deklarācijas, kurās norādīta paziņotā importa kopējā vērtība par katru *IOSS* PVN identifikācijas numuru.

34. Vai deklarētājiem ir jāpārbauda tikai IOSS PVN identifikācijas numura esība importa deklarācijā, vai tiem ir jāpārbauda arī numura derīgums?

Deklarētāji var pārbaudīt tikai *IOSS* PVN identifikācijas numura esību. Tie nevar pārbaudīt derīgumu, jo tiem nav pašiem piekļuves *IOSS* PVN identifikācijas numuru datubāzei. Tikai dalībvalstis ar to valsts importa sistēmas starpniecību var piekļūt minētajai datubāzei, lai elektroniski pārbaudītu šādus numurus, kas norādīti importa deklarācijā.

35. Kā vārdā deklarētājs pieprasa PVN atbrīvojumu importam, kad izmanto IOSS? Kas notiek, ja IOSS PVN identifikācijas numurs, kas minēts importa deklarācijā, nav derīgs vai ja tas vispār nav norādīts importa deklarācijā?

Parasti deklarētājs pieprasa PVN atbrīvojumu *IOSS*. Ja deklarētājs ir netiešs pārstāvis, tas pieprasīs PVN atbrīvojumu *IOSS* tā importētāja/saņēmēja vārdā, kurš iegādājies preces no piegādātāja vai elektroniskās saskarnes, kā rīcībā ir *IOSS* PVN identifikācijas numurs. Tomēr pircējs var nolemt importēt preces tieši, neizmantojot muitas pārstāvi. Vairāk informācijas par deklarētāju ir atrodams muitas norādījumu 2.2.2. sadaļā. Piegādātājam vai elektroniskajai saskarnei šis numurs būs jāpaziņo deklarētājam vai tā muitas pārstāvim.

Ja *IOSS* PVN identifikācijas numurs, kas minēts muitas deklarācijā, nav derīgs vai ja tas vispār nav norādīts, importa režīmu nevar izmantot un PVN atbrīvojums importam netiks piešķirts. Attiecīgi muitas dienesti iekasēs PVN importēšanas brīdī.

Par derīga *IOSS* PVN identifikācijas numura norādīšanu atbild piegādātājs vai elektroniskā saskarne. Muitas deklarāciju ar nederīgu *IOSS* PVN identifikācijas numuru nevar pieņemt, un būs nepieciešams grozīt muitas deklarāciju, lai izmantotu īpašo režīmu (sk. 4.3. sadaļu) vai standarta PVN iekasēšanas mehānismu. Tomēr, ja *IOSS* PVN identifikācijas numura sākotnējā pārsūtīšanā ir radusies kļūda, deklarētājs tik un tā var grozīt muitas deklarāciju, ja tam ir pareizais *IOSS* PVN identifikācijas numurs.

36. Esmu IOSS reģistrēts piegādātājs, kas veic preču tālpārdošanu no Ķīnas pircējam Beļģijā 2021. gada 20. jūlijā (IOSS PVN Nr. 1). 2021. gada 1. augustā es mainu savu identifikācijas dalībvalstu un iegūstu jaunu IOSS PVN identifikācijas numuru (IOSS PVN Nr. 2). Kas notiek ar precēm, kas pārdotas 2021. gada 20. jūlijā un kas tiek nosūtītas/transportētas 2021. gada 21. jūlijā un tiek importētas Beļģijā 2021. gada 15. augustā?

Vienmēr būtu jāizmanto *IOSS* PVN identifikācijas numurs, kas ir derīgs darījuma brīdī (t. i., *IOSS* PVN Nr. 1). Jāņem vērā, ka *IOSS* PVN identifikācijas numurs, kas piešķirts kā pirmais, paliek derīgs līdz diviem mēnešiem pēc identifikācijas dalībvalsts maiņas. Šis maksimālais divu mēnešu periods ļauj preces, kas pamatoti pārdotas atbilstoši *IOSS* (*IOSS* PVN Nr. 1), laist brīvā apgrozībā ES.

IOSS numuram, kas ierakstāms muitas deklarācijā, kura iesniegta 2021. gada 15. augustā, jābūt *IOSS* PVN Nr. 1, jo tas bija pareizais numurs darījuma dienā (2021. gada 20. jūlijā). *IOSS* PVN Nr. 1 joprojām būs derīgs līdz diviem mēnešiem pēc atreģistrēšanās no iepriekšējās identifikācijas dalībvalsts. Preces tādējādi tiks atbrīvotas no PVN to importēšanas brīdī.

h) Starpnieks

37. Vai pastāv vienoti kritēriji attiecībā uz starpniekiem IOSS?

ES tiesību akti nenosaka vienotus kritērijus vai noteikumus attiecībā uz darbību starpnieka statusā. Tomēr šis jēdziens ir līdzīgs jēdzienam “nodokļu pārstāvis”, ko dažas dalībvalstis ir ieviešušas savos tiesību aktos. Dalībvalstis var nolemt abus jēdzienus piemērot vienādi.

38. Ja nodokļa maksātājs, kas izmanto importa režīmu, maina starpnieku, vai tam vienmēr tiks piešķirts jauns IOSS PVN identifikācijas numurs neatkarīgi no tā, ka abi starpnieki veic uzņēmējdarbību vienā un tajā pašā dalībvalstī?

Jā, starpnieka maiņa automātiski nozīmē jauna IOSS PVN identifikācijas numura piešķiršanu attiecīgajam nodokļa maksātājam. Jāņem vērā, ka tad, kad nodokļa maksātājs pieprasa reģistrāciju ar jauna starpnieka starpniecību, ir jāpaziņo identifikācijas dalībvalstij iepriekšējie IOSS PVN identifikācijas numuri.

Jauns IOSS PVN identifikācijas numurs tiek piešķirts arī gadījumā, ja starpnieks paliek tas pats, bet maina identifikācijas dalībvalsti.

4.3 ĪPAŠAIS REŽĪMS IMPORTA PVN DEKLARĒŠANAI UN SAMAKSAI

4.3.1 Attiecīgie noteikumi

Attiecīgie noteikumi ir atrodami PVN direktīvā un PVN īstenošanas regulā.

PVN direktīva

- 369.y–369.zc pants

PVN īstenošanas regula

- 63.d pants

4.3.2 Kāpēc tika ieviests īpašais režīms?

No 2021. gada 1. jūlija visām komerciālajām precēm, ko importē ES, būs uzliekams PVN. Īpašais režīms tika ieviests kā alternatīvs vienkāršojums importa PVN iekasēšanai gadījumos, kad neizmanto ne importa režīmu (IOSS), ne standarta PVN iekasēšanas režīmu importam. Līdzīgi kā importa režīma gadījumā īpašais režīms nav obligāts.

4.3.3 Uz kādiem darījumiem attiecas īpašais režīms?

Īpašais režīms attiecas uz šādu zemas vērtības preču importu, attiecībā uz kuru neizmanto ne importa režīmu, kas aprakstīts 4.2. sadaļā, ne standarta PVN iekasēšanas mehānismu:

- preces, ko piegādā pircējiem ES. Pircēju veidi ir definēti PVN direktīvas 14. panta 4. punktā (vairāk informācijas sk. 3.2.5. sadaļā), un
- preces nosūta sūtījumos, kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR, pircējiem ES, un
- precēm neuzliek ES saskaņotos akcīzes nodokļus (parasti tie alkohola vai tabakas izstrādājumi saskaņā ar PVN direktīvas 2. panta 3. punktu)³⁸, un

³⁸ Tomēr īpašais režīms attiecas uz smaržām un tualetes ūdeņiem, lai gan uz tiem neattiecas akcīzes nodokļa atbrīvojums, kas saistīts ar nelielas vērtības sūtījumiem (24. pants Padomes Regulā (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem).

- preces tiek laistas brīvā apgrozībā dalībvalstī, kurā beidzas to nosūtīšana vai transportēšana.

4.3.4 Kurš var izmantot īpašo režīmu?

Šis vienkāršošanas pasākums ir jo īpaši paredzēts pasta operatoriem, ekspress pārvadātājiem vai citiem muitas aģentiem ES, kas parasti deklarē zemas vērtības preces importam vai nu kā tiešie, vai netiešie muitas pārstāvji.

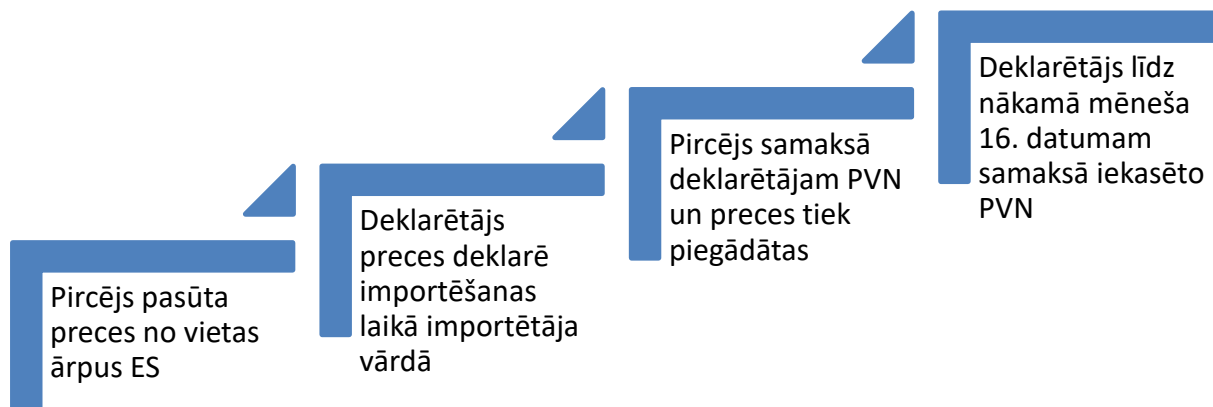
PVN direktīva neparedz nosacījumus, lai atļautu uzņēmējiem izmantot īpašo režīmu. Tomēr dalībvalstis var piemērot nosacījumus, lai atļautu muitas nodokļa samaksas atlikšanu saskaņā ar tiesību aktiem muitas jomā arī attiecībā uz īpašo režīmu.

4.3.5 Kā tas darbojas?

Kad preces tiek pasūtītas no vietas ārpus ES, PVN parasti ir iekasējams ES no pircēja, kurš pasūta un importē preces. Saskaņā ar īpašo režīmu pircējs maksā PVN deklarētājam/personai, kas uzrāda preces muitas. Lielākajā daļā gadījumu šis deklarētājs/persona būs pasta operators, ekspress pārvadātājs vai muitas aģents. Šo īpašo režīmu var izmantot tikai tad, ja laišana brīvā apgrozībā notiek dalībvalstī, kurā zemas vērtības preces tiks piegādātas pircējam/importētājam.

Notikumu secība ir norādīta 7. attēlā tālāk.

7. attēls. Īpašā režīma kopsavilkums

Īpašajā režīmā ir paredzēti turpmāk izklāstītie veicināšanas pasākumi.

- ES dalībvalsts var paredzēt standarta PVN likmes izmantošanu visām precēm, ko deklarē atbilstoši īpašajam režīmam. Tādējādi tiek atvieglots deklarēšanas process deklarētājiem, kam var rasties grūtības noteikt pareizo PVN likmi īpaši daudzveidīgajām precēm, kuras ietvertas zemas vērtības sūtījumos. Tomēr pircējs var atteikties no standarta likmes automātiskās piemērošanas un var izvēlēties samazinātu likmi. Šādā situācijā deklarētājs (persona, kas uzrāda preces muitas) vairs nevar piemērot īpašo režīmu šai preču

importēšanai. Tas iekasēs PVN no pircēja, izmantojot standarta PVN iekasēšanas mehānismu, un tam būs jāgroza sākotnējā muitas deklarācija attiecībā uz maksājuma režīma veidu (aizstājot īpašo režīmu ar standarta PVN iekasēšanas mehānismu).

- Persona, kas uzrāda preces muitai, atskaitīs nodokļu iestādēm / muitas dienestiem tikai to PVN, ko tā faktiski iekasējusi no pircēja kalendārā mēneša laikā. Ar šo pasākumu tiek novērsts tas, ka par precēm, kas nav piegādātas vai ko pircējs/importētājs nav pieņēmis, deklarētājam / muitas pārstāvim ir jāmaksā saistītais PVN. Jāņem vērā, ka importa PVN neuzskata par daļu no muitas parāda, tāpēc persona, kas uzrāda preces muitai, kļūst atbildīga par šādu PVN tikai saskaņā ar PVN direktīvu, nevis tiesību aktiem muitas jomā. Deklarētājam/muitas pārstāvim būtu jāsaņem pierādījumi par preču nepiegādāšanu/nepieņemšanu (piemēram, pierādījumi par izvešanu) no pircēja/importētāja, lai pamatotu PVN nepiemērošanu šiem sūtījumiem. Lai izpildītu muitas noteikumus, precēm jābūt eksportētām tā, lai tās varētu atgriezt uz sākotnējā piegādātāja adresi vai citu piegādātāja norādītu adresi, un muitas deklarācija laišanai brīvā apgrozībā ir jākvalificē kā nederīga.
- Deklarētājs / persona, kas uzrāda preces muitai, veiks vienu mēneša maksājumu kompetentajām iestādēm par visu PVN, kas iekasēts no pircējiem (PVN direktīvas 369.zb panta 2. punkts). Tā kā īpašajam režīmam pārskata periods ir viens mēnesis, mēneša maksājums tiek atlikts līdz PVN iekasēšanas mēnesim sekojošā mēneša 16. datumam.
- Mēneša deklarācija, kas minēta PVN direktīvas 369.zb panta 1. punktā, ir pamats vienotajam mēneša maksājumam un nav uzskatāma par muitas deklarāciju. Šo deklarāciju iesniedz elektroniski, un tajā norāda PVN summas, ko persona, kura izmanto īpašo režīmu, faktiski iekasējusi no individuālajiem pircējiem attiecīgajā kalendārā mēnesī. Dalībvalstis var pieņemt jebkuru dokumentu, kurā ietverta informācija, kas nepieciešama, lai savienotu vispārējo maksājumu ar PVN, kurā iekasēts par importu, kas veikts iepriekšējā kalendārā mēnesī.
- Piemērs. Preces tiek importētas 2021. gada 31. augustā Beļģijā ar Beļģijas pasta operatora starpniecību. Pircējs samaksā Beļģijas pasta operatoram PVN summu, kas atbilst standarta PVN likmei, 2021. gada 2. septembrī. Beļģijas pasta operatoram šis PVN ir jāsamaksā līdz 2021. gada 16. oktobrim kopā ar jebkuru citu PVN, kas iekasēts atbilstoši īpašajam režīmam 2021. gada septembrī. Jāņem vērā, ka praksē importēšanas mēnesis bieži sakrīt ar mēnesi, kad tiek iekasēts PVN, jo deklarētājam parasti būs jānodrošina, ka tas ir saņēmis maksājamo PVN summu pirms preču piegādes.
- Īpašais režīms nemaina esošos muižošanas principus. Īpašā režīma piemērošana neuzliek dalībvalstīm pienākumu pieprasīt, lai persona, kas uzrāda preces muitai, iesniedz pierādījumus par to, ka pircējs ir to pilnvarojis.

4.3.6 Kas ir jā dara uzņēmējiem, kuri izmanto īpašo režīmu?

Uzņēmējiem, kas izmanto īpašo režīmu, ir jāpārlicinās, ka to iekasētais PVN ir pareizs, pamatojoties uz komercrēķinu/dokumentiem, kas pievienoti importētajām precēm. Būtu jāpārlicinās, ka deklarētā patiesā vērtība ir pareiza, jāpiemēro pareizā PVN likme un kopumā jānodrošina, ka tie nepiegādā preces, kamēr nav saņēmuši PVN maksājumu no pircēja ES.

Uzņēmējiem jāveic arī uzskaites darījumi, uz kuriem attiecas īpašais režīms. Šādai uzskaites *inter alia* būtu jāļauj tiem pamatot PVN nemaksāšanu par pakām, no kurām pircējs

atteicies. Dalībvalstu ziņā ir noteikt uzskaites glabāšanas periodu. Ar šo uzskaites veikšanas prasību deklarētājam netiek noteikti jauni pienākumi papildus tā esošajiem uzskaites veikšanas pienākumiem, kurus nosaka tiesību akti muitas jomā.

4.3.7 Praktisks piemērs

Portugāles pilsonis iegādājas tiešsaistē divas grāmatas Brazīlijas izdevēja tīmekļa veikalā par kopējo vērtību 40 EUR. Cenā nav iekļauts PVN.

Brazīlijas izdevējs iepakoj grāmatas aploksnē. Šo sūtījumu savāc Brazīlijas Pasts no Brazīlijas izdevēja noliktavas kopā ar citiem līdzīgiem sūtījumiem. Brazīlijas Pasts nosūta ITMATT ziņojumu Portugāles Pastam, pamatojoties uz informāciju, ko sniedzis Brazīlijas izdevējs, inter alia Portugāles pircēja identitāti un adresi un preču aprakstu (norādot arī vērtību un attiecīgo preces kodu). Sūtījums tiek transportēts ar aviotransportu pasta maisā un ierodas Lisabonā, kur pasta maiss tiek nodots Portugāles Pastam.

Fiskālais režīms

- Importa PVN ir jāmaksā Portugālē. Saskaņā ar īpašo režīmu Portugāle var atļaut sistemātiski piemērot standarta PVN likmi (23 %). Ja tā neatļauj šo iespēju, grāmatām tiks piemērota samazinātā Portugāles PVN likme (6 %).
- Persona, kas uzrāda preces muitas (piemēram, Portugāles pasts), iesniedz Portugāles muitas muitas importa deklarāciju ar samazinātu datu kopu³⁹. PVN summa, kas pircējam jāmaksā personai, kura uzrāda preces, ir 9,20 EUR vai 2,40 EUR atkarībā no tā, vai Portugāle paredz standarta PVN likmes piemērošanu.
- Kad Portugāles Pasts piegādā preces, pircējs var pieņemt paku vai atteikties no tās.
 - ✓ Ja pircējs pieņem paku, viņš samaksā PVN Portugāles Pastam, visticamāk, pirms piegādes vai tās brīdī. Portugāles Pasts deklarē un samaksā šo PVN kopā ar PVN, kas iekasēts par visu importu saskaņā ar īpašo režīmu par attiecīgo kalendāro mēnesi, Portugāles muitas līdz PVN iekasēšanas mēnesim sekojošā mēneša 16. datumam.
 - ✓ Ja pircējs atsakās no pakas (piemēram, piegādātas nepareizās grāmatas vai viņš negaidīja, ka būs jāmaksā papildu summas) un nesamaksā PVN Portugāles Pastam, PVN neiekasē. Tāpēc Portugāles Pastam nav jāmaksā PVN par šo darbību. Portugāles Pasts glabās uzskaiti, kas pamato PVN nemaksāšanu par noraidītajām pakām. Lai izpildītu muitas noteikumus, precēm jābūt eksportētām tā, lai tās varētu atgriezt uz sākotnējā piegādātāja adresi vai citu piegādātāja norādītu adresi, un muitas deklarācija laišanai brīvā apgrozībā ir jākvalificē kā nederīga. Pircējs var atprasīt par precēm samaksāto summu (40 EUR) no piegādātāja, izmantojot parasto komerciālo kārtību.

³⁹ Sk. muitas norādījumu 3.2. sadaļu.

5 14.A PANTĀ PAREDZĒTO DOMĀJAMĀ PIEGĀDĀTĀJA NOTEIKUMU PIEMĒROŠANA — SCENĀRIJI

Tālāk ir aprakstīti scenāriji 14.a pantā paredzēto domājamā piegādātāja noteikumu piemērošanai. Šie scenāriji shematiski atspoguļo ar PVN un muitu saistītās sekas, kādas rodas elektroniskajām saskarnēm, kas kļūst par domājamiem piegādātājiem saskaņā ar 14.a pantu.

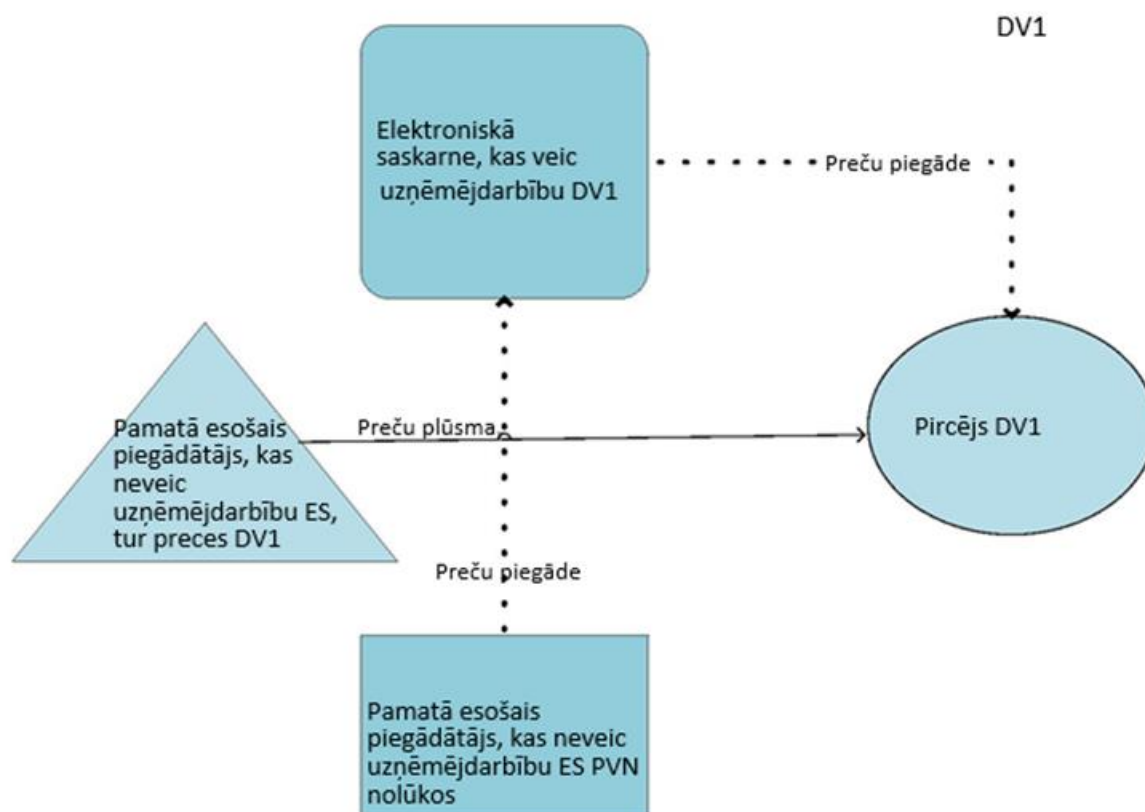
5.1 DOMĀJAMĀIS PIEGĀDĀTĀJS, KAS VEICINA PREČU PIEGĀDES ES

1.a, 1.b un 1.c scenārijā un 2.a, 2.b un 2.c scenārijā preces ir vai nu ES preces, vai preces, kas jau atrodas brīvā apgrozībā ES. 14.a panta 2. punkta piemērošanas nolūkā ir iespējams, ka pamatā esošais piegādātājs importēja preces no trešās valsts kādā no iepriekšējiem posmiem (atsevišķs darījums).

Ja pamatā esošais piegādātājs importēja preces pirms to piegādes pircējiem ES, šāda pēdējā minētā piegāde pircējam nav uzskatāma par importētu preču tālpārdošanu saskaņā ar 14.a panta 1. punktu.

1.a scenārijs — piegādes iekšzemē saskaņā ar 14.a panta 2. punktu (preces, elektroniskā saskarne un pircējs atrodas vienā un tajā pašā dalībvalstī)

- Pircējs dalībvalstī Nr. 1 (DV1) pasūta preces ar elektroniskās saskarnes (EI) starpniecību no pamatā esošā piegādātāja, kas neveic uzņēmējdarbību ES. EI veic uzņēmējdarbību DV1.
- Pamatā esošais piegādātājs tur preces DV1, kas tiek nosūtītas/transportētas pircējam DV1 (preču piegāde iekšzemē).

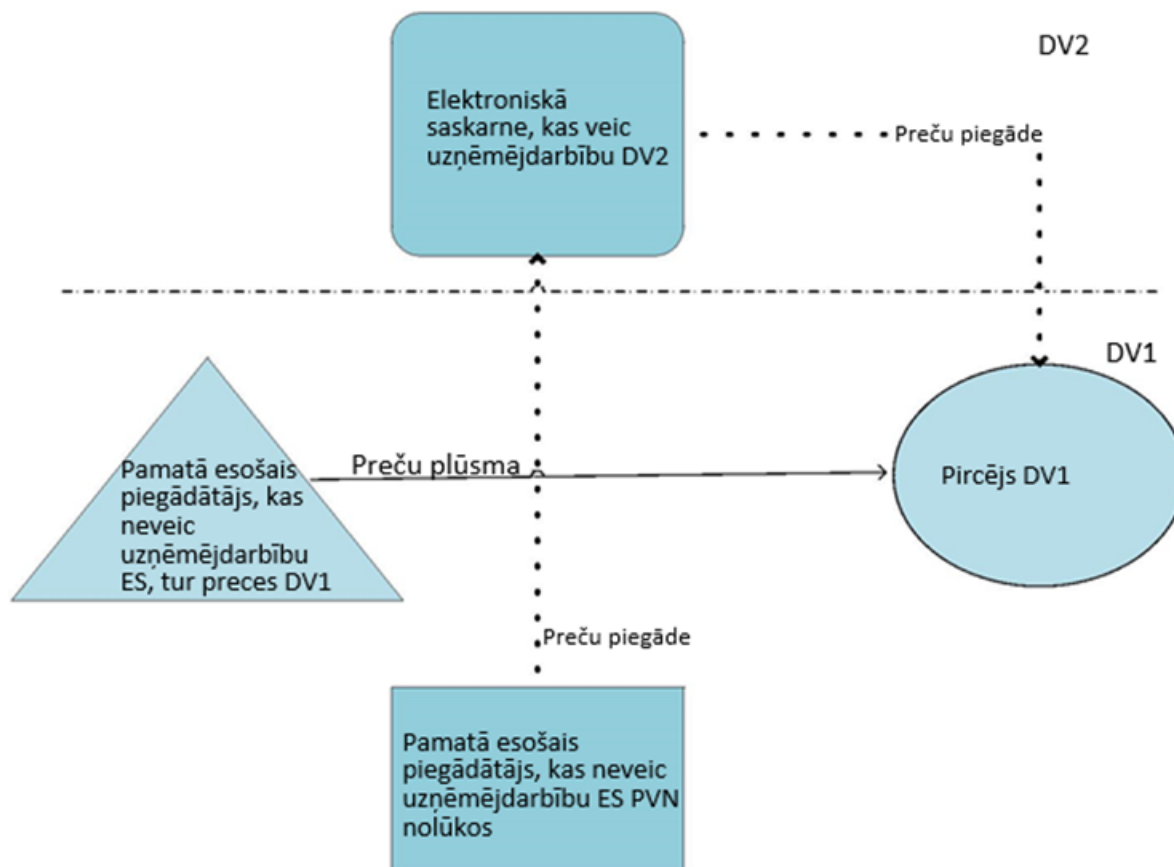
Ar PVN saistītā ietekme

1. Nodokļa maksātājs: EI ir domājamais piegādātājs, jo pamatā esošais piegādātājs neveic uzņēmējdarbību ES (14.a panta 2. punkts) → EI var izvēlēties izmantot Savienības režīmu (369.b panta b) punkts) → EI reģistrējas Savienības režīmam DV1, kur tā veic uzņēmējdarbību, un izmantos PVN identifikācijas numuru, kas tai jau ir DV1 (369.d pants)
2. Ar nodokli apliekamie darījumi:
 - a. B2B piegāde no pamatā esošā piegādātāja EI;
 - b. B2C piegāde no EI pircējam DV1
3. Piegādes vieta (PV): transporta attiecināšana saskaņā ar 36.b pantu
 - a. B2B piegāde ir bez transportēšanas → PV ir DV1 (31. pants) → pamatā esošajam piegādātājam jāreģistrējas kā PVN maksātājam DV1 (pārskatītais 272. panta 1. punkta b) apakšpunkts)
 - b. B2C piegāde ir ar transportēšanu → PV ir DV1 (32. panta 1. punkts) → PVN ir jāmaksā DV1 (PVN likme, kas piemērojama precēm DV1)
4. PVN iekasējamība: par B2B piegādi un B2C piegādi, kad pamatā esošais piegādātājs pieņem maksājumu (66.a pants)
5. Persona, kas atbildīga par PVN samaksu:
 - a. B2B piegāde: atbrīvota, ar atskaitīšanas tiesībām (136.a un 169. pants)
 - b. B2C piegāde: EI ir pienākums samaksāt PVN, izmantojot OSS, DV1 nodokļu iestādēm
6. PVN paziņošana: EI iesniedz OSS PVN deklarāciju DV1 nodokļu iestādēm (369.g panta 1. punkta b) apakšpunkts)

Piezīme. Šis ir absolūts iekšzemes darījums. Ja EI neizmanto Savienības režīmu, tai jāpaziņo par šo B2C piegādi savā valsts PVN deklarācijā, kas jāiesniedz DV1 (250. pants).

1.b scenārijs — piegādes iekšzemē saskaņā ar 14.a panta 2. punktu (preces un pircējs atrodas DV1 un EI atrodas DV2)

- Pircējs DV1 pasūta preces ar EI starpniecību no pamatā esošā piegādātāja, kas neveic uzņēmējdarbību ES. EI veic uzņēmējdarbību DV2.
- Pamatā esošais piegādātājs tur preces DV1, kas tiek nosūtītas/transportētas pircējam DV1 (preču piegāde iekšzemē).

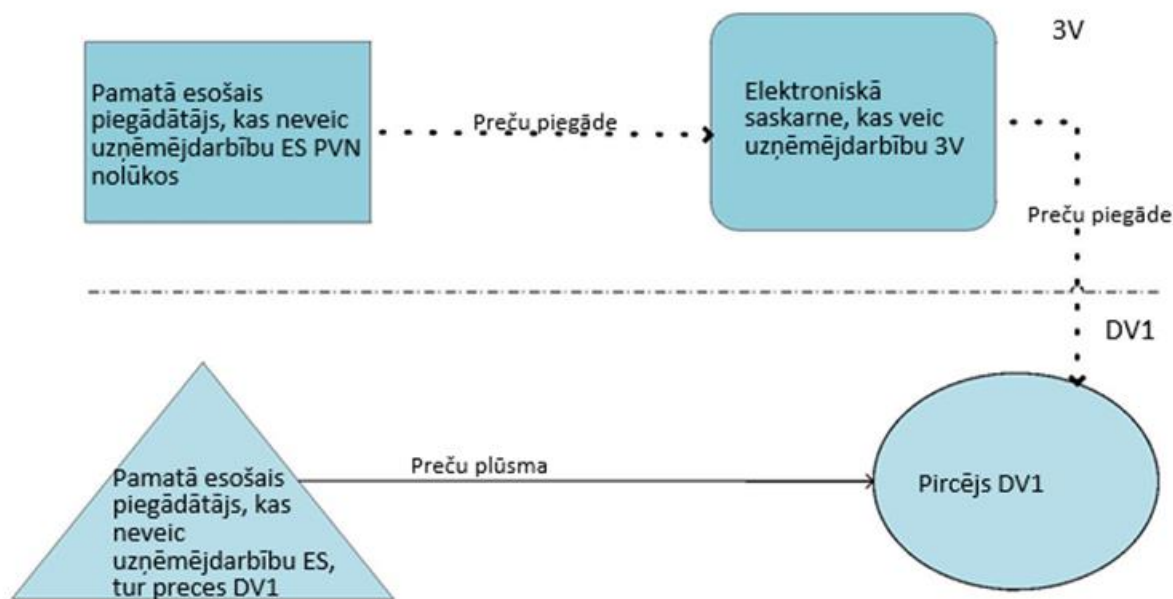
Ar PVN saistītā ietekme

1. Nodokļa maksātājs: EI ir domājamais piegādātājs, jo pamatā esošais piegādātājs neveic uzņēmējdarbību ES (14.a panta 2. punkts) → EI var izvēlēties izmantot Savienības režīmu (369.b panta b) punkts) → EI reģistrējas Savienības režīmam DV2, kur tā veic uzņēmējdarbību, un izmantos PVN identifikācijas numuru, kas tai jau ir DV2 (369.d pants) → EI nav jāreģistrējas kā PVN maksātājam DV1
2. Ar nodokli apliekamie darījumi:
 - a. B2B piegāde no pamatā esošā piegādātāja EI;
 - b. B2C piegāde no EI pircējam DV1
3. Piegādes vieta (PV): transporta attiecināšana saskaņā ar 36.b pantu
 - a. B2B piegāde ir bez transportēšanas → PV ir DV1 (31. pants) → Pamatā esošajam piegādātājam jāreģistrējas kā PVN maksātājam DV1 (pārskatītais 272. panta 1. punkta b) apakšpunkts)
 - b. B2C piegāde ir ar transportēšanu → PV ir DV1 (32. panta 1. punkts) → PVN ir jāmaksā DV1 (PVN likme, kas piemērojama precēm DV1)
4. PVN iekasējamība: par B2B piegādi un B2C piegādi, kad pamatā esošais piegādātājs pieņem maksājumu (66.a pants)
5. Persona, kas atbildīga par PVN samaksu:
 - a. B2B piegāde: atbrīvota, ar atskaitīšanas tiesībām (136.a un 169. pants)
 - b. B2C piegāde: EI ir pienākums samaksāt PVN, izmantojot OSS, DV2 nodokļu iestādēm, kas pārskaitīs PVN DV1 nodokļu iestādēm

6. PVN paziņošana: *EI* iesniedz *OSS* PVN deklarāciju DV2 nodokļu iestādēm → deklarē PVN summu un DV1 PVN likmi (369.g panta 2. punkta b) apakšpunkts)

1.c scenārijs — piegādes iekšzemē saskaņā ar 14.a panta 2. punktu (preces un pircējs atrodas DV1 un *EI* atrodas trešā valstī)

- Pircējs DV1 pasūta preces ar *EI* starpniecību no pamatā esošā piegādātāja, kas neveic uzņēmējdarbību ES. *EI* veic uzņēmējdarbību trešā valstī (3V).
- Pamatā esošais piegādātājs tur preces DV1, kas tiek nosūtītas/transportētas pircējam DV1 (preču piegāde iekšzemē).

Ar PVN saistītā ietekme

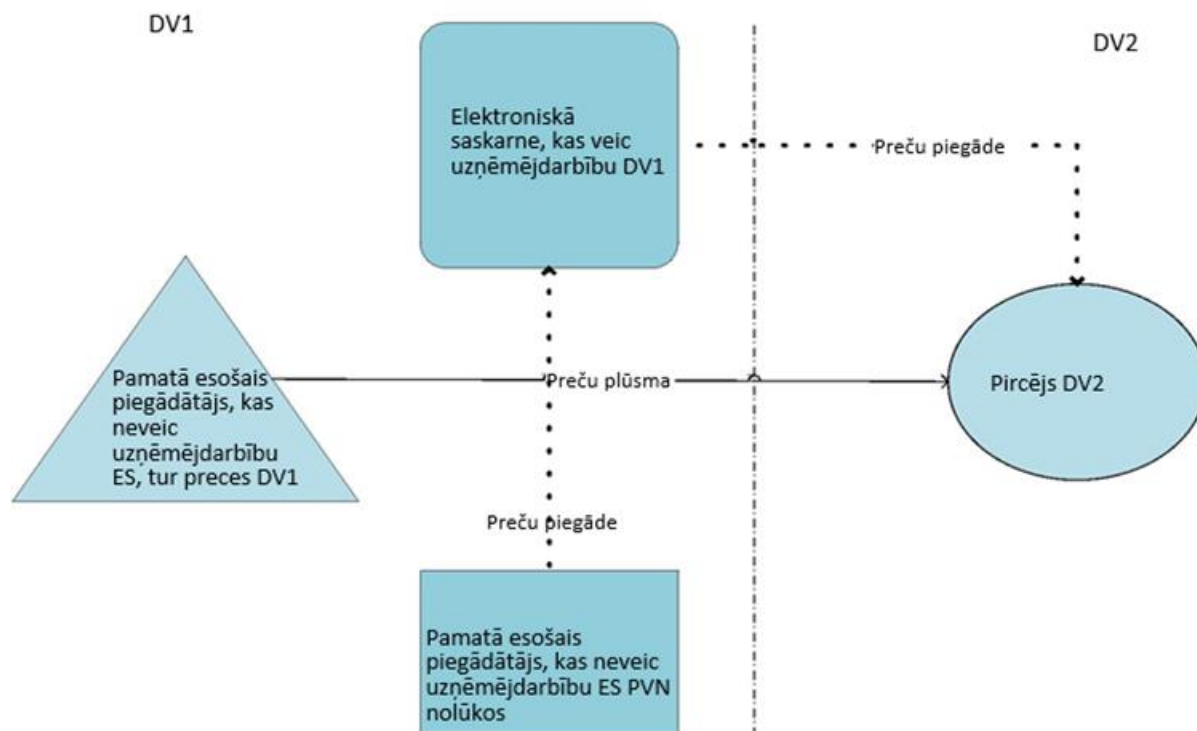
1. Nodokļa maksātājs: *EI* ir domājamais piegādātājs, jo pamatā esošais piegādātājs neveic uzņēmējdarbību ES (14.a panta 2. punkts) → *EI* var izvēlēties izmantot Savienības *OSS* (369.b panta b) punkts) → IDV var būt jebkura DV, no kuras preces tiek piegādātas (369.a panta 2. punkta trešā daļa) → *EI* reģistrējas DV1⁴⁰
2. Ar nodokli apliekamie darījumi:
 - a. *B2B* piegāde no pamatā esošā piegādātāja *EI*;
 - b. *B2C* piegāde no *EI* pircējam DV1
3. Piegādes vieta (PV): transporta attiecināšana saskaņā ar 36.b pantu
 - a. *B2B* piegāde ir bez transportēšanas → PV ir DV1 (31. pants) → pamatā esošajam piegādātājam jāreģistrējas kā PVN maksātājam DV1 (pārskatītais 272. panta 1. punkta b) apakšpunkts)
 - b. *B2C* piegāde ir ar transportēšanu → PV ir DV1 (32. panta 1. punkts) → PVN ir jāmaksā DV1 (PVN likme, kas piemērojama precēm DV1)
4. PVN iekasējamība: par *B2B* piegādi un *B2C* piegādi → kad pamatā esošais piegādātājs pieņem maksājumu (66.a pants)
5. Persona, kas atbildīga par PVN samaksu:
 - a. *B2B* piegāde: atbrīvota, ar atskaitīšanas tiesībām (136.a un 169. pants)
 - b. *B2C* piegāde: *EI* ir pienākums samaksāt PVN, izmantojot *OSS*, DV1 nodokļu iestādēm

⁴⁰ Vairāk informācijas par reģistrācijas procesu ir atrodams *OSS* norādījumos.

6. PVN paziņošana: *EI* iesniedz *OSS* PVN deklarāciju DV1 nodokļu iestādēm (369.g panta 1. punkta b) apakšpunkts)

2.a scenārijs — tālpārdošana Kopienas iekšienē saskaņā ar 14.a panta 2. punktu (preces un EI atrodas DV1 un preces tiek nosūtītas pircējam DV2)

- Pircējs DV2 pasūta preces ar EI starpniecību no pamatā esošā piegādātāja, kas neveic uzņēmējdarbību ES. EI veic uzņēmējdarbību DV1.
- Pamatā esošais piegādātājs tur preces DV1, kas tiek nosūtītas/transportētas pircējam DV2 (preču tālpārdošana Kopienas iekšienē).

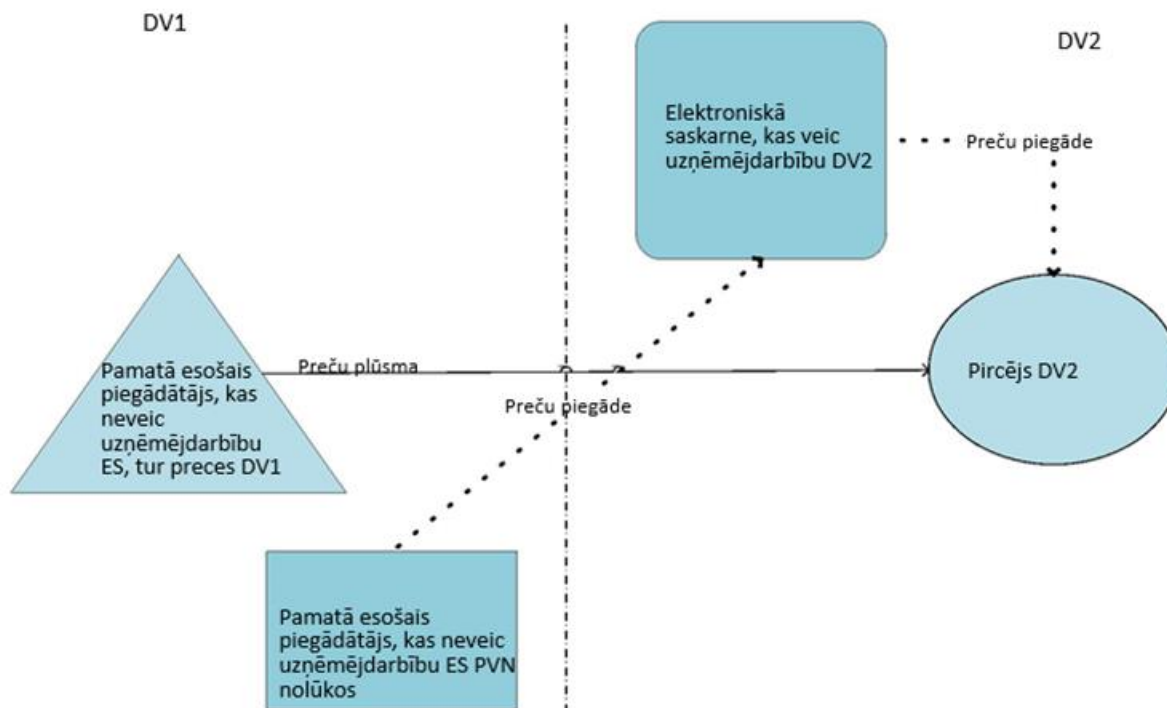

Ar PVN saistītā ietekme

1. Nodokļa maksātājs: EI ir domājamais piegādātājs, jo pamatā esošais piegādātājs neveic uzņēmējdarbību ES (14.a panta 2. punkts) → EI var izvēlēties izmantot Savienības režīmu (369.b panta b) punkts) → EI reģistrējas Savienības režīmam DV1, kur tā veic uzņēmējdarbību, un izmantos PVN identifikācijas numuru, kas tai jau ir DV1 (369.d pants)
2. Ar nodokli apliekamie darījumi:
 - a. B2B piegāde no pamatā esošā piegādātāja EI;
 - b. B2C piegāde no EI pircējam DV2
3. Piegādes vieta (PV): transporta attiecināšana saskaņā ar 36.b pantu
 - a. B2B piegāde ir bez transportēšanas → PV ir DV1 (31. pants) → pamatā esošajam piegādātājam jāreģistrējas kā PVN maksātājam DV1 (pārskatītais 272. panta 1. punkta b) apakšpunkts)
 - b. B2C piegāde ir ar transportēšanu → PV ir DV2 (33. panta a) punkts) → PVN ir jāmaksā DV2 (PVN likme, kas piemērojama precēm DV2)
4. PVN iekasējamība: par B2B piegādi un B2C piegādi → kad pamatā esošais piegādātājs pieņem maksājumu (66.a pants)
5. Persona, kas atbildīga par PVN samaksu:
 - a. B2B piegāde: atbrīvota, ar atskaitīšanas tiesībām (136.a un 169. pants)
 - b. B2C piegāde: EI ir pienākums samaksāt PVN, izmantojot OSS, DV1 nodokļu iestādēm, kas pārskaitīs PVN DV2 nodokļu iestādēm
6. PVN paziņošana: EI iesniedz OSS PVN deklarāciju DV1 nodokļu iestādēm → PVN summa un DV2 PVN likme (369.g panta 1. punkta a) apakšpunkts)

2.b scenārijs — tālpārdošana Kopienas iekšienē saskaņā ar 14.a panta 2. punktu (preces atrodas DV1, EI un pircējs atrodas DV2)

- Pircējs DV2 pasūta preces ar *EI* starpniecību no pamatā esošā piegādātāja, kas neveic uzņēmējdarbību ES. *EI* veic uzņēmējdarbību DV2.
- Pamatā esošais piegādātājs tur preces DV1, kas tiek nosūtītas/transportētas pircējam DV2 (preču tālpārdošana Kopienas iekšienē)

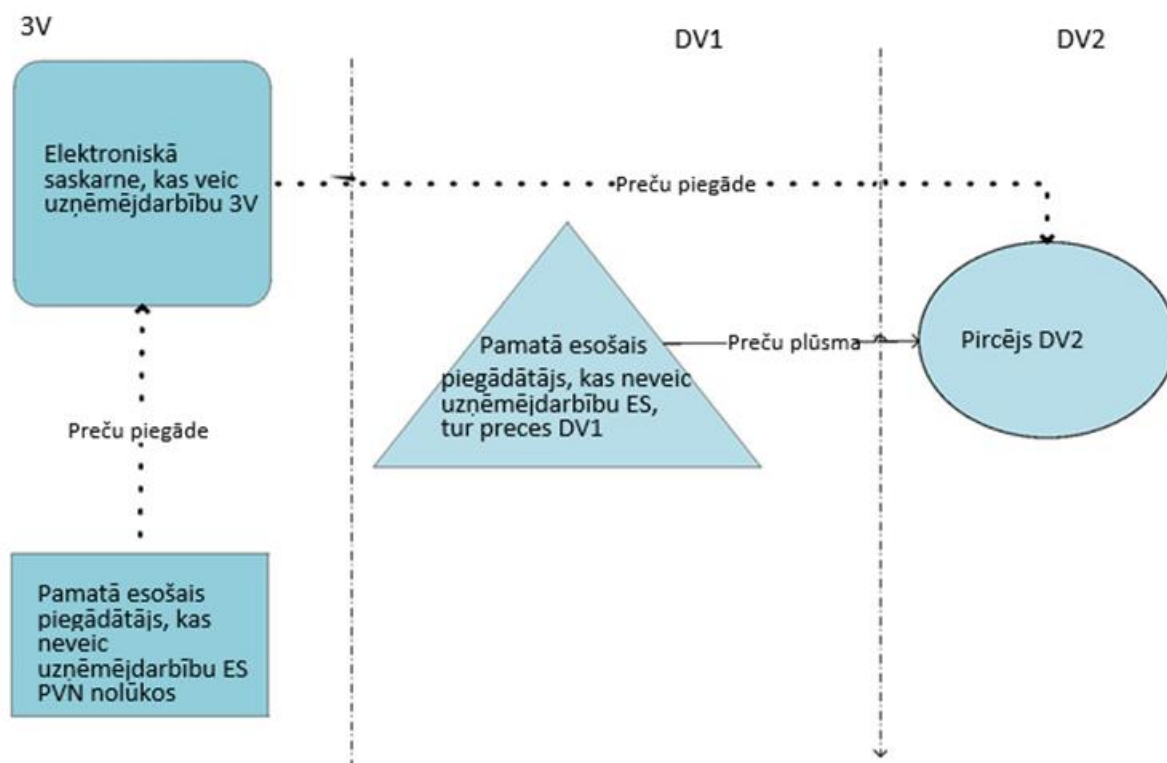

Ar PVN saistītā ietekme

1. Nodokļa maksātājs: *EI* ir domājamais piegādātājs, jo pamatā esošais piegādātājs neveic uzņēmējdarbību ES (14.a panta 2. punkts) → *EI* var izvēlēties izmantot Savienības režīmu (369.b panta b) punkts) → *EI* reģistrējas Savienības režīmam DV2, kur tā veic uzņēmējdarbību, un izmantos PVN identifikācijas numuru, kas tai jau ir DV2 (369.d pants) → *EI* nav jāreģistrējas kā PVN maksātājam DV1 (no kuras preces tiek nosūtītas)
2. Ar nodokli apliekamie darījumi:
 - a. *B2B* piegāde no pamatā esošā piegādātāja *EI*;
 - b. *B2C* piegāde no *EI* pircējam DV2
3. Piegādes vieta (PV): transporta attiecināšana saskaņā ar 36.b pantu
 - a. *B2B* piegāde ir bez transportēšanas → PV ir DV1 (31. pants) → pamatā esošajam piegādātājam jāreģistrējas kā PVN maksātājam DV1 (pārskatītais 272. panta 1. punkta b) apakšpunkts)
 - b. *B2C* piegāde ir ar transportēšanu → PV ir DV2 (33. panta a) punkts) → PVN ir jāmaksā DV2 (PVN likme, kas piemērojama precēm DV2)
4. PVN iekasējamība par *B2B* piegādi un *B2C* piegādi: kad pamatā esošais piegādātājs pieņem maksājumu (66.a pants)
5. Persona, kas atbildīga par PVN samaksu:
 - a. *B2B* piegāde: atbrīvota, ar atskaitīšanas tiesībām (136.a un 169. pants)
 - b. *B2C* piegāde: *EI* ir pienākums samaksāt PVN, izmantojot *OSS*, DV2 nodokļu iestādēm
6. PVN paziņošana: *EI* iesniedz *OSS* PVN deklarāciju DV2 nodokļu iestādēm → PVN summa un DV2 PVN likme (369.g panta 2. punkta b) apakšpunkts)

2.c scenārijs — tālpārdošana Kopienas iekšienē saskaņā ar 14.a panta 2. punktu (preces atrodas DV1, pircējs atrodas DV2, un EI atrodas trešā valstī)

- Pircējs DV2 pasūta preces ar EI starpniecību no pamatā esošā piegādātāja, kas neveic uzņēmējdarbību ES. EI veic uzņēmējdarbību trešā valstī (3V).
- Pamatā esošais piegādātājs tur preces DV1, kas tiek piegādātas/transportētas pircējam DV2 (preču tālpārdošana Kopienas iekšienē)

Ar PVN saistītā ietekme

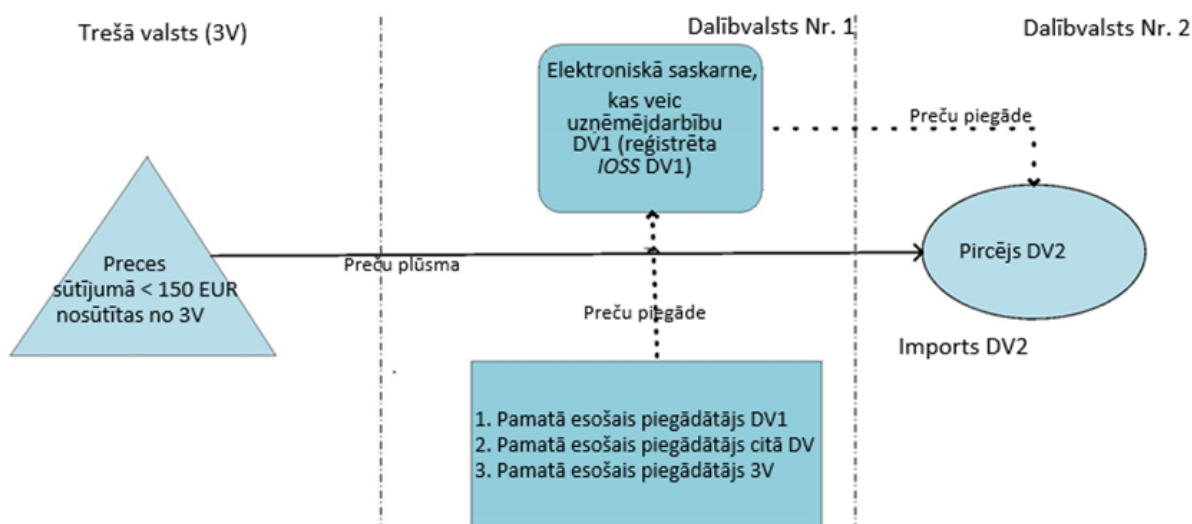
1. Nodokļa maksātājs: EI ir domājamais piegādātājs, jo pamatā esošais piegādātājs neveic uzņēmējdarbību ES (14.a panta 2. punkts) → EI var izvēlēties izmantot Savienības režīmu (369.b panta b) punkts) → IDV var būt jebkura DV, no kuras preces tiek piegādātas (369.a panta 2. punkta trešā daļa) → EI reģistrējas DV1
2. Ar nodokli apliekamie darījumi:
 - a. B2B piegāde no pamatā esošā piegādātāja EI;
 - b. B2C piegāde no EI pircējam DV2
3. Piegādes vieta (PV): transporta attiecināšana saskaņā ar 36.b pantu
 - a. B2B piegāde ir bez transportēšanas → PV ir DV1 (31. pants) → pamatā esošajam piegādātājam jāreģistrējas kā PVN maksātājam DV1 (pārskatītais 272. panta 1. punkta b) apakšpunkts)
 - b. B2C piegāde ir ar transportēšanu → PV ir DV2 (33. panta a) punkts) → PVN ir jāmaksā DV2 (PVN likme, kas piemērojama precēm DV2)
4. PVN iekasējamība: par B2B piegādi un B2C piegādi, kad pamatā esošais piegādātājs pieņem maksājumu (66.a pants)
5. Persona, kas atbildīga par PVN samaksu:
 - a. B2B piegāde: atbrīvota, ar atskaitīšanas tiesībām (136.a un 169. pants)
 - b. B2C piegāde → EI ir pienākums samaksāt PVN, izmantojot OSS, DV1 nodokļu iestādēm, kas pārskaitīs PVN DV2 nodokļu iestādēm
6. PVN paziņošana: EI iesniedz OSS PVN deklarāciju DV1 nodokļu iestādēm → deklarē PVN summu un DV2 PVN likmi (369.g panta 1. punkta a) apakšpunkts)

5.2 DOMĀJAMĀIS PIEGĀDĀTĀJS, KAS VEICINA IMPORTĒTU PREČU TĀLPĀRDOŠANU

3.a–3.c un 4.a un 4.b scenārijā preces vienmēr tiek nosūtītas no trešās teritorijas vai trešās valsts pircējam ES dalībvalstī. Šo scenāriju mērķis ir īsumā raksturot ar PVN un muitu saistīto ietekmi, kas rodas, kad elektroniskā saskarne (kā domājamais piegādātājs) reģistrējas *IOSS* vai kad tā neregistrējas *IOSS*.

3.a scenārijs — preču importēšana — *IOSS* izmantošana (*EI* un pircējs atrodas dažādās dalībvalstīs)

- Pircējs DV2 ar tādas *EI* starpniecību, kas veic uzņēmējdarbību DV1, pasūta preces, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR, no pamatā esošā piegādātāja. Pircēja norādītā piegādes vieta ir DV2.
- Preces tiek nosūtītas pamatā esošā piegādātāja vārdā no trešās valsts (3V) pircējam DV2, kur preces tiek importētas⁴¹.

A. Ar PVN saistītā ietekme

1. Nodokļa maksātājs: *EI* ir domājamais piegādātājs (14.a panta 1. punkts) → *EI* reģistrējas *IOSS* DV1 (369.m pants) un iegūst *IOSS* PVN identifikācijas numuru DV1 (369.q panta 1. punkts)
2. Ar nodokli apliekamie darījumi:
 - a. importētu preču tālpārdošana: divas piegādes, piemērojot 14.a panta 1. punktu
 - i. *B2B* piegāde no pamatā esošā piegādātāja *EI*
 - ii. *B2C* piegāde no *EI* pircējam DV2
 - b. importēšana DV2 (30. panta 1. punkts).
3. Piegādes vieta (PV):
 - a. Importētu preču tālpārdošana: divas piegādes, piemērojot 14.a panta 1. punktu
 - iii. *B2B* piegāde ir bez transportēšanas (36.b pants) → PV ir 3V (ārpus ES) (31. pants) → nav PVN saistību ES
 - iv. *B2C* piegāde ir ar transportēšanu (36.b pants) → PV ir DV2 (33. panta c) punkts) → PVN ir jāmaksā DV2 (PVN likme, kas piemērojama precēm DV2)
 - b. Importēšana: DV2 (60. pants)
4. PVN iekasējamība attiecībā uz *B2C* piegādēm: kad pamatā esošais piegādātājs pieņem maksājumu (66.a pants)

⁴¹ Kad izmanto *IOSS*, preces var muitot jebkurā ES DV neatkarīgi no tā, kurā DV atrodas patērētājs.

5. Persona, kas atbildīga par PVN samaksu:
 - a. Importētu preču tālpārdošana:
 - i. *B2B* piegāde: ārpus ES PVN darbības jomas (31. un 36.b pants — sk. 3.a punkta i) apakšpunktu iepriekš)
 - ii. *B2C* piegāde: *EI* ir pienākums samaksāt PVN, izmantojot *IOSS*, DV1, kas pārskaita PVN DV2 nodokļu iestādēm
 - b. Importēšana: *IOSS* numurs tiek nosūtīts elektroniski muitai DV2 muitas deklarācijā (H7 vai I1, vai H6, vai H1 datu kopa, datu elements 3/40) → Muita elektroniski pārbauda *IOSS* numura derīgumu *IOSS* datubāzē:
 - i. Derīgs *IOSS* numurs → no PVN atbrīvota importēšana DV2 (143. panta 1. punkta ca) apakšpunkts) → preces tiek laistas brīvā apgrozībā
 - ii. Nederīgs *IOSS* numurs → ar nodokli aplikta importēšana DV2 (var izmantot standarta noteikumus vai īpašo režīmu) → **persona, kas norīkota samaksāt PVN DV2** (201. pants) → sk. 4.a scenāriju, kurā neizmanto *IOSS*
6. PVN paziņošana:
 - *EI* iesniedz mēneša *IOSS* PVN deklarācijas DV1 nodokļu iestādēm, norādot PVN summu un likmi DV2 (369.s pants)
 - *EI* glabā uzskaiti par preču pārdošanu un atgriešanu (PVN ĪR 63.c pants)

B. Ar muitu saistītā ietekme:

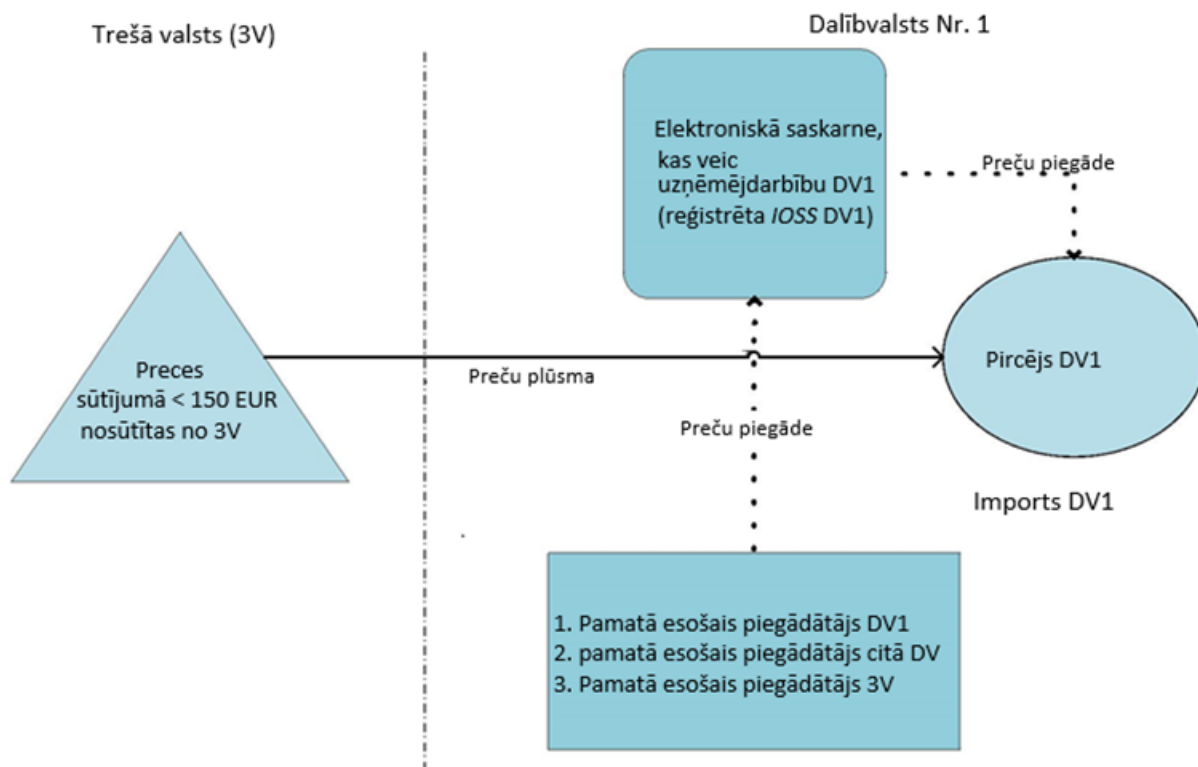
1. Importētājs: Saņēmējs = pircējs DV2
2. Eksportētājs: Nosūtītājs = pamatā esošais piegādātājs (preču pārdevējs)
3. Uzrādīšana muitai: pārvadātājs/deklarētājs pirmajā ieviešanas vietā ES (SMK 139. pants)
4. Muitas deklarācija: iesniedz jebkurā ES DV (pēc deklarētāja izvēles)

Muitas deklarācijas forma:

 - standarta muitas deklarācija ar ievērojami samazinātu datu kopu (SMK DA 143.a pants ar H7), vai
 - vienkāršota muitas deklarācija (SMK 166. pants ar I1), vai
 - muitas deklarācija pasta sūtījumiem ar vērtību līdz 1000 EUR (SMK DA 144. pants ar H6), vai
 - standarta muitas deklarācija ar pilnu datu kopu (SMK 162. pants ar H1)
5. Deklarētājs: pasta / ekspress pārvadātājs / muitas aģents / saņēmējs
6. Muitas procedūra: laišana brīvā apgrozībā
7. Muitas deklarācijas pieņemšana: muita, kad preces tiek uzrādītas un tiek pārbaudītas prasības attiecībā uz muitas deklarācijas izvēli (piemēram, *IOSS* PVN deklarācijas numura derīgums, deklarēto preču vērtība nepārsniedz 150 EUR, utt.)
 1. Preču izlaišana: muita; nav jāmaksā PVN un muitas nodokļi.
 2. Ikmēneša ziņošana: muitas deklarācijā ietvertu attiecīgo datu elementu periodiska pārsūtīšana sistēmai *Surveillance3*.

3.b scenārijs — preču importēšana — IOSS izmantošana (EI un pircējs atrodas vienā un tajā pašā dalībvalstī)

- Pircējs DV1 ar tādas EI starpniecību, kas arī veic uzņēmējdarbību DV1, pasūta preces, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR, no pamatā esošā piegādātāja. Pircēja norādītā piegādes vieta ir DV1.
- Preces tiek nosūtītas pamatā esošā piegādātāja vārdā no 3V pircējam DV1, kur preces tiek importētas⁴².

A. Ar PVN saistītā ietekme

1. Nodokļa maksātājs: EI ir domājamais piegādātājs (14.a panta 1. punkts) → EI reģistrējas IOSS DV1 (369.m pants) un iegūst IOSS PVN identifikācijas numuru DV1 (369.q panta 1. punkts)
2. Ar nodokli apliekamie darījumi:
 - a. Importētu preču tālpārdošana: divas piegādes, piemērojot 14.a panta 1. punktu
 - i. B2B piegāde no pamatā esošā piegādātāja EI;
 - ii. B2C piegāde no EI pircējam DV1
 - b. Importēšana DV1 (30. panta 1. punkts)
3. Piegādes vieta (PV):
 - a. Importētu preču tālpārdošana: divas piegādes, piemērojot 14.a panta 1. punktu
 - i. B2B piegāde ir bez transportēšanas (36.b pants) → PV ir 3V (ārpus ES) (31. pants) → nav PVN saistību ES
 - ii. B2C piegāde ir ar transportēšanu (36.b pants) → PV ir DV1 (33. panta c) punkts) → PVN ir jāmaksā DV1 (PVN likme, kas piemērojama precēm DV1)
 - b. Importēšana: DV1 (60. pants)
4. PVN iekasējamība attiecībā B2C piegādēm → kad pamatā esošais piegādātājs pieņem maksājumu (66.a pants)
5. Persona, kas atbildīga par PVN samaksu:
 - a. Importētu preču tālpārdošana:

⁴² Kad izmanto IOSS, preces var muitot jebkurā ES dalībvalstī neatkarīgi no tā, kurā dalībvalstī atrodas patērētājs.

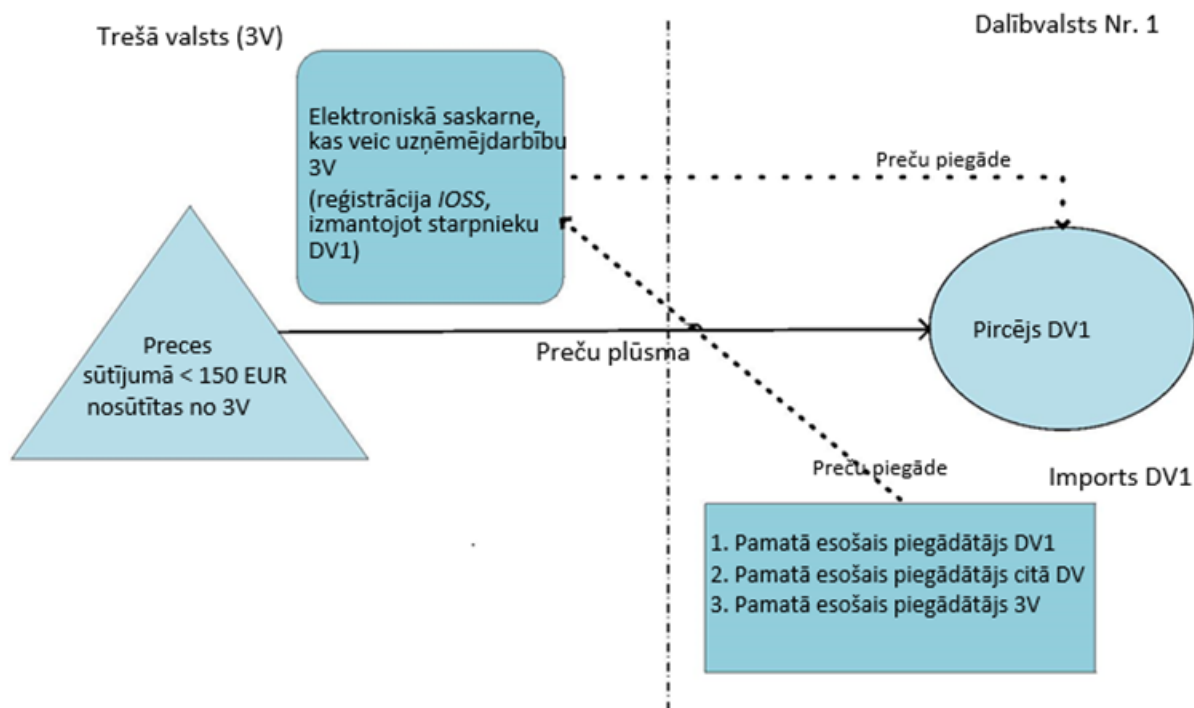
- i. *B2B* piegāde: ārpus ES PVN darbības jomas (31. un 36.b pants — sk. 3.a punkta i) apakšpunktu iepriekš);
 - ii. *B2C* piegāde: *EI* ir pienākums samaksāt PVN, izmantojot *IOSS*, DV1 nodokļu iestādēm.
- b. Importēšana: *IOSS* numurs tiek nosūtīts elektroniski muitai DV1 muitas deklarācijā (H7 vai I1, vai H6, vai H1 datu kopa, datu elements 3/40) → Muita elektroniski pārbauda *IOSS* numura derīgumu *IOSS* datubāzē:
- i. Derīgs *IOSS* numurs → no PVN atbrīvota importēšana DV1 (143. panta 1. punkta ca) apakšpunkts) → preces tiek laistas brīvā apgrozībā
 - ii. Nederīgs *IOSS* numurs → importēšana DV1 (var izmantot standarta noteikumus vai īpašo režīmu) → **persona, kas norīkota samaksāt PVN DV1** (201. pants) → sk. 4.a scenāriju, kurā neizmanto *IOSS*
6. PVN paziņošana:
- *EI* iesniedz mēneša *IOSS* PVN deklarāciju DV1 nodokļu iestādēm, norādot PVN summu un likmi DV1 (369.s pants) Šīs piegādes **netiek** paziņotas **valsts PVN deklarācijā**.
 - *EI* glabā uzskaiti par preču pārdošanu un atgriešanu (PVN ĪR 63.c pants)

B. Ar muitu saistītā ietekme:

Kopumā tāda pati kā 3.a scenārijā; vienīgā atšķirība ir tāda, ka DV2 aizstāj ar DV1.

3.c scenārijs — preču importēšana — IOSS izmantošana (EI veic uzņēmējdarbību 3V, un pircējs atrodas dalībvalstī)

- Pircējs DV1 ar tādas EI starpniecību, kas veic uzņēmējdarbību 3V, pasūta preces, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR, no pamatā esošā piegādātāja. Pircēja norādītā piegādes vieta ir DV1.
- Preces tiek nosūtītas pamatā esošā piegādātāja vārdā no 3V pircējam DV1, kur preces tiek importētas⁴³.

A. Ar PVN saistītā ietekme

1. Nodokļa maksātājs: EI ir domājamais piegādātājs (14.a panta 1. punkts) → EI reģistrējas IOSS ar tāda starpnieka starpniecību, kas veic uzņēmējdarbību DV1⁴⁴ (369.m pants). Starpnieks iegūst IOSS PVN identifikācijas numuru DV1 attiecībā uz EI (369.q panta 3. punkts)
2. Ar nodokli apliekamie darījumi:
 - a. Importētu preču tālpārdošana: divas piegādes, piemērojot 14.a panta 1. punktu
 - i. B2B piegāde no pamatā esošā piegādātāja EI;
 - ii. B2C piegāde no EI pircējam DV1
 - b. Importēšana DV1 (30. panta 1. punkts)
3. Piegādes vieta (PV):
 - a. Importētu preču tālpārdošana: divas piegādes, piemērojot 14.a panta 1. punktu
 - i. B2B piegāde ir bez transportēšanas (36.b pants) → PV ir 3V (ārpus ES) (31. pants) → nav PVN saistību ES
 - ii. B2C piegāde ir ar transportēšanu (36.b pants) → PV ir DV1 (33. panta c) punkts) → PVN ir jāmaksā DV1 (PVN likme, kas piemērojama precēm DV1)
 - b. Importēšana: DV1 (60. pants)
4. PVN iekasējamība attiecībā B2C piegādēm → kad pamatā esošais piegādātājs pieņem maksājumu (66.a pants)

⁴³ Kad izmanto IOSS, preces var muitot jebkurā ES dalībvalstī neatkarīgi no tā, kurā dalībvalstī atrodas patērētājs.

⁴⁴ Starpniekam nav jāveic uzņēmējdarbība preču galamērķa dalībvalstī; tas var veikt uzņēmējdarbību jebkurā ES dalībvalstī, un tajā tas reģistrēsies IOSS attiecībā uz EI. Šajā piemērā starpnieks ir reģistrēts DV1. Starpniekam ir jāreģistrējas, lai tas varētu izmantot IOSS attiecībā uz piegādātājiem/EI (369.q panta 2. punkts). Tas nav PVN identifikācijas numurs.

5. Persona, kas atbildīga par PVN samaksu:

a. Importētu preču tālpārdošana:

- i. *B2B* piegāde: ārpus ES PVN darbības jomas (31. un 36.b pants — sk. 3.a punkta i) apakšpunktu iepriekš);
- ii. *B2C* piegāde: starpniekam ir pienākums samaksāt PVN vai *EI* vārdā, izmantojot *IOSS*, DV1 nodokļu iestādēm.

b. Importēšana: *IOSS* numurs tiek nosūtīts elektroniski muitai DV1 muitas deklarācijā (H7 vai I1, vai H6, vai H1 datu kopa, datu elements 3/40) → Muita elektroniski pārbauda *IOSS* numura derīgumu *IOSS* datubāzē:

- i. Derīgs *IOSS* numurs → no PVN atbrīvota importēšana DV1 (143. panta 1. punkta ca) apakšpunkts) → preces tiek laistas brīvā apgrozībā
- ii. Nederīgs *IOSS* numurs → importēšana DV1 (var izmantot standarta noteikumus vai īpašo režīmu) → **persona, kas norīkota samaksāt PVN DV1** (201. pants) → sk. 4.a scenāriju, kurā neizmanto *IOSS*

6. PVN paziņošana:

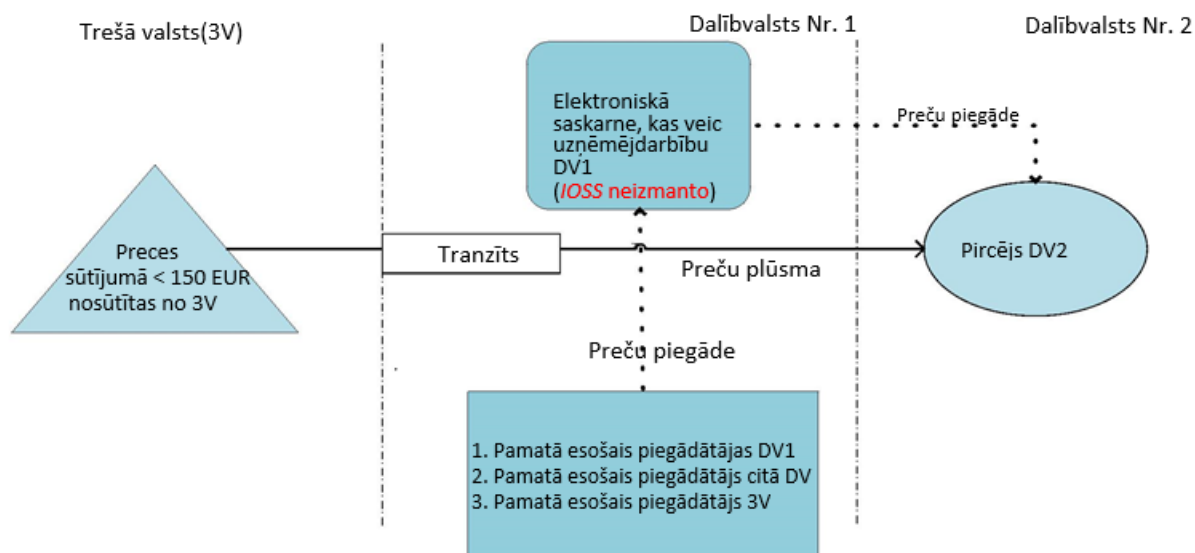
- starpnieks *EI* vārdā iesniedz mēneša *IOSS* PVN deklarāciju DV1 nodokļu iestādēm, norādot PVN summu un likmi DV1 (369.s pants)
- Starpnieks *EI* vārdā glabā uzskaiti par preču pārdošanu un atgriešanu (PVN ĪR 63.c pants)

B. Ar muitu saistītā ietekme:

Tāda pati kā 3.a scenārijā; vienīgā atšķirība ir tāda, ka DV2 aizstāj ar DV1.

4.a scenārijs — preču importēšana — neizmanto *IOSS* → Preču ierašanās DV1, tranzīts uz DV2 un imports DV2

- Pircējs ES (piemēram, DV2) ar tādas *EI* starpniecību, kas veic uzņēmējdarbību DV (vai 3V), pasūta preces, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR, no pamatā esošā piegādātāja. Pircēja norādītā piegādes vieta ir DV2.
- Preces tiek nosūtītas pamatā esošā piegādātāja vārdā no 3V uz DV1 un no DV1 transportētas uz DV2, lai tās piegādātu pircējam.

SMK īstenošanas akts (ĪA)⁴⁵ 221. pants tika grozīts⁴⁶, lai precizētu, ka muitas iestāde, kas ir kompetenta attiecībā uz zemas vērtības preču importa deklarēšanu, ir muitas iestāde, kas atrodas dalībvalstī, kurā beidzas preču nosūtīšana vai transportēšana, ja minētās preces tiek deklarētas PVN nolūkos saskaņā ar režīmu, kas nav *IOSS*. Minētā grozījuma mērķis bija nodrošināt, ka minētajām precēm piemēro preču galamērķa dalībvalsts PVN likmi. Tādējādi no 2021. gada 1. jūlija visām šādām precēm tiks piemērota tranzīta procedūra ar galamērķi galamērķa ES dalībvalstī.

Praksē preces tikai tad var laist brīvā apgrozībā preču galamērķa dalībvalstī. Tādējādi, kad preces vispirms ieradīsies DV1, tām būs jāpiemēro tranzīta procedūra un jātransportē uz DV2.

A. Ar PVN saistītā ietekme

1. Nodokļa maksātājs: *EI* ir domājamais piegādātājs (14.a panta 1. punkts). *EI* neregistrējas *IOSS*.
2. Ar nodokli apliekamie darījumi:
 - a. importētu preču tālpārdošana: divas piegādes, piemērojot 14.a panta 1. punktu
 - i. *B2B* piegāde no pamatā esošā piegādātāja *EI*;
 - ii. *B2C* piegāde no *EI* pircējam DV2.
 - b. importēšana DV2 (30. panta 1. punkts);
3. Piegādes vieta (PV):
 - a. Importētu preču tālpārdošana: divas piegādes, piemērojot 14.a panta 1. punktu

⁴⁵ [Komisijas Īstenošanas regula \(ES\) 2015/2447.](#)

⁴⁶ [Komisijas Īstenošanas regula \(ES\) 2020/893](#), 221. panta 4. punkts.

- i. B2B piegāde ir bez transportēšanas (36.b pants) → PV ir 3V (ārpus ES) (31. pants) → nav PVN saistību ES
 - ii. B2C piegāde ir ar transportēšanu (36.b pants) → PV ir 3V, kurā sākas preču transportēšana (ārpus ES) (32. panta 1. punkts) → nav PVN saistību ES
 - b. Importēšana DV2, ko veic pircējs (61. pants)
4. PVN iekasējamība
- a. Importētu preču tālpārdošana: Nepiemēro (PV ir ārpus ES — sk. 3.a punktu iepriekš)
 - b. Importēšana: Kad preces tiek importētas, pēc tranzīta procedūras pabeigšanas (71. pants)
5. Persona, kas atbildīga par PVN samaksu: Importēšana DV2 — persona, kas jānorīko PVN samaksai DV2 (201. pants). Ja persona, kas ir atbildīga par PVN samaksu DV2, ir pircējs, PVN par importu var samaksāt, izmantojot:
- a. Īpašo režīmu: pircējs samaksā PVN pastam / ekspress pārvadātājam / muitas aģentam, un preces tiek piegādātas → mēneša PVN maksājums, ko iekasējis pasts / ekspress pārvadātājs / muitas aģents, tiek pārskaitīts kompetentajai iestādei DV2 (369.zb panta 2. punkts);
 - b. standarta procedūru — deklarētājs samaksā PVN muitai, un preces tiek laistas brīvā apgrozībā neatkarīgi no to vērtības.

Piezīme. Dalībvalstis var brīvi izlemt, kurai personai ir pienākums samaksāt importa PVN. Parastā prakse ir dalībvalstīm uzskatīt, ka par PVN atbildīgā persona ir pircējs/saņēmējs. Tādējādi, ja IOSS neizmanto, parasti būs piemērojams 4.a scenārijs neatkarīgi no 14.a panta 1. punktā paredzētā pienākuma.

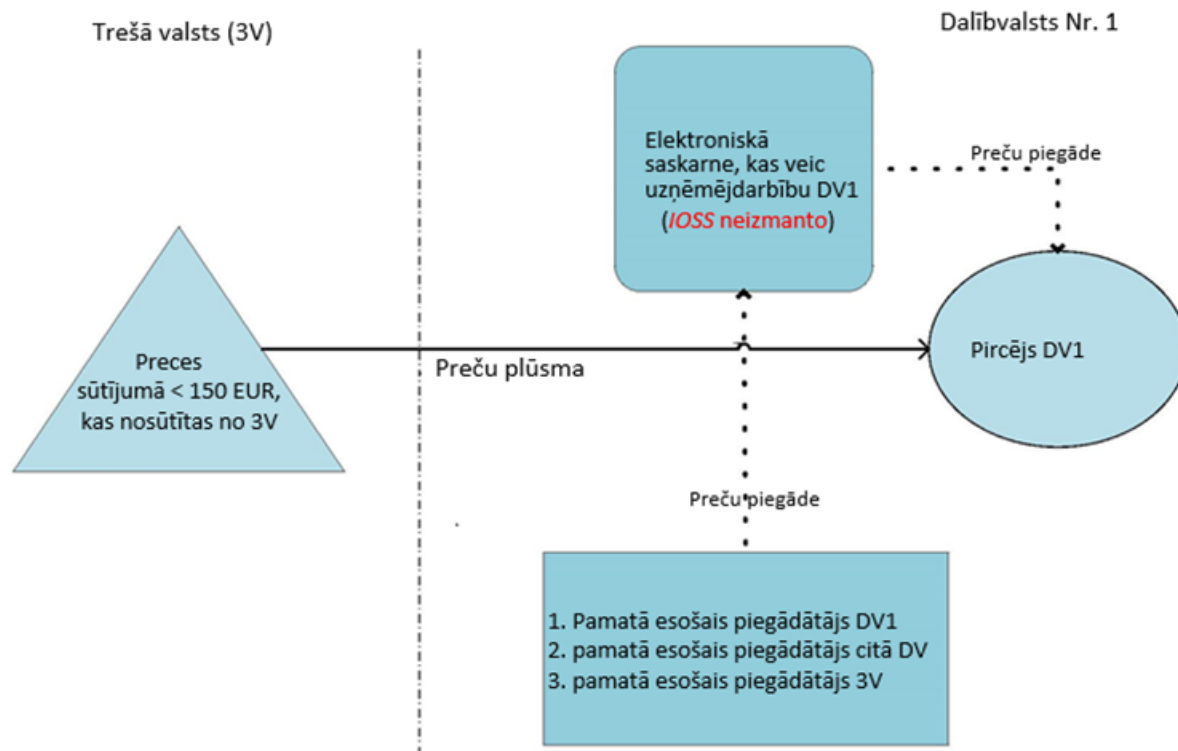
Tomēr šo paskaidrojumu publicēšanas brīdī viena dalībvalsts ir nolēmusi iecelt EI par personu, kas atbildīga par PVN samaksu.

B. Ar muitu saistītā ietekme:

1. Importētājs: Saņēmējs = pircējs DV2
 2. Eksportētājs: Nosūtītājs = pamatā esošais piegādātājs (preču pārdevējs)
 3. Uzrādīšana muitas: pārvadātājs/deklarētājs (ja atšķiras no pārvadātāja) pirmajā ievešanas vietā ES (SMK 139. pants)
 4. Tranzīta deklarācija: precēm piemēro tranzīta procedūru, un tās pārvieto uz DV2
 5. Muitas deklarācija laišanai brīvā apgrozībā: iesniedz tikai DV2 (SMK ĪA 221. panta 4. punkts)
- Muitas deklarācijas forma:
- standarta muitas deklarācija ar ievērojami samazinātu datu kopu (SMK DA 143.a pants ar H7), vai
 - vienkāršota muitas deklarācija (SMK 166. pants ar I1), vai
 - muitas deklarācija pasta sūtījumiem ar vērtību līdz 1000 EUR (SMK DA 144. pants ar H6), vai
 - standarta muitas deklarācija ar pilnu datu kopu (SMK 162. pants ar H1)
6. Deklarētājs:
 - pasts / ekspress pārvadātājs / muitas aģents (īpašais režīms)
 - tikai pasts (H6 muitas deklarācija)
 - pasts / ekspress pārvadātājs / muitas aģents / pircējs (standarta procedūra).
 7. Muitas procedūra: laišana brīvā apgrozībā
 8. Muitas deklarācijas pieņemšana: muita, kad preces tiek uzrādītas, un ja iesniedz H7 deklarāciju, pārbauda 150 EUR robežvērtību
 9. Preču izlaišana: muita tūlīt pēc muitas deklarācijas pieņemšanas, iekasējot maksājamo PVN, izņemot, ja izmanto īpašo režīmu vai tiek atļauta iekasēšanas atlikšana.

4.b scenārijs — preču importēšana — neizmanto IOSS → ierašanās un importēšana DV1

- Pircējs DV1 ar tādas EI starpniecību, kas arī veic uzņēmējdarbību DV1, pasūta preces, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR, no pamatā esošā piegādātāja. Arī pircēja norādītā piegādes vieta ir DV1.
- Preces tiek nosūtītas pamatā esošā piegādātāja vārdā no 3V uz DV1, kur tās laiž brīvā apgrozībā

A. Ar PVN saistītā ietekme

- 1) Nodokļa maksātājs: EI ir domājamais piegādātājs (14.a panta 1. punkts). EI neregistrējas IOSS.
- 2) Ar nodokli apliekamie darījumi:
 - a) Importētu preču tālpārdošana: divas piegādes, piemērojot 14.a panta 1. punktu
 - i) B2B piegāde no pamatā esošā piegādātāja EI;
 - ii) B2C piegāde no EI pircējam DV1
 - b) Importēšana DV1 (30. panta 1. punkts)
- 3) Piegādes vieta (PV):
 - a) Importētu preču tālpārdošana: divas piegādes, piemērojot 14.a panta 1. punktu
 - i) B2B piegāde ir bez transportēšanas (36.b pants) → PV ir 3V (ārpus ES) (31. pants) → nav PVN saistību ES
 - ii) B2C piegāde ir ar transportēšanu (36.b pants) → PV ir 3V, kurā sākas preču transportēšana (ārpus ES) (32. panta 1. punkts) → nav PVN saistību ES
 - b) Importēšana DV1, ko veic pircējs (60. pants)
- 4) PVN iekasējamība
 - a) Importētu preču tālpārdošana: Nepiemēro (PV ir ārpus ES — sk. 3.a punktu iepriekš)
 - b) Importēšana: Kad preces importē (70. pants)
- 5) Persona, kas atbildīga par PVN samaksu: importēšana DV1 — persona, kas jānorīko PVN samaksai DV1 (201. pants). Ja persona, kas ir atbildīga par PVN samaksu DV1, ir pircējs, PVN par importu var samaksāt, izmantojot:
 - a) Īpašo režīmu: pircējs samaksā PVN pastam / ekspress pārvadātājam / muitas aģentam pirms preču piegādes → mēneša PVN maksājums, ko veic pasts / ekspress pārvadātājs / muitas aģents par iekasēto PVN, tiek pārskaitīts kompetentajai iestādei DV1 (369.zb panta 2. punkts);
 - b) standarta procedūru — PVN samaksa muitas pirms preču laišanas brīvā apgrozībā neatkarīgi no to vērtības.

Piezīme. Dalībvalstis var brīvi izlemt, kurai personai ir pienākums samaksāt importa PVN. Parastā prakse ir dalībvalstīm uzskatīt, ka par PVN atbildīgā persona ir pircējs/saņēmējs. Tādējādi, ja *IOSS* neizmanto, parasti būs piemērojams 4.a scenārijs neatkarīgi no 14.a panta 1. punktā paredzētā domājamā piegādātāja noteikuma.

Tomēr šo paskaidrojumu publicēšanas brīdī viena dalībvalsts ir nolēmusi iecelt *EI* par personu, kas atbildīga par PVN samaksu.

B. Ar muitu saistītā ietekme:

1. Importētājs: Saņēmējs = pircējs DV1
2. Eksportētājs: Nosūtītājs = pamatā esošais piegādātājs
3. Uzrādīšana muitai: pārvadātājs/deklarētājs (ja atšķiras no pārvadātāja) DV1 kā pirmajā ievēšanas vietā ES (SMK 139. pants)
4. Muitas deklarācija: iesniedz DV1
Muitas deklarācijas forma:
 - standarta muitas deklarācija ar ievērojami samazinātu datu kopu (SMK DA 143.a pants ar H7), vai
 - vienkāršota muitas deklarācija (SMK 166. pants ar I1), vai
 - muitas deklarācija pasta sūtījumiem ar vērtību līdz 1000 EUR (SMK DA 144. pants ar H6), vai
 - standarta muitas deklarācija ar pilnu datu kopu (SMK 162. pants ar H1)
5. Deklarētājs:
 - pasts / ekspress pārvadātājs / muitas aģents (īpašais režīms)
 - tikai pasts (H6 muitas deklarācija)
 - pasts / ekspress pārvadātājs / muitas aģents / pircējs (standarta procedūra)
6. Muitas procedūra: laišana brīvā apgrozībā
7. Muitas deklarācijas pieņemšana: muita, kad preces tiek uzrādītas, un, ja izmanto H7 deklarāciju, pārbauda 150 EUR robežvērtību
8. Preču izlaišana: muita tūlīt pēc muitas deklarācijas pieņemšanas, iekasējot maksājamo PVN, izņemot, ja izmanto īpašo režīmu vai tiek atļauta iekasēšanas atlikšana.